

УВОДНИК

Робовања

Пише **Мирослав Јовановић**

Више од сто хиљада људи, који у Србији слове за срећнике јер су запослени, у озбиљном је проблему са својим послодавцима зато што им ови не уплаћују доприносе за здравствено и пензијско осигурање. То је, међутим, процена, а не званичан податак, иако долази из пореске управе, иначе задужене да контролише и санкционише извршавање обавеза и у овој области, што ће рећи да је можда и више оних који немају намирен пензијски стаж или не могу да „овере“ здравствену књижицу.

Порезници још додају да су у више хиљада контрола током прошле године утврдили да послодавци за доприносе и порезе на плате дугују више од десет милијарди динара. Дугују држави и државним фондима, а трпе запослени. Али, ни ова сума дуга није коначна, јер се односи само на контролисане фирме, а где су оне које нису биле „на тапету“ или из разних разлога измичу државној контроли?

Регионални центар Пореске управе у Крагујевцу саопштио је да је 2009. године рађено више од 4.000 контрола којима је установљено да преко 60 посто послодаваца нису намирили доприносе за своје запослене. У парама то је скоро 1,2 милијарди динара. Али, опет, то је само „евидентирано“, односно откривено кроз пореске контроле.

Недавно су медији врло бомбасто цитирали изјаву министра за рад Расима Љајића да је главни кривац за такво стање – држава. Као да је Љајић дошао до епохалног открића! А он је само устврдио оно што је одавно законски регулисано – да се зарада са порезима и доприносима морају намирити до 30. у месецу за претходни месец и за непоштовање тог правила прописане су санкције. Ових дана читамо како у Влади „траже решења која би обезбедила да исплата бруто зарада, што подразумева нето плату и све порезе и доприносе, има приоритет приликом намиривања обавеза са рачуна послодавца“. Наводно, до краја марта оно ће бити пронађено и дефинисано кроз неку нову правну норму.

Видећемо шта ће то ново Влада сада смислити, мада је утисак да нам ни до сада није мањкало закона и прописа – већ добре праксе. Комотно понашање многих послодаваца које је било „с ону страну закона“, једноставно, добило је снагу инерције и „убрзање“, јер их нису стизале казне, иако су непрестано на штети десетине и десетине хиљада запослених и – сама држава.

Ако на хиљаде послодаваца евидентно крши закон, маси људи ускраћује једно уставом зајемчено право и гази по њиховом људском достојанству, истовремено тањехи најважније државне фондове, онда је најлогичније питање: зашто изостаје државна принуда? А очигледно је да изостаје, јер нигде се не „појављује“ да је неки послодавац кажњен, правоснажно осуђен, па ако треба – и смештен иза решетака.

Уместо тога, мало-мало па се чује како држава „повезује стаж“ радницима, уплаћује дугове за здравствено осигурање, што ће рећи: амнестира неодговорне, па и криминалне „газде“ и директоре. Образложење је да се то ради због запослених који су оштећени, што јесте тачно, али је истовремено и накардно, погледа ли се лагодна позиција њихових послодаваца који пролазе „јефтино“ и не-санкционисано. Тако су намагарчени сви који раде по закону и истовремено се шаље лош сигнал потенцијалним вршиоцима прописа по резону „све ће то држава платити“.

За хаотично стање због неплаћања доприноса најдоговорнија је пореска управа, инспекције чији је домен рад и радно право и правосуђе, онолико колико до њега уопште и стижу пријаве из претходних институција. Међутим, уместо да раде свој посао, оне углавном објашњавају стање: не исплаћују се плате, па нема ни доприноса, радници пристају да примају плате „на руке“, приморани су да раде „на црно“ и без уговора о раду. Све је тачно, али управо због свих тих „кривина“ и постоје институције државне контроле и принуде: да проблеме и конфликте решавају, а не да их објашњавају.

На крају, зашто је из целе ове приче елиминисана јавност? Наиме, врло је чувана „тајна“ који послодавци своје запослене третирају буквално као робове, лишавајући их основних права. Понешто се сазна тек кад дође до „експлозије“ незадовољства оштећених, али код нас „сва чуда“ трају по три дана.

ПРИВРЕМENO OДУЗЕТА ИМОВИНА ЖЕЉКА ВУЈАНОВИЋА
ЗБОГОМ ако је **ОД КОКАИНА**

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР ДОБИО В.Д. ДИРЕКТОРА

И тата би, сине

страна 7.

ПОДВИГ ЕКИПЕ ХИТНЕ ПОМОЋИ

Оживели мртворођену бебу

страна 9.

НЕНАД ВАСИЉЕВИЋ, „ПАРКИНГ СЕРВИС“

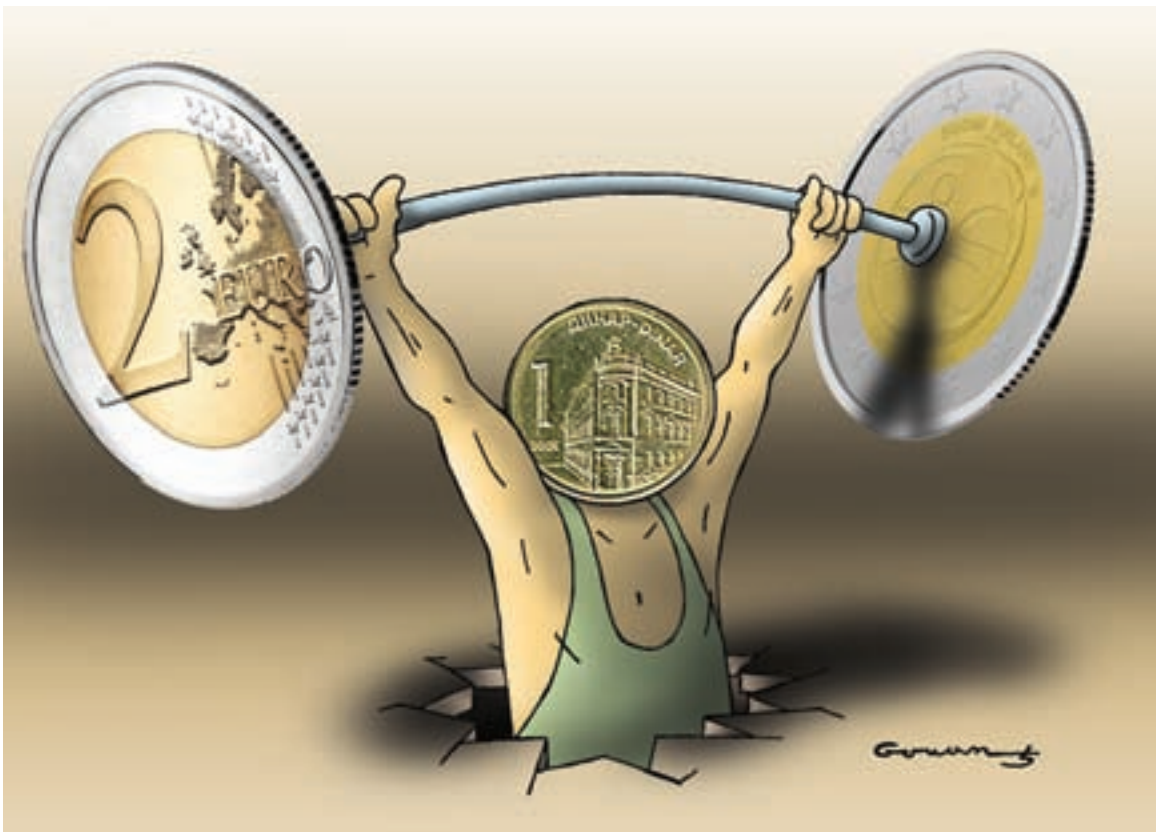
Није центар за цео дан

страна 12.

ЗИТОПРОДУКТИ
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 370-303, 370-215, 370-072,
370-135, 370-192
zitoproduktkg.com

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА
ВК
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refill M
Karadorđeva 51, www.refillm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Не дај Боже

Пише Драган Рајчић

Беху ономад велики празници такорећи у једном дану. Те Дан државности, па Дан војске и све то око Сретења Господњег. Ко има очи сам је све видео. За протекла два и кусур века, наша мила отаџбина је од Марићевића јаруге стигла до ове калуџе. Тежак пут, а предводници разни!

Углавном, ево нас и данас у живом благу из кога не можемо да се извучемо већ неколико деценија. Копрцамо се, додуше, и рукама и ногама, али спаса нигде на видику јер наше дно нема краја. Ево, баш ономад, историјски допринос даљем српском моралном пропадању дали су божји изасланици који имају превасходни задатак да нас све одрже на окупу и у пуном духовном јединству. Они су искористили све празнике заједно, и Дан државности и Дан заљубљених и такорећи рођено Сретење да се на светој српској земљи похватају за гуше не би ли овај свети датум добио још једну димензију: као дан великомученичког пострадања оног кога су једном руком држали за гушу, а другом млатили по глави. Толико је мржње из њих изашло на Дан заљубљених да би, можда, било интересантније да уместо оног најдуже пољупца у Гинисову или неку другу књигу уђе најдуже држање противничког монаха за браду са, разуме се, успутним шутирањем или шамарањем. Отуда овогодишње Сретење неће бити упамћено по томе да ли је мечка изашла из рупе и видела своју сенку, већ ће у нашем колективном сећању бити меморисано као дан када су црквени великодостојници изашли један другоме на црту.

Шта је мечка ономад видела, остаће дакле неразјашњено, али питање је хоћемо ли, упркос оним надреалним сликама „туче попова“ које су обишле цео свет видети и епилог те црквене афере, која је само једна у низу. Све досадашње, уз Божји благослов који су себи вероватно сами подарили, знамените владике су успевале да гурну под тепих. Сада је, међутим, и недовољно упућенима јасно да су се за гуше похватили због великих пара и губитка других бенефита, а то целој овој причи даје дубоку криминалну позадину. Како те паре којима неки од њих зидају себи палате и дворце могу бити само наше, али дате у друге сврхе, било би праведно да и они омасте неку апсану, па макар и усред овог поста. Само такав епилог у мени лично могао би да учврсти веру у правну државу, али и у Бога и то истог оног иза кога су се до сада они заклањали.

И док су црквени великодостојници радили завршни рачун, баштинари Карађорђевог дела су славили Дан државности. Све је било уприличено тако као да заиста данас ту има нешто да се слави и све би пило воду, да извесни родољуби из најближег нам суседства нису попили мало више ракије. И онда би песма „Друже, Тито, ми ти се кунемо...“ Ода једном од највећих гробара српског народа, за пијане будале је, ето, радост, али за нешто трезније - крај слава. Лаку ноћ Србији! Изгледа да није ни свањивало!

Да би славе било комплетно, потрудио се и војсковођа Шутановац Велики који је овај надимак добио због својих габарита. Он је, па, промовисао Дан војске и то само наше иако му је на том плану ужа специјалност војска оних који су нас овако успешно окупирани. Наша војска се изгледа толико успешно камуфлирала да ни ми више не знамо где нам је. Главно је да знамо ко нам је министар војни, ко врховни командант, а кад то имамо онда је ваљда и са нашом војском све у реду. Регрути ионако храну носе од куће!

И то би била слављеничка прича о две институције које, а ко да не верује анкетама, говоре да оне и даље уживају највеће поверење народа. Војска и црква. Па, ако је тако, онда не дај Боже неком ово што си данас дао нама!

АНКЕТА ХОЋЕ ЛИ СЕ ДРЖАВА ИЗБОРИТИ СА НАРКО ДИЛЕРИМА?

М. Ивњашовић

Јована Тимотијевић, студент музике:
- Има их много, неће успети без несегичне подршке грађана и позитивне селекције у друштву и власти.

Милош Стојковић, бравар:
- Морају, како знају и умеју, то им је посао.

Милан Милић, пензионер:
- Мрка капа, нарко дилери су и у врху државе.

Тодор Марић, предузетник:
- Врло тешко, јер су нарко дилери повезани са врхом власти и политике.

Живадинка Тодоровић, дипломирани економиста:
- Наслеђен је ужас, а с друге стране је неспособност.

Игор Родић, електротехничар:
- Ово је акција за јавност.

Валентина Блажић, економиста:
- Тешко, да су могли, урадили би нешто и до сада.

Живослава Илић, куварика:
- Хоће, као и са демократијом.

Љиљана Петровић, пензионер:
- Не верујем, држава се још није опоравила од деобе са југословенском браћом.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнина 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoпродукт@nadlanu.com

Вршно по произвођачним ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лимчатог, печеног, замрзнутог пецива
Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

РАМЕТАН ИЗБОР

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS - OVLAŠĆENI FIATOV DILER

Punto Classic, 500, Punto EVO, Bravo, Doblo Panorama

Doblo Cargo, Ducato

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS
Kragujevac

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
034/ 50 20 25, 50 20 10
fiat@arenamotors.rs
www.arenamotors.rs

ПРИВРЕМЕНО ОДУЗЕТА ИМОВИНА ЖЕЉКУ ВУЈАНОВИЋУ

Збогом – ако је од кокаина

Дирекција за управљање одузетом имовином донела решење о привременој заплени кућа у Железничкој и Цетињској улици и у Дивостину, власништво Жељка Вујановића, менаџера кафе-клуба „Казино” и рођака вође великог нарко клана Дарка Шарића

Пише Елизабета Јовановић

Жељку Вујановићу, званично менаџеру кафе-клуба „Казино”, који се од 19. октобра налази у притвору због постојања основане сумње да је део нарко-картела који је организовао шверц око 2,2 тоне кокаина са америчког континента за европско тржиште, на ред је дошла и пленидба непокретне имовине, за коју се верује да потиче управо од продаје наркотика. Приликом хапшења у полицијској акцији „Балкански ратник” већ му је одузет читав возни парк (цип, мотори) и део новца.

Као сараднику Дарка Шарића, са којим је и у родбинским везама (Шарић му је брат од ујака) 10. фебруара, Дирекција за управљање одузетом имовином Министарства правде, уз асистенцију овдашње полиције, привремено је запленила три стамбена објекта велике површине, али и вредности, док је судбина кафе-клуба „Казино” до даљег неизвесна. На удару се нашао и имовина Жељковог оца Мирка Вујановића, породична кућа коју је направио много пре него што је његов син почео вртоглаво да се богати. Пленидба се не односи на стари куће део до улице, него нови, у међувремену саграђен ужиномц елогпла ца.

„Казино” и знадза кона

По речима начелника крагујевачке полиције Ивана Ђоровића, имовина је запленила по списку и адресама које је доставио Министарство правде. Привремено је одузет део Вујановићеве куће у насељу Лекина бара, у Железничкој улици број 13, кућа у селу Дивостин са огромном окућницом, у чијем је склопу ерела коња, боксови за псе, тениски терени, велики воћњак и још једна кућа у изградњи. Предмет заплени био је и објекат у Цетињској улици, који се налази одмах иза клуба „Казино”, за кога се претпоставља да је и Шарићева својина. Спратни део те куће са унутрашње стране дворишта сасвим пристојно изгледа, док је део приземља запуштен и руиниран.

Промењене су браве, стављене плombe и истакнута решења на поменуте Дирекције на улазним вратима у Цетињској улици и кући у Дивостину, док се живот у

ЗАПЕЧАЂЕН ЈЕ ДЕО ПОРОДИЧНЕ КУЋЕ У ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ УЛИЦИ

Железничкој улици одвија, рекло би, се нормално. То се да закључити по очишћеном снегу, одшкринуту прозору и још неким детаљима.

У Дивостину, иако је кућа запечаћена, капија није. Дозвољен је, по свему судећи, приступ дворишту, што потврђују трагови у снегу. Највероватније долази Жељков отац, или особе које су се и пре тога старале о животињама, јер су оне још увек ту смештене, мада једна жена из комшилука каже да одавноту ни когани јев идела.

Уколико се буде донело решење о трајном одузимању непокретности, онда све иде на

добош; плацеви и све што се на њему налази, а за сада су само куће закатанчене. Иначе, у овој првој фази привременог изузимања имовине све је протекло у најбољем реду и није било инцидентних ситуација.

Кафе-клуб „Казино” у Улици краља Александра првог 71, који има и највећу тржишну вредност уопште није престајао са радом. На сајту Агенције за привредне регистре наводи се да је овај клуб отворен је 13. октобра 2004. године, а као оснивач уписан је Дарко Шарић. Он се, како неки медији преносе, водио ту као стално запослен. Међутим, у Крагујевцу,

ОДУЗЕТА КУЋА У ДИВОСТИНУ

ОБАВЕШТЕЊЕ О ОДУЗИМАЊУ НА ВРАТИМА КУЋЕ У ЦЕТИЊСКОЈ

по нашим проверама, није имао пријављен боравак, већ је само с времена на време долазио, али својим поступцима није скретао пажњу на себе. Мало ко је и знао овог четрдесетгодишњака који је у последње време толико узбуркао јавност.

■ Сумњезбо гл ошег окружења

Ни његов близак рођак Жељко Вујановић, рођен у Плевљима, али од детињства живи у Крагујевцу, није скретао пажњу јавности својим поступцима. У полицијским досијеима забележен је због једне туче, када му је

полиција писала кривичну пријаву због доношења тешких телесних повреда, као и једног кривичног дела преваре. То је и битно правило које диктирају организатори препродаје кокаина: да особе у том ланцу не раде ништа у својој средини због чега би сен ашлин ау даруз акона.

Да су заиста поштована та правила „игре” најбоље сведоче подаци да су за „Казино” уредно плаћани сви комунални рачуни, издавани фискални рачуни, плаћан порез држави, а није било ни већих инцидентних ситуација у локалу, због чега би полиција интервенисала.

Једино је било сумњиво што се око Жељка Вујановића окупују лица са полицијским досијеима, који су и ухапшени у пакету с њим: Радан Адамовић (34), Дејан Ракић (33) и Дарко Крговић (33), рођениК рагујевчани.

Радан Адамовић одговарао је за раније тешке и провалне крађе, разбојништва, недозвољено држање оружја, али и недозвољену трговину дрогом. Био је у више наврата пријављиван због нарушавања јавног реда и мира. Чак се теретио и за један покушај убиства 1999. године, када је једном лицуп уцаоу н оге.

У марту 2004. године Адамовић је тешко рањен на кућном прагу, када му је један младић испалио хитац у стомак. Леђва је извукао живу главу. У то време налазио се на издржавању затворске казне у овдашњем Окружном затвору - каосл ободњак.

Адамовића је такође осудио и Виши суд у Бијелом Пољу 2007. на две године и три месеца затвора, јер је у Црну Гору унео грам кокаина и незнатну количину марихуане, а и ухаћен је и са фалсификованом возачком дозволом.

Њега и Дејана Ракића ухапсили су истог дана припадници специјалне полиције у згради „Интершпеда”, у Булевару краљице Марије, где су имали изнајмљене станове. Ракић готово да има чист досије у Крагујевцу, изузев једне крађе још из 1992. године.

У кафе-клубу „Казино” нису се окупљали само овакви гости, било их је свих профила, од естрадних звезда, до обичних младих људи. Виђали су се и луксузни аутомобили српских и црногорских таблоца, али ништа није указивало да је то стедиште великих дилера дроге. Ништа их више није било ту него на неким другим местима у граду, к ажуу п олицији.

ЗАКОН О ОДУЗИМАЊУ ИМОВИНЕ

Привремено, п атр ајно

Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела из 2008. године каже да држава ништа не доказује, него је власник дужан да докаже којим парам се стекао богатство. Од скоро је отворено и ново Одељење финансијске истраге који се само тиме бави. Осим непокретности, новца, одузимају се и предмети од историјске, уметничке и научне вредности и њих Дирекција предаје на чување надлежним установама до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине. Привремено одузете девизе, предмете од племенитих метала и драгог камења Дирекција предаје на чување Народној банци Србије до коначне одлуке. Имовина стечена криминалним радњама је не само она окривљеног, него и сведока сарадника или оставиоца, која је у очигледној несразмери са његовим законитим при-

ходима. Имовина може бити одузета и од трећих лица к ојеј епр енета.

Током истраге прикупљају се докази о имовини, законитим приходима и стварним трошковима окривљеног, као и докази о имовини коју је наследио. Када постоји опасност да би касније одузимање имовине било отежано јавни тужилац подноси захтев о привременом одузимању имовине. Оно траје до доношења одлуке за трајно одузимање. По члану 28. овог Закона, након ступања оптужнице на правну снагу, а најкасније у року од годину дана по правноснажном окончању кривичног поступка, јавни тужилац подноси захтев за трајно одузимање имовине стечене кривичним делом. Ако којим случајем решење буде укинито - држава сносисв етр ошкове.

ГДЕЋ Е „З АСТАВИНИ“ В ИСОКОШКОЛЦИ

Од Фијата корпа, а од коопераната...

Од 469 факултетски бразованих адрова Фа брикеа утомобилак омпанија „Фијат аутомобили Србија“ пр узела 120. О сталик ојин исупр еузети упр војту рипо следњуша нсуза запослењемо раћед апо траже код „Фијатових“ коопераната или у неким другим фирмама

Уговоре о раду и преласку радника Фабрике аутомобила у компанију „Фијат аутомобили Србија“, према подацима фабричког Самосталног синдиката, до сада су потписала 902 радника. Од тог броја 120 је такозваних „белих крагни“, што треба да значи да су са факултетском дипломом. Како у Фабрици аутомобила има 469 високообразованих кадрова, од којих је 17 магистара и три доктора наука, питање је како наћи посао за 349 стручњака који су у овом моменту „на чекању“ или су ангажовани на услужним пословима за заједничку српско-италијанску фирму и дислокацију старе опреме, непотребне „Фијату“. Иначе, највећи број неангажованих стручњака има дипломе машинског и економског факултета.

стали без посла у новом предузећу. Они треба да имају приоритет, каже Стевановић.

У Самосталном синдикату сматрају да радници који неће прећи у „Фијат“ треба да имају предност при запошљавању код предузећа која ће као кооперанти радити за „Фијата утомобили Србија“.

Заменик председника Самосталног синдиката Зоран Марковић каже да ће и компанија „Мањети Марели“, која ће радити у производним халама „Механичке обраде“, упослити један број високообразованих кадрова Фабрике аутомобила. У овој синдикалној организацији ипак мисле да један број стручњака „Заставе“ неће бити ангажован и да ће морати да напусте фабрику.

Питање које се сада намеће је зашто високошколци, углавном запослени у службама и режији, нису искористили социјални програм и напустили фабрику, ако су знали, а морали су, да за њих неће бити посла у „Фијату“. У синдикату објашњавају да је томе, поред уверења да италијанска фирма ипак неће моћи без њих, допринела и измена Закона о раду.

Они који имају пет и мање година до пензије по старом закону су на тржишту рада до пензионисања добијали новчану надокнаду сразмерну плати коју су имали на својим радним местима. То је промењено и сада је надокнада за све у висини просечне плате на нивоу Републике, што је за

СТРУЧЊАЦИ ИЗ „З АСТАВИНОГ“ ИНСТИТУТА ЗА АУТОМОБИЛЕ „ФИЈАТУНИ СУП ОТРЕБНИ

Доласком „Фијата“ и увођењем нове пословне филозофије показало се да је број стручњака у свим „Заставиним“ фабрикама, најбоље речено, већи од потребног. Шта је то „Фијат“ променио и зашто није ангажовао више високообразованих кадрова из Фабрике аутомобила? Одговор на ово питање нијете шкона ћи.

Прво, нова компанија драстично је смањила нивое руковођења, избацила непотребне службе и свела режију на најмању меру. Поред тога, фирма се определила да угаси послове које је до сада радио „Заставин“ Институт за аутомобиле и да се ослони на развој у матичној фабрици у Торину. И „Заставина“ централна лабораторија ће по свему судећи остати ван „Фијат аутомобила Србије“.

Према речима председника Самосталног синдиката Зорана Михајловића, у Крагујевцу се неће радити на развоју аутомобила, а и сви делови ће стизати из Италије. Зато су запослени у Институту за аутомобиле и службу бављена југројенији.

На састанку синдикалаца са градоначелником Верољубом Стевановићем речено је да шансу за запошљавање „Заставиних“ високообразованих кадрова ваља потражити код „Фијатових“ коопераната.

Они морају да буду упознати са списком радника које фирма „Фијат аутомобила Србија“ није ангажовала. Код мене готово сваког дана долазе инжењери, магистри и будући доктори наука машинства који су о-

људе који су махом на руководећим местима и имају добре плате неприхватљиво, јер би на тржишту рада добијали далеко мању надокнаду. Због тога су се за социјални програм у највећем броју одлучивали производни радници са нижим примањима, док су факултетски образовани кадрови и остајали у кабинетима, објашњава Зоран Марковић.

Но, нису сви седели скрштених руку и чекали да им неко други реши проблем.

Један број доказаних кадрова, који би највероватније имали шансу да добију посао и у „Фијат аутомобили Србија“, определило се да директорски кабинет замени катедром на факултету и ливн шноји.

Свој радно-правни статус на тај начин решили су, између осталих, ранији директор Фабрике аутомобила и заменик генералног директора Групе „Застава возила“ Милосав Ђорђевић и бивши директор „Заставе РД“ Срђан Никезић.

Други су нашли посао и пре доласка „Фијата“ у новоотвореним домаћим и страним фирмама, а неки су се ухлебали у градским и државним предузећима.

Али, ту се прича о „Заставиним“ кадровима не завршава. Шансу за ново запослење један број стручњака, ако то заиста и јесу, моћи ће да нађу у неком од огранака Групе „Застава возила“ или у Транзиционом центру, када онб удепр офункционисао.

М.Б. ЕВИЋ

УБРЗАНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ГРАДЊУ ЗОНЕ „КОРМАН ПОЉЕ“

Ускоро прва решења

Министар Динкић залаже се да цена за накнаду одузетог земљишта буде приближна исплаћеној мештанима у Цветојевцу при градњи ауто пута. Чекају се још две одлуке државних органа да би била уручена прва решења о експропријацији

САСТАНАК Р АДНЕ ГРУПЕ ПЕЗ АК ОРМАНП ОЉЕ У К РАГУЈЕВЦУ, 16. ФЕ БРУАРА

Рок када по уговору града Крагујевца и „Фијата“ треба предати комплекс од 67 хектара у Корман пољу за градњу фабрика италијанских коопераната је 30. јун. Потребно је да се сви послови око формирања нове индустријске зоне убрзају како би се све завршило на време, о чему сведочи и састанак Радне групе за реализацију пројекта Корман поље, одржан 16. фебруара у Скупштини града, коме је присуствовао и министар економије Млађан Динкић са сарадницима, као члан тима задуженог за овај пројекат.

Први посао који треба обавити је експропријација 113 парцела земљишта од 99 власника. Према речима градоначелника Крагујевца Верољуба Стевановића, који је председник Радне групе, потребно је да надлежни државни органи донесу још две одлуке, како би прва решења о експропријацији земљишта почела да се уручују власници-

ма. Прво Министарство економије треба да донесе одлуку да су обезбеђена средства за накнаду земљишта, а потом и Влада треба да усвоји одлуку да се експропришу целе парцеле око делове саобраћајнице, а не само делове.

„Бићемо уке“ с авласницима

Иначе, Влада Србије је одлуку о проглашењу јавног интереса за земљиште у Корман пољу, што је основ за експропријацију, донела 28. јануара. Стевановић каже да би било добро да Републичка пореска управа што пре донесе одлуку о висини накнаде за одузето земљиште, како би тај податак био познат у тренутку када власницима почну да се уручују решења.

Министар Динкић саопштио је да је са председником Владе Мирком Цветковићем разговарао о томе да Пореска управа што пре донесе одлуку о висини накнаде.

Делегација Међународног монетарног фонда, која борави у Србији и са којом наредне недеље треба да буде потписан нови аранжман, посетила је у уторак, 16. фебруара, погоне компаније „Фијат аутомобили Србија“ у Крагујевцу. После састанка иза затворених врата у некадашњој сали Радничког савета у Управној згради код „Шест топола“ и обиласка производних погона српско-италијанске фирме министар економије Млађан Динкић рекао је окупљеним новинарима да је делегацију ММФ-а довео у „Фијат аутомобиле Србија“ и Крагујевца да би се уверили на терену како тече реструктурирање српске привреде и шта држава ради на привлачењу страног капитала.

Србија није само Београд, а права слика о нашој привреди и ономе шта радимо не може да се добије само на основу статистичких података и дешавања у главном граду, рекао је Динкић, али је одбио да прокоментарише докле су стигли и како иду

ШЕФ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ММФ-А С АРАДНИЦИМА НАЛ ИНИЈИМ ОНТАЖЕ

ДЕЛЕГАЦИЈАМ ММФ ОСЕТИЛА

Примери

преговори са Међународним монетарним фондом. Он је изразио задовољство што су кренуле озбиљније инвестиције у „Лакирницу“ и што почиње уговарање послова на реконструкцији фабрике који ће коштати 150 милиона евра, уз напомену да је кренула набавка опреме за производњу новог модела аутомобила и да ће 1.000 радника, који су прешли у нову фирму, коначно живети од свог рада.

Први човек компаније „Фијат аутомобили Србија“ Ђовани де Филиппис презентирао је делегацији ММФ-а шта ће бити крајњи производ ове фабрике. Оно шта је веома важно је да ће фабрика у Крагујевцу остваривати милијарду и по евра од извоза. То је битно, јер управо са људима из ММФ-а разговарамо о томе како да побољшамо конкурентност српске привреде. Због тога смо их и довели у Крагујевца да покажемо да српска привреда има значајне извозне потенцијале. Уверено смо да је будућност раста извоза у довођењу компанија попут „Фијата“, уз повластице које ће давати држава, рекао је Динкић.

Он је најавио и да ће фирму „Застава електро“ из Раче до краја марта преузети компанија из

О експропријацији

- Сматрам да би цена земљишта требало да буде упоредива и приближна са ценом коју је град Крагујевац исплаћивао за парцеле које су експроприсане за градњу ауто пута за Баточину, а оне су биле између 300 и 350 евра по ару, рекао је Динкић.

Градначелник Стевановић предвиђа да ће „бити мукe“ око будуће цене накнаде са власницима, али је напоменуо да је законска процедура, пошто је држава прогласила јавни интерес, таква да ће они који буду незадовољни моћи да се жале другогостепену органу, а то је Министарство економије. Ако другогостепени орган одбије жалбу, град ће моћи да уђе у посед земљишта, а власници потом могу да покрену тужбу суду око накнаде.

- Од тренутка када надлежни државни органи донесу одлуке које су потребне градској Управи за имовину ће требати месец дана да уручи сва решења о експропријацији. Ако додамо још месец дана за евентуалне жалбе другогостепену органу, сматрам да ћемо имовинска питања око земљишта моћи да завршимо за два месеца, саопштио је Стевановић.

Након тога уследила би друга фаза изградње зоне Корман поље, а то је опремање инфраструктуром, која укључује изградњу саобраћајнице од два километра кроз зону, као и довођење прикључака водовода, канализације, електричне енергије и гаса. За ове радове који треба да се заврше до краја године обезбеђена је инвестиција од 350 милиона динара из НИП-а.

■ Крагујевац трећи у Србији

По речима Александра Љубића, саветника у Министарству економије, од 30. јуна, када кооперантима „Фијата“ треба предати овај комплекс земљишта, њима ће бити потребно девет месеци да изграде своје фабрике, а предвиђа се да ће у овој зони бити 15 фирми. На питање да ли се зна које ће фирме ов-

де доћи, Љубић је одговорио да „Фијат“ преговара са већим бројем својих добављача, а да ће коначна одлука тек бити донета.

Он је напоменуо да међу 15 фирми које ће доћи у Корман поље може да се нађе и најпознатији „Фијатов“ кооперант „Мањети Марели“. Појашњавајући збрку која је настала након информација да ова компанија намерава да се лоцира у Фабрици камиона, а потом у хали Механичке обраде Фабрике аутомобила, Љубић је рекао да је то велика фирма која производи много компоненти за ауто индустрију.

- Извесно је да ће они производњу контролне табле и неких позиција вешања организовати у Механичкој обради. За производњу осталих компоненти они тек треба да одлуче да ли ће то бити у халама Фабрике камиона, или ће градити нову фабрику у Корман пољу, рекао је Љубић.

Министар Динкић сматра да је изградња зоне Корман поље велики задатак за крагујевачку локалну управу, која треба да покаже да је спремна да обави компликован административни посао, у који је добрим делом укључена и држава, и ако положи тај испит створиће још повољнију слику о граду. Влада Србије заједно са „Фијатом“ намерава током ове године да организује велики скуп произвођача ауто делова из Европе и света, на коме би се размотриле могућности њиховог доласка у Крагујевац и Србију. Овог тренутка међу страним фирмама које показују интересовање за улагање у нашу земљу највише је оних из ауто гране, изјавио је Динкић.

Министар економије изразио је задовољство што је по најновијим показатељима Крагујевац по развијености трећи град у Србији, иза Београда и Новог Сада, док је пре само неколико година био на 106. месту и због тога се нашао у посебном програму Владе за помоћ угроженим општинама, уз Бор и Врање.

М. ПАНТИЋ

ИНТЕРВЈУ: МР ВЛАДО ВУЧКОВИЋ, ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА

Град може да помогне

Надлежности градске управе у привреди нису велике, али она као потписник Меморандума са „Фијатом“ може кроз преговоре да помогне у решавању многих питања, па и вишка радника који у овом тренутку постоји

Разговарао Милош Пантић

После формирања предузећа „Фијат аутомобили Србија“ и преласка првих хиљаду радника у ову компанију, на дневни ред су дошла питања када ће и колико преосталих запослених у Фабрици аутомобила прећи на рад у ФАС и шта ће бити са онима који неће бити преузети од тог предузећа. Истовремено, у неким приватизованим фирмама јављају се кризе које доводе у питање њихов опстанак, док поједина велика предузећа још чекају да буду приватизована, не налазећи потенцијалног власника. Са мр Владом Вучковићем, чланом Градског већа за привреду и приватизацију, разговарамо о томе колико су реална очекивања да градска управа може да помогне у решавању ових проблема.

Недавно се Самостални синдикат Фабрике аутомобила обратио челницима Скупштине града и затражио да се укључе у решавање питања вишка запослених. Какве су надлежности градске управе да преузме ту улогу?

Надлежности су скромне. Врло је интересантно који је профил кадрова који су вишак. То је високо стручни кадар правника и економиста, а делом и инжењера и технолога. Град ће и заћи и рећи – нудимо вам ту структуру радне снаге, али ће кооперанти „Фијата“, од којих се очекује да преузму ове раднике, гледати пре свега свој интерес, а то је да ангажује најквалитетније. Да ли ће они моћи да приме све који су вишак, то је илузорно рећи и такво обећање нико не може да да.

Ради се о 2.400 радника. Њих хиљаду је склопило уговор са ФАС-ом. Када се постигне ниво производње од 200.000 возила годишње и почне рад у пуном капацитету, биће преузети и преостали, али је питање из којих структура занимања. Али, доћи ће до повећања потребе за радницима доласком прве линије коопераната и ту ће бити места за машинске инжењере и остале стручњаке из области постпродаје, набавке, логистике. Тиме ће вишак стручне радне снаге бити значајно редукован, али у складу са потребама ових фирми.

Али, у једно треба бити сигуран, а то је да ће град као учесник у пројекту, као потписник Меморандума са „Фијатом“, како у делу ослобађања такси и пореза, тако и у обезбеђењу Индустријске зоне Корман поље, искористити све своје расположиве капацитете да у разговору са „Фијатом“ и фирмама из првог реда коопераната нађе најбоље решење за вишак радника који у овом тренутку „висе“.

Власник предузећа „Метал системи“, које је запало у тешку ситуацију због недостатка средстава да оконча градњу нове фабрике, такође је ових дана изјавио да је очекивао помоћ града да дође до неопходног кредита. Може ли се и тој фирми помоћи?

Једино како град може да помогне је лобирање и утицај да власник предузећа Драгољуб Радуловић дође до неопходних финансијских средстава. Њему је одобрен кредит из Фонда за развој од два милиона евра, али под условом да обезбеди банкарску гаранцију. Објективно, ко то може да обезбеди, неће тражити кредит од Фонда за развој. Ми ћемо инсистирати да му се да кредит на други начин, преко хипотеке на имовине и опрему, јер према уверавањима власника фирма располаже имовином која може бити залог. У овом случају има повољних најава, јер је прошлог петка одржан састанак у Ми-

нистарству економије и, према последњим информацијама, завршен је на обострано задовољство представника Министарства и власника, јер је изражена жења да се програму инвестирања у нову фабрику ланаца да подршка.

За решавање кризе у том предузећу има и неких других могућности, али је најповољнија да се заокружи инвестиција и нова фабрика почне да производи, јер су друга решења привременог карактера, а ово би било најбоље јер се ради о 500 радника, а у питању је здрав и одржив производни програм.

Како оцењујете стање приватизације, с обзиром да „Казимир Вељковић“, где је продаја поништена, још не налази новог власника, док су велике фирме „21. октобар“ и Фабрика камиона далеко од налажења потенцијалног купца?

Присутно је затишје код приватизације. У овом периоду кризе, када нема интензивног прилива инвестиција, логично је да је дошло да застоја. Други је разлог што су то фирме из металског комплекса који је криза највише погодила. Најтеже је наћи стратешког партнера за „21. октобар“. Очекивали смо да ће се доласком „Фијатових“ коопераната наћи неко ко ће показати интересовање за ту фабрику, али они имају три производна програма, метал, пластику и електрику. Код „Фијатових“ добављача онај ко је заинтересован за један програм није за преостала два, и ту настаје проблем. Морало би да се преломи у самој фабрици и да се прихвати партнер који жели да настави само један програм. Мислим да су то схватили и у овом предузећу, уз потребу израде социјалног програма за вишак радника. Друго решење не видим.

Што се тиче „Казимира Вељковића“, мислим да та фирма тешко да може да се врати на оно место које је имала, али она још увек има имовину која може бити интересантна потенцијалним купцима, мада

је и преостала градска грађевинска оператива, попут фирме „Неимар“, у чијем је саставу и „Ратко Митровић“, у тешкој ситуацији, јер је прошле године обим производње у овој делатности у граду опао за 40 посто.

Али, сигуран сам да ће ове године те фирме добити шансу за излазак из кризе, јер са почетком градње зоне Корман поље и посталих објеката верујем да ће бити места и за домаћа предузећа, јер ће бити толики обим посла да ће морати да се ангажују и извођачи са стране.

Има ли, изузев коопераната „Фијата“, интересовања других инвеститора за улагања у Крагујевац?

За сада има само најава таквих интересовања. Неке фирме које овде послују у закупљеним халама заинтересоване су да трајније реше питање простора. Али, има и неких страних фирми које су присутне у другим деловима Србије, које желе да се пресеље овде, јер сви дугорочно гледају у развој програма „Фијата“ и очекују да се укључе и захвате што већи део. То су фирме везане за ауто индустрију.

Прошла година обележена је падом индустријске производње у Шумадији и Поморављу од око 28 одсто, док је на нивоу Србије тај пад знатно мањи, 15 одсто. Да ли овакви показатељи важе и за Крагујевац?

Свакако да важе, јер је Крагујевац највећи индустријски центар у ова два округа и његов удео у том паду мора да постоји. Криза је највише погодила металски комплекс и грађевинску грану и сасвим је нормално да град у коме су те делатности највише заступљене буде и највише погођен.

Да ли очекујете да се током ове године та разлика у паду производње између региона и Републике смањи?

Директно, у металском комплексу не очекујем. Али, шансу видим у грађевинској делатности, зато што се улази у велике инфраструктурне пројекте, што ће имати утицаја да се разлика у укупном билансу значајно смањи.

„ФИЈАТ АУТОМОБИЛЕ СРБИЈА“

ЗВОЗНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА

Чланове делегације довели смо у Крагујевац да покажемо да привреда Србије има значајне извозне могућности, изјавио је министар Динкић, објављујући и вест да је пронађен партнер за „Заставу електро“ из Раче

ВИСОКА ДЕЛЕГАЦИЈА У ОБИЛАСКУ ПОГОНА „ФИЈАТ АУТОМОБИЛЕ СРБИЈА“

Јужне Кореје „Јура“ која производи аутомобилске делове.

Производња у рачанском предузећу, које има око 280 запослених, могла би, после преузимања да почне у јуну, а било би ангажовано око 1.000 радника. Компанија „Јура“ је добављач јужнокорејских произвођача аутомобила КИА, Даеву и Хјундаи, а заинтер-

сована је да инвестира у производњу каблова за аутомобиле и читава производња би се извозила.

У саопштењу Министарства економије наводи се да би позив за продају целокупне имовине „Заставе електро“ требало да буде расписан до 1. марта и завршен до 15. марта.

М. ЂЕВИЋ

ИНТЕРВЈУ: ЈОВИЦА ТРКУЉА

Неостварена транзициона правда

Јасно је да монопол и контрола деловања тајних служби представља једну од највећих полуга моћи, коју ниједна владајућа гарнитура не испушта лако, а политичке елите које су се смењивале последњих десет година нису схватиле неопходност савладавања зла ауторитарне прошлости

Разговарао Слободан Цупарић

Центар за унапређивање правних студија, у којем ради Јовица Тркуља, професор београдског Правног факултета, заједно са Центром за антиратну акцију сачинио је још 2003. године модел закона о досијейма Службе државне безбедности Републике Србије као синтезу њихових првобитно посебних модела. Овим документом уредило би се поступање са досијейма и подацима који су вођени у Служби државне безбедности од 13. маја 1944. године до дана ступања на снагу предложеног закона.

Нажалост, то се није догодило.

Закон о отварању досијеа тајних служби остао је неостварено изборно обећање водећих политичких странака у Србији. Тема о отварању досијеа недавно је, по ко зна који пут, актуелизована у штампи, па је то био повод да Јовицу Тркуљу, човека који се бавио том материјом, најпре питамо зашто у Србији до данас није расветљен рад тајних служби?

Остављајући по страни помнуте моделе закона о досијейма и захтеве стручњака, досовска власт у Србији је осам месеци након петоктобарског преврата, 22. маја 2001. године, донела Уредбу Владе Републике Србије о скидању ознаке поверљивости са досијеа вођених о грађанима у Служби државне безбедности. Недељу дана после доношења ова Уредба је преименована у Уредбу о стављању на увид одређених досијеа вођених о грађанима Републике Србије у Служби државне безбедности. Она је грађанима пружила само једно некомплетно право увида у акта Службе државне безбедности, многе ствари остале су затамњене и неисказане, па се стиче утисак да је на делу било замагљивање очију и превара. Поменута Уредба је неславно завршила, пошто је одлуком Уставног суда Србије 2003. године стављена ван снаге. Отуда је до данас ова материја остала нерегулисана законом.

Има ли истине у причи да неки „агенти“ који седе и у демократској власти стопирају отварање досијеа?

Очигледно је да овде нема воље политичке елите за суочавање и савладавање зла ауторитарне прошлости, још мање за одговорност функционера и бенефицијара бившег режима за кршење закона и људских права. Али, то је само део истине. У Србији нема почетних услова за отварање досијеа тајних служби, јер нема јасног разграни-

чења између жртава и починилаца, између страдалника и бенефицијара ауторитарних режима. Овде је било искушење добровољних саучесника и бенефицијара бившег ауторитарног режима. Најзад, овде царује неподношљива лакоћа заборавља.

Али, Србија је и даље једина земља у региону која нема закон о отварању досијеа.

Након преузимања власти од стране ДОС-а крајем 2000. године, на делу је континуитет између новог и старог Милошевићевог режима, јер су стубови ауторитарног поретка остали непромењени. После парламентарних избора 2000, преко децембарских 2003, до мајских 2008. године, присуствовали смо недисконтинуитету и раскиду са механизима ауторитарне владавине и неправне државе. На делу је била и остала ресторација поменутих механизма: монопола над финансијским капиталом, над државним и идеолошким апаратима, над

војно-полицијским комплексом. Јасно је да монопол и контрола деловања тајних служби представља једну од најмоћнијих полуга моћи, коју ниједна владајућа гарнитура не испушта лако.

Значи ли то да је власт после 5. октобра дозволила да се у њене редове увуку и противници отварања досијеа?

Будући да је важна полуга ауторитарне владавине везана за деловање тајних служби, јасно је што је ту остварен најдоследнији континуитет. Уз то, треба имати у виду да

су не мали број политичких странака формирале и финансирале тајне службе и да су многи лидери тих странака били и остали њихови сарадници.

Како се и зашто све то завршило само на покушају?

Моделу закона о отварању досијеа тајних служби, уз указивање на неопходност њиховог усвајања у Србији, достављани су у више наврата од 2001. до 2004. године министрима унутрашњих послова и директорима БИА, али су ти предлози остали без одговора. Изузетак је писмо директора Центра за унапређивање правних студија професора Владимира Водинелића и директора Центра за антиратну акцију Александра Ресановића упућено 26. априла 2004. године министру унутрашњих послова Драгану Јочићу и директору Безбедносно-информативне агенције Радету Булатовићу – и предлог да они у оквиру својих надлежности учине све како би Народна скупштина што пре размотрила и усвојила овај закон. Одговори на ово писмо стигли су од шефа кабинета министра унутрашњих послова мајора Милорада Тодоровића и директора БИА Радета Булатовића. У писмима се прво дају начелне

примедбе и сугестије на предложени модел закона и закључује се да се „сегментарним законским уређивањем ове материје – како се предвиђа овим моделом закона – не би остварили ни циљеви назначени у разлозима за његово доношење“.

Доношење закона о отварању досијеа остао је неуспешан покушај, јер Србија није раскинула с ауторитарном владавином. Наиме,

” Треба имати у виду да су не мали број политичких странака формирале и финансирале тајне службе и да су многи лидери тих странака били и остали њихови сарадници

промене након октобра 2000. године сведе су се на рокаду дојучерашњих возача и сувозача, који Србију и даље воде као ауторитарној владавини партијске државе. Разлози за то су бројни и сведе се на чињеницу да у Србији политичке елите, које су се смењивале у

последњих девет година, нису схватиле неопходност савладавања зла ауторитарне прошлости и остваривања транзиционе правде.

Отварање досијеа пре пет-шест година упоређивали сте с отварањем Пандорине кутије, из које би много тога „покуљало“. Да ли би на видело избила и огромна количина моћи тајкуна који су у тесним везама с политичким странкама?

Ваше питање садржи истовремено и одговор с којим се ја потпуно слажем.

Причало се и да су многи досијеи однесени у приватне сефове, да би служили за уцене?

Колико ми је познато, од реформисања (децентрализације) тајних служби СФРЈ након Брионског племума 1966, преко распада Југославије деведесетих година, до петоктобарских промена 2000, многи досијеи и архивска грађа тајних служби нашли су се у приватним рукама. Није ми познато да ли они служе за уцене.

Колико је ризично бавити се рехабилитацијом без отварања досијеа?

Рехабилитација политичких осуђеника и кажњеника један је од четири корака на путу правног савладавања ауторитарне прошлости. Први је отварање досијеа тајних служби, затим лустрација личности које су као јавни функционери грубо кршили права својих грађана у периоду ауторитарних режима, потом пуна правна рехабилитација жртава (поништење њихових казни и обештећење) и на крају реституција, којом ће се недужним жртвама надокнадити настала штета и вратити одузета имовина. Сваки од ових корака је важан, али је први корак и претпоставка – отварање досијеа тајних служби.

Познато је да Србија има Закон о лустрацији (2003) који је остао мртво слово на папиру, да има Закон о рехабилитацији (2006), који је у правно-техничком смислу један од најлошијих закона донетих у последњој деценији, и да још увек нема Закон о реституцији. Један од разлога за то је чињеница да Србија није учинила први корак – отварање досијеа тајних служби.

А има ли још шансе да буду отворени?

Сумњам.

ЛУБИЛЕЈ ДС: 20 ГОДИНА РАДА

Увек може боље и више

Минуле седмице крагујевачке демократе свечано су обележиле две деценије рада странке. Тим поводом одржана је конференција за штампу, на којој се новинарима обратио Горан Ивановић, председник Градског одбора Демократске странке у Крагујевцу. Он је најпре подсетио да је ДС, једна од најзначајнијих странака на политичкој сцени Србије, основана 1919. године, као странка грађанске оријентације и пројугословенска. До 1948. године ДС је обављала своју мисију ширења демократских идеја и стварања демократских институција у Југославији. Међутим, након увођења комунистичке диктатуре рад ДС је замро, да би се крајем осамдесетих година осетило да дувају неки другачији ветрови промена и увођења вишепартијског система.

Група интелектуалаца договориле се 1989. године и фактички је сазрела идеја о поновном покретању рада ДС. На оснивачкој скупштини, која је одржана 3. фебруара 1990. године, ДС се вратила на политичку сцену Србије, а за њеног првог председника у обновљеном раду изабран је Драгољуб Мићуновић. Исте године, 10. марта обновљен је рад у Крагујевцу, када је на локалној скупштини ДС изабран одбор, који је започео да ради у оквиру ДС.

Након тога, овдашња ДС је своју политику свих ових 20 година водила и усмеравала према Крагујевцу и бољитку његових грађана. Било је ту, по речима Горана Ивановића, и успеха и падова, али основни мотив рада је увођење демократских институција у нашу земљу, поштовање свих демократских начела, на којима је и сажет рад ДС. И после свих ових година, имајући у виду у каквим је условима ДС започела свој рад, крагујевачке демократе су задовољне – али не у потпуности. Сматрају да увек може боље и више.

Градски одбор ДС у Крагујевцу на последњим изборима није остварио резултат који смо сви очекивали и стога је јесте наш задатак да у право својим квалитетом, људима, ангажовањем, пре свега размишљањем како да помогнемо грађанима Крагујевца, сву своју снагу усмеримо на то, а резултат ће доћи сам. Верујем да ће овај Градски одбор ДС заузети место које му и припада, а то је да буде на политичком челу Крагујевца, поентирао је Горан Ивановић.

С.Ц.

Пише Јаворка Станојевић

КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР ДОБИО В.Д. ДИРЕКТОРА

И тата би, сине

Одлуком да вршилац дужности директора буде проф. др. Слободан Обрадовић, Влада преиначила одлуку Управног одбора КЦ и министра здравља, који су подржали проф. др Зорана Тодоровића. Иза тог преседана, опште је уверење, стоји Градски одбор ДС, чији је потпредседник син новоизабраног ве-де-а

П ола године након што је директор Клиничког центра проф. др Радомир Павловић поднео оставку Влада Србије направила је први корак ка устоличењу његовог наследника. Према одлуци највишег органа извршне власти, функцију в.д. директор КЦ у наредних шест месеци вршиће дечји неуролог са Клинике за педијатрију проф. др Слободан Обрадовић. Он би на овом месту, у статусу вршиоца дужности, требало да остане наредних шест месеци, када би морао да буде расписан конкурс за избор директора.

Очекује се да примопредаја дужности буде обављена за десетак дана, до када би Владина одлука требало да буде и верификована изласком у „Службеном гласнику“. До тада проф. Обрадовић не жели да даје никакве изјаве. Његов избор, међутим, тема је многих прича које се ових дана причају у граду на Лепеници.

Повода за прашину која се дигла је чињеница да је изабран на начин који би се могао окарактерисати као преседан у српској демократској пракси, јер је његовим именовањем Влада преиначила одлуку Управног одбора клиничког центра и игнорисала вољу министра здравља, који су подржали другог кандидата. Овај избор изазвао је приличну конфузију и код најпажљивијих и најпозванијих аналитичара збивања око тражења Павловићевог заменика, јер нико ме није јасно по ком основу је Влада одлучивала о именовању вршиоца дужности, када је одлучи претходно конкурс за избор директора.

Од ничије до подршке Владе

Поменути конкурс, коме је такође претходно неуспешан покушај устоличења ве-де-а, расписан је 12. децембра 2009. На њега се, поред проф. Обрадовића, јавио и директор Инфективне клинике проф. др Зоран Тодоровић. Како процедура, предвиђена Законом здравству, налаже о избору је своју реч најпре дао Управни одбор КЦ-а, који је подржао Тодоровића. Овај кандидат добио је и подршку министра здравља, који је друга инстанца у одлучивању, па је његова кандидатура отишла на Владу, која је требало да да последњу реч у року од петнаест дана.

Овде је, међутим, нешто застало, па се на одговор чекало скоро два месеца. Када се Влада коначно огласила, сазнало се да је она, одлучујући о конкурс за именовање директора КЦ-а, изабрала вршиоца дужности, али не онкога кога су предložили највиши органи управљања Клиничког центра и Министарство здравља, већ проф. Обрадовића, који није имао ничију подршку.

НЕ ЖЕЛИ ДА ГОВОРИ ДО „УСТОЛИЧЕЊА“:
ПРОФ. ДР СЛОБОДАН ОБРАДОВИЋ

НЕ ОСЕЋА СЕ КАО ГУБИТНИК:
ПРОФ. ДР ЗОРАН ТОДОРОВИЋ

Овај преседан, који неки називају декретом, није лако протумачити, јер они који знају његову суштину не желе да причају, а остали немају довољно информација да би нешто поузданије рекли. У групи ових других се налази и председник Управног одбора КЦ Драган Стевовић, који очекује да му стигне званична информација са образложењем одлуке о којој је само усмено обавештен.

- Једино што могу да кажем је да ми није познато да се до сада икада догодило да Влада на овакав начин игнорише одлуку Управног одбора једне институције и ресорног министарства, али, док не добијем образложење не

могу да коментаришем такав поглед, каже Стевовић.

Председавајући УО Клиничког центра не жели ни да спекулише о томе шта би могло да стоји иза овог преседана, али наговештава да има изгледа да ствари коначно легну на своје место.

- Новим Статутом отворили смо могућност за избор заменика директора, па се треба надати да ће бити направљен неки компромис. Такође, треба очекивати да ће избор сарадника и руководећег тима бити направљен тако да буду задовољени интереси релевантних политичких структура, објашњава овај саговорник.

Овај одговор „гађа“ баш у су-

штину проблема, јер је одавно јасно да се на терену избора првог човека Клиничког центра одмеравају политичке снаге. Ово је директно потврдио одлазећи директор, јавно напоменувши да је наследника изабрао у договору са локалним ДС-ом, пошто тој странци, по „кључу“, припада ова функција.

Исто потврђује и, како се испоставило, несудбени наследник професор Тодоровић који је, каже, обавио разговор са челницима локалног огранка Демократске странке који су га у том тренутку подржали. Онда су демократе „преспавале“, па је са јутром које је паметније од вечери у улози претендента на Павловићеву фотелју освануо дечји неуролог професор Слободан Обрадовић. Кулоарске приче кажу, а извори унутар ДС-а потврђују, да су ову кандидатуру прогурали омладинци ове странке, предвођени сином професора Обрадовића, који има озбиљне политичке амбиције и налази се на функцији потпредседника Градског одбора.

Онда се све што је изгледало лако и једноставно закомпликовало до те мере да је било нужно избрати нови Управни одбор и променити Статут, а све са циљем да се утре пут за устоличење кандидата који је по вољи омладинцима.

Испоставило се, међутим, да су се младићи негде прерачунали, јер демократе нису успеле да добију већину у новом УО, па је ово

тело и у новом саставу подржало Тодоровића. На ово је пресудно утицала чињеница да је исто једногласно урадио и Стручни савет КЦ-а, чије мишљење је уважило троје чланова УО из редова запослених. Ни министар здравља није био склон да прихвати идеју младих демократа, па је и он зелено светло дао инфектологу.

Очигледан утицај политике

Када је све стигло на Владу, а то је терен где о судбини локалних институција одлучују београдски центри моћи, Тодоровића више није имао ко да „гура“, па је решено да се поверење укаже Обрадовићу старијем. Остало је само да се испослуже процедурално покриће, а оно је нађено у чудној одлуци да се занемари конкурс за директора и да се на његово место, неком врстом декрета, именује вршилац дужности.

Иако Влада има могућност да, у случају када није задовољна пријављеним кандидатима, као прелазно решење, сама направи избор, ипак је нелогично што је изабрани кандидат био учесник конкурса на коме није прошао.

Овакав парадокс не може да протумачи ни „поражени“ професор Зоран Тодоровић, кога нико званично није обавестио о резултатима конкурса на коме је учествовао.

- Не осећам се као губитник, јер сам испротовао сву предвиђену процедуру и добио подршку Управног одбора, својих колега из Стручног савета и Министарства здравља. То је било више него довољно да ми буде поверена функција, али су, на жалост, пресуђивале неке друге ствари и неки врло амбициозни млади људи који су на време схватили потенцијале наше политичке реалности. Ја, иначе, искрено веома ценим колегу Обрадовића и мислим да ће добро обављати функцију која му је поверена, али ми јако смета начин на који је то дошао. Због тога се дефинитивно повлачим из ове трке, нећу конкурисати ни за место заменика. То наравно, као озбиљан човек, не радим због повређене сујете, него због тога што сам видео начин на који се долази до циља, објашњава др Тодоровић.

Оно шта има да каже професор Обрадовић знаћемо за неколико недеља, јер је обећао да ће одмах по озваничењу свог именовања испричати своју страну приче. До тада му предстоји мукотрпан рад на ублажавању негативног публицитета који је пратио његово устоличење. Пошто се неспорно ради о врсном и цењеном стручњаку, треба се надати да ће крагујевачка јавност имати прилику да се увери да су све закулисне радње, политичке игре и одмеравања снага, преседани и парадокси имале ваљано оправдање.

БИОГРАФИЈА СЛОБОДАНА ОБРАДОВИЋА

Лекар, професор и научни радник

Проф. др Слободан Обрадовић рођен 1. јула 1957. године у Крагујевцу у угледној лекарској породици. Основно и средње образовање стекао у родном граду, а студије медицине, са просечном оценом 9, завршио на Медицинском факултету Универзитета у Београду 1982. године. На истом факултету је магистрирао 1991., а три године касније стекао титулу доктора наука. Положио је специјалистички испит из педијатрије 1991., од када ради на Педијатријској клиници Клиничког центра Крагујевац где је, у периоду од 2001. до 2004. године, вршио дужност директора.

Од 1992. ради на Медицинском факултету у Крагујевцу на коме је априла 2004. године, изабран за редовног професора.

Редовни је предавач на Југословенској школи ултразвука, члан друштва за примену ултразвука у медицини, биологији и ветерини Србије, први је у Србији користио видеотехнику у дијагностици неуролошких поремећаја у раном дечјем узрасту. Учествовао је, као предавач по позиву, на свим значајним скуповима неуропедијатара и био укључен у континуирану медицинску едукацију на свом и другим медицинским факултетима у земљи. Редовни је предавач на Педијатријској школи Србије и члан њеног председништва.

Др Слободан Обрадовић је аутор или коаутор преко 200 штампаних научних радова. Ожењен је и отац двоје деце.

УСАИД ПОМАЖЕ РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Најважније је квалитетно млеко

Власник млекарне „Куч компани“ уложио средстава из програма УСАИД-а у изградњу нове фарме са 600 висококвалитетних крава, како би добили квалитетније млеко и тиме повећали конкурентност својих производа на домаћем и страном тржишту

Унапређење млекарства у Србији један је од програма агробизнис пројеката Америчке агенције за међународни развој УСАИД, која је тим поводом, прошле недеље, организовала семинар за представнике општинских пољопривредних фондова,

канцеларија за рурални развој и локалних млекара. Основни циљ подршке коју пружа ова организација је повећање извоза пољопривредних производа и отварање нових радних места. Предвиђено је да ови циљеви буду остварени у шест пољопривредних сектора, међу којима и у млекарству. До сада су

спроведени пилот пројекти на 50 комерцијалних фарми у сарадњи са млекарима и они треба да послуже као основа за даљи рад.

Један од корисника пројекта је и Млекарна „Куч компани“, чији је власник Јездимир Куч инвестирао добијена средства у нову фарму од 600 висококвалитетних грла.

„Куч компани“ је један од корисника УСАИД агробизнис пројеката подршке српској пољопривреди, а наш циљ је добијање квалитетног свежег млека, што је основни услов да добијемо квалитетне производе. То нам је, истовремено, једина шанса да останемо на домаћем и страном тржишту. С обзиром да је наш највећи интерес да обезбедимо квалитетно млеко, уложили смо новац у фарму крава са 600 грла.

Такође, део програма искористили смо за иновирање паковања наших производа, каже Јездимир Куч, напомињући да очекује значајније учешће локалне самоуправе, а овом приликом похвалио је велику подршку коју су добили од општине Лапово.

Следећи задатак компаније је увоз квалитетних грла за проширење капацитета, а након годину-две овај репроцентар ће давати грла власницима савремених фарми, са којих ће се добити квалитетно млеко, конкурентно на иностраном тржишту.

Оцењујући тренутну ситуацију у овој области, Ненад Терзић из Ми-

нистарства пољопривреде најавио је знатно већа улагања за унапређење квалитета млека. Средства ће бити уложена у куповину квалитетних грла, као и изградњу или адаптацију и опремање објеката по моделу савремених европских фарми.

У шумадјском региону евидентно је да водећу улогу има млекарна „Куч компани“ која покрива већи део Шумадије. Она је прошле године издвојила значајна средства за увоз висококвалитетних грла из Аустрије. Имајући у виду расни састав грла код нас, требало би да и остали произвођачи размисле о набавци таквих раса, а држава ће издвајати средства само за висококвалитетна уматичена грла.

Министарство пољопривреде наставиће са подршком пољопривредним произвођачима, самим тим и сточарима, доношењем законодавних и институционалних мера подршке. Пре свега мисли се на уредбе које ће бити донете до краја овог и почетка наредног месеца, рекао је Терзић.

Када је реч о производњи млека, најзначајније су уредбе о премијама за млеко у износу од 1,5 динара по литру предатог млека и уредба за генетско унапређење сточарства која подразумева 12.500 динара за свако квалитетно уматичено грло и 3.000 динара за уматичене овце, козе и крмаче. Што се тиче производње млека битно је да ће ове године бити успостављен систем националних лабораторија у којима ће бити провераван квалитет и микробиолошка исправност млека.

Такође, апелује се на све пољопривредне произвођаче да региструју своја пољопривредна домаћинства како би стекли услов за подстицајна средства државе.

Г. БОЖИЋ

ДРАСТИЧАН ПАД СТОЧНОГ ФОНДА

Шта могу нове премије

Према подацима Привредне коморе Србије, у последњих годину дана број говеда је смањен за око 70.000, при чему највише музних крава и стеоних јуница. Процењује се да домаћи сточни фонд располаже са око 700 хиљада крава, што је алармантан податак, јер говори о високом паду броја на годишњем нивоу. При томе, у говедарству је обртни циклус веома дуг, што у наредном периоду може довести до знатног смањења производње млека.

Да би се зауставио овај негативан тренд Министарство пољопривреде увело је стимулације за произвођаче са циљем да се укупни производња. Уредбом о премији за млеко одређен је доњи ниво производње који произвођачи морају да испуне да би остварили право на премију. Количина од 2.500 литара млека које произвођач треба да преда по кварталу (то значи месечно 833 литра, односно дневно 26,8 литра по кориснику премије) да би остварио право на премију, није висока, сматрају у Министарству, али је сигнал за произвођаче да је неопходно да раде на унапређењу производње.

У области производње млека требало би да постоји прецизна државна стратегија, јер је фармеру који се упусти у овај бизнис потребна доследност одређене политике.

Доказ за то јесте чињеница да будући произвођач мора две године да улаже у краву не би ли добио први литар млека. Млекарни су незадовољни политиком премирања која се константно мења и чије је драстично смањење довело до тога да се фармерима више не исплати да свој производ нуде млекарима, већ га пласирају кроз илегалне токове.

Да би се решио проблем на тржишту млека, држава не треба да утиче на откупну цену овог производа, већ да раним стимулацијама подстиче произвођаче да поправе квалитет млека.

„СИВА ЕКОНОМИЈА“ У ДРУМСКОМ ПРЕВОЗУ

Превозници изгубили 42 милиона евра

„Крађом“ путника са значајних аутобуских стајалишта дивљи превозници знатно умањују приходе оним легалним, а жалбе саобраћајним инспекцијама до сада нису дале резултате

Предузећа која су у Србији регистрована за јавни друмски превоз путника током 2008. године остала су без 3,8 милијарди динара (више од 40 милиона евра) или 36 одсто од укупно оствареног прихода, јер се он „прелио“ код нелегалних и дивљих превозника. Истовремено је државна каса била оштећена за 7,5 милиона евра, колико би износили укупни порези да су токови новца у овој делатности били легални.

Те исте 2008. године друмски превозници имали су укупне губитке у пословању од 35,7 милиона евра, а рачуна се да би новцем који су приграбили нелегални превозници могло да се купи 260 аутобуса средње класе. Тако је било претпрошле, за 2009. годину процене још нису урађене, али ситуација је могла да буде само гора.

Иначе, поменути подаци потичу из Пословног удружења „Србија транспорт“, а саопштени су прошлог петка у Крагујевцу на округлом столу под називом „Сива економија у саобраћају“.

■ „АС“ међу најугроженијима

Данас у Србији јавни друмски аутобуски саобраћај обавља више од 200 предузећа регистрованих за ту делатност, са око 19.000 запослених. Фирме располажу са 4.300 аутобуса. Просечан број путника у

аутобусу у последње две деценије са 35 пао је на 19 путника, а прећена километража остала је иста.

У удружењу друмских превозника кажу да су највећи узрочници сиве економије „дивљи превозници“ који превозе путнике аутобусима, комби возилима, таксијима, па и путничким колима. Према речима председника Синдиката јавних саобраћајних и комуналних делатности „Независност“ Милана Симића овај вид сиве економије захватио је сваку општину и свако село у Србији, а најизраженији је у већим градовима. Он каже да највећу одговорност носе инспекцијски органи, јер је овај вид превоза у супротности са законским прописима.

Крагујевачки аутопревозник „Аутосаобраћај“, како се чуло на округлом столу, један је од најугроженијих сивом економијом у земљи. Унутрашња контрола овог превозника установила је да је у новембру и децембру прошле године због „дивљих превозника“, само на релацији Крагујевац – Баточина и назад, превезено 10.000 мање путника.

„Них су „дивљи превозници“ једноставно украли од „Аутосаобраћаја“. Овај превозник је у неколико наврата обавештавао инспекцијске органе, почев од Саобраћајног инспектората градске управе, до Републичког инспектора за саобраћај, али због благе казнене политике и спорости судова проблем „дивљих превозника“ није решен, тврди Милан Симић.

Иначе, прво у јулу, а потом и у октобру прошле, као и у фебруару ове године, на адресе Градске управе за инспекцијске послове и сто Републичког инспектора за саобра-

ПРЕ АУТОБУСА ЛЕГАЛНИХ ПРЕВОЗНИКА СТИГНУ ОНИ „ДИВЉИ“

ћај стигли су дописи „Аутосаобраћаја“ којим се захтева контрола и онемогући рад „дивљих превозника“. У допису се наводи да нелегалан превоз путника не да није сузбијен, него је појачан и то на свим правцима који гравитирају Крагујевцу.

„Нелегални превозници преузимају путнике који путују за Рачу, Смедеревску Паланку или Тополу, са стајалишта „Житопродукт“. Путнике за Чачак и Краљево преузимају на стајалиштима „Пијац“, „Мала Вага“, „Звезда“ и „Станово“, за Горњи Милановац са стајалишта код Медицинске школе, а за Јагодину и Крушевац код „Бифтине ђуприје“, написали су челници крагујевачког превозника.

■ Куповина социјалног мира

У синдикату „Независност“ тврде да су инспекцијским органима у неколико наврата достављали списак са бројевима регистарских та-

блица нелегалних превозника и то за тачно одређене правце.

Навели смо десет „дивљих превозника“ који нам отимају путнике на релацији Крагујевац – Кнић, на правцима према Јагодини, Крушевцу, Рачи, Паланци... То је исто урадио и шеф наше радне јединице из Тополе. Нелегални превозници обично на стајалиште дођу пет до десет минута пре него што стигне наш аутобус по реду вожње и тако нас остави са много мање путника. И сада, уместо да занављамо возни парк и купујемо нове аутобусе, ми муку мучимо како да послујемо без губитака, каже Дејан Ђокановић из Регионалног повереништа Уједињених франских синдиката „Независност“.

Према речима председника УГС „Независност“ Бранислава Чанка, то што је држава у једном моменту, зарад куповине социјалног ми-

ра, допустила сиву економију, дебило ће да јој се олупа о главу.

Страни капитал је веома пробиљив, бира тржиште, услове остваривања профита, добре политичке и добре социјалне услове. Он не воли да се споплиће о сиву економију. „Фијат“ неће дозволити да било ко превози његове раднике на посао и са посла. Превоз „Фијатових“ радника је на највишем могућем нивоу и он никако не може бити опслуживан од сиве економије у саобраћају. То значи да никада нећете доживети да неки нерестровани комби превози „Фијатове“ раднике у Крагујевцу. Он је осигурао своје раднике и не пада му на памет да радник доживи удес и да му „Фијат“ плаћа. И због привлачења страног капитала морамо да сузбијемо сиву економију. Страном капиталу не пада на памет да се такмичи са сивом економијом, каже Чанак.

М. БЕВИЋ

ПОДВИГ КРАГУЈЕВАЧКЕ КИПЕХ ИТНЕП ОМОЋИ

Оживелимр творођенуб ебу

Пише Зоран Мишић

Оживљавање превремено и мртворођене бебе, које је извела екипа крагујевачког Завода за хитну медицинску помоћ на челу са доктором Јовицом Уштевићем, прави подвиг године ако не и деценије, јер нико не памти у историји крагујевачког здравства да је неко, буквално, успео да „удахне живот“ и оживи превремено и мртворођену бебу која чак читавих 15 минута није давала баш ни један једини знак живота. Не памти ни доктор Уштевић, специјалиста ургентне медицине, који за 23 године рада у Хитној помоћи није чуо за сличан случај.

ВЕЛИКА РАДОСТ ЗБОГ СРЕЋНОГ КРАЈА:
ДР ЈОВИЦА УШТЕВИЋ

Екипа Завода за хитну медицинску помоћ, предвођена доктором Јовицом Уштевићем, надљудским напорима, стручношћу и упорношћу, спасила је живот превремено рођеној беби која 15 минута није давала никакве знаке живота. Малишан се сада опоравља у инкубатору

- У уторак, 9. фебруара, по подне „примили смо терен“. Пријављено нам је да је порођај у току, али да постоје неке компликације. Почео је, није почео, у току је, није... И раније се дешавало да екипе Хитне помоћи порађају труднице на терену, и сам сам то радио више пута, али у овом случају одмах је било јасно да нешто није „стандардно“, почиње ексклузивну причу за „Крагујевачке“ доктор Уштевић.

■ Оживљавање на подлактици

Не желећи да све заслуге за овај несвакидашњи подвиг припадне само њему, напомиње да је на терен кренула одабрана екипа у којој су, сем њега, били медицински техничар Милош Несторовић, возач Милан Обрадовић Брада, појачани медицинском сестром Снежаном Урошевић, која је најiskusнија у оваквим случајевима.

Када су стигли у стан у крагујевачком насељу Аеродром, на питање где се налази породиља, добили су одговор да је у – купатилу!

- Призор је био нестваран. Мајка је седела на шољи, потпуно у шоку и одузета, са малим крвавим смотуљком умотаним у пешкир. Јасно је била видљива пупчана врвца и постељица која још није била изашла. Беба није

давала никакве знакове живота. Није дисала, плакала, није имала пулс. Већ је била сва поплавела. Богам, и ми смо се шокирали, и скрен је Уштевић.

Ипак, не губећи ни секунда, приступили су процедури збрињавања породиље и реанимацији детета.

- Одвојили смо дете од мајке, подвезали пупчану врвцу и то све над клозетском шољом. Кренуо сам са реанимацијом, али је изгледало да не постоји ни најминималнија шанса да се дете оживи. Нисам желео да одустанем. Знао сам да у сличним случајевима реанимација мора да буде стална и континуирана, али пре свега упорна, још увек видно узбуђен, три дана после ове интервенције, препричава он.

Дете је превремено рођено, у седмом месецу трудноће. Касније ће се испоставити да је у тренутку рађања имало само 1.300 грама.

- Било је толико ситно да сам све време обављао реанимацију држећи га на подлактици. Главница му је била толико мала да сам приликом удубавања ваздуха у плућа дувао беби истовремено и у уста и у нос. Срце нисам могао да му масирам шаком него само једним прстом. Притискао сам му палцем грудни кош и давао дисање све време док смо излазили из стана, возили се лифтом и улазили у наше возило. Нисам прекидао са реанимацијом ни једног тренутка док смо јурили ка Ургентном центру, али оно није

давало ни један, чак ни најмањи знак живота, наставља др Уштевић.

■ Живот се јавио

Реанимација је трајала већ пуних 15 минута, али дете је још увек било мртво.

- Настављао сам са дисањем и масажом, чекајући било какав знак да се „јави“ живот. Међутим, изгледало је узалудно, дете је било мртво. Чинило се да је готово. И, тада, на самом изласку из возила, пред вратима Клиничког центра, учинило ми се да сам чуо благ, једва чујан дашак, благ удисај. Још више сам појачао реанимацију и беба је два пута, заредом, самостално удахнула. Дете је оживело, прича наш саговорник, сијајући од среће.

Бебу је, и даље под реанимацијом, унео у Ургентни центар где ју је прихватила већ припремљена екипа коју су сачињавали гинеколог Мирослав Фолић, неонатолог Светлана Тошанић Цилка и четири медицинске сестре. Они су преузели бебу и наставили реанимацију. И мајка је била ван животне опасно-

сти. Уштевић и његова екипа сачекали су да се увере да је беба добро и да је сада „стварно оживела“.

- Био сам у голој води. Скинуо сам јакну са ознакама Хитне помоћи и када сам се после петнаестак минута распитао како је дете, помислили су да сам, пошто сам био у „цивилу“, рођак детета, кроз смех прича Уштевић.

Превремено рођени дечачић, тежак само 1.300 грама, смештен је у инкубатор где је настављена постреанимацијска нега, давање лекова и инфузионог раствора, кисеоника...

Уштевић га је и сутрадан увече, док је био на дежурству, поново обišао на интензивној нези и уверио се да је малишан ван животне опасности.

- Даће Бог да мали преживи. Он је већ најгоре прегрмео, завршава Уштевић, додајући да се оживљавању новорођенчета, коме је и буквално „удахнуо живот“, обрадовао као да је његово дете у питању.

После свега што је за њега урадио – заиста му треба веровати.

NOVI CHEVROLET SPARK

U SALONU ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS

ZASTAVA PROMET – ARENA MOTORS KRAGUJEVAC, овлашћени дилер за продају и сервисирање возила OPEL, CHEVROLET, FIAT, ALFA ROMEO, LANCIA, FIAT PROFESSIONAL, IVECO, за све љубитеље четворотоčkaша припрема специјално изненадjenje – промоцију новог аутомобила компаније „General motors“ – новог Chevrolet Spark-a.

Salon firme ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS ove zime dobio je sjajno pojačanje – Chevrolet Spark –automobil koji će Vas iznenaditi ne samo svojim inovativnim, oštirim dizajnom, jedinstvenim karakteristikama i zadivljujućom opremom, već i nekolicinom prelepih poklona koje možete dobiti kod Vašeg ovlašćenog dilera- ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS.

Novi Spark je rezultat saradnje dizajnerskih talenata iz celog sveta. Za razliku od većine svojih rivala, ovaj automobil ima petoro vrata i pet sedišta. Jedan od najkomotnijih u klasi mini automobila, Chevrolet Spark je idealan za večernje izlaske u grad sa prijateljima, ili kao drugi porodični automobil. Mudar dizajn je njegovu unutrašnjost učinio komotnijom, udobnijom i praktičnijom od mnogih.

Ono što se primećuje na prvi pogled je osvežavajući, urbani izgled. Inovativni Spark dizajn, oštiri linija, donosi uzbuđenje koje ga čini savršenim detaljem urbanog stila života. To nije prosečan „mio i simpatičan“ mini automobil. Sportski i odvažan dizajn daje izgled većeg automobila, izdvajajući ga iz mora jednoličnih gradskih automobila.

Chevrolet se oglašio o nepisano pravilo da modeli nižeg segmenta moraju da zadovolje samo jedan zahtev - da budu jeftini. Prethodni model zamenjen je klinastom pojavom sa velikom dvodelnom rešetkom i upadljivim svetlima. Bočne linije su takođe maksimalno izražene i povećavaju dinamičnost, dok uzdignuti zadnji deo karakterišu okrugla svetla i integrisan krovni spojler. Ručica zadnjih vrata je

skrivena, a kabina je takođe urađena sa dosta stila, a da pri tome nije narušena prostranost. Prilikom izbora presvlaka i materijala vodilo se računa o boji karoserije. Instrument tabla je urađena kao kod motocikla, jednostavno i pregledno, a ledeno-plavo pozadinsko svetlo postaje već zaštitni znak Chevrolet.

Kada je reč o pokretačkoj snazi, na raspolaganju su 1,0 i 1,2 litarski četvorocilindrični benzinski agregati (sa 68 odnosno 81 konja), a bez obzira na svoje male dimenzije (3640 mm dužine i 2375 mm međuosovinskog rastojanja) pruža dovoljno mesta za pet putnika u

atraktivnijoj i kvalitetnijoj unutrašnjosti (zapremina prtljavnika inače u zavisnosti od položaja zadnjih sedišta varira od 170 do 994 litara). Oba motora po fabričkim podacima u kombinovanom ciklusu troše ispod 5 litara goriva na 100 km, a emituju manje od 120 grama CO2 po kilometru. Što se bezbednosti tiče, Spark je, u zavisnosti od paketa opreme, opremljen sa frontalnim i bočnim vazдушnim jastucima, vazдушnim zavesama, ABS-om i ESP sistemom elektronske kontrole stabilnosti.

Dokaz da ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS misli na svoje kupce je i velika promotivna akcija koja traje od 01. do 28. februara, kada će ljubitelji ovog modernog automobila obradovati zanimljivim poklonima. **Potrebno je da se u salonu ove kragujevačke firme prijavite za probnu vožnju i dobićete na**

poklon poseban USB sa zabavnim i zanimljivim Chevrolet sadržajem, **a ukoliko naručite novi Chevrolet Spark** do 28. februara, **dobićete iPod Nano** u istoj boji na poklon. Kako bi dobili poklon, svi kupci novog Sparka, kao i oni koji zakažu probnu vožnju, treba da ispune i potpišu formular sa svojim podacima u toku promotivnog perioda, a kasnije će svi registrovani biti obavешteni o datumu i mestu podele nagrada putem e-maila ili SMS porukom.

Svi zainteresovani kupci i zaljubljenici u automobilizam se o ovom sjajnom, izražajnom i modernom automobilu mogu neposredno raspitati u salonu ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS Kragujevac.
Prodaja Chevrolet 034 50 20 00

ZASTAVA PROMET
ARENA
MOTORS
KRAGUJEVAC

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTOR
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

GET REAL.

НАШИС УГРАЂАНИ

Иконописац међу професор

Тешко да ће било који Крагујевчанин који разговара са младом професорком верске наставе, коју предаје у Економској школи, а не зна њено име, посумњати да је странкиња.

Она говори српски језик течно, граматички исправно, уз приметно богатство речи и, што је врло необично, без акцента карактеристичног за Русе. Јесте, Екатерина Кудрјавцева Милетић је, пре три деценије, рођена у Санкт Петербургу, где је живела све до своје петнаесте године.

Откуд, онда, у Србији и Крагујевцу и како то да предаје веронауку ученицима једне средње школе?

Ова комуникативна млада жена, са осмехом на лицу, започиње своју занимљиву животну причу:

- Након развода родитеља, живела сам са оцем и када је моја мајка кренула у Крагујевац позвала ме ја да пођем са њом. Била сам клинка и нисам знала где се налази ваша земља. (Мислим да Срби уображавају да Руси пуно размишљају о њима и да све знају о Србији, знате оно „Нас и Руса – 300 милиона“.) Узела сам географску карту и погледала где се налази ваша земља и одушевила се када сам видела да има море. Истина, мој родни град има „беле ноћи“, али у коме се никада не купам. Одмах сам пристала, јер сам замишљала Крагујевац као град на

РускињаЕ катеринаК удрјавцеваМ илетић, професоркаверскаена ставеу Е кономској школи, прича како је из Санкт Петербургас тиглау Крагујевац

обали мора, сунчан и топао, са палмама...

Стигла је у град на Лепеници крајем 1992. године и схватила како је погрешно „читала“ мапу, да нема ни трага од мириса мора и толико жељених палми. То, међутим, није било и највеће разочарање једне петнаестогодишњакиње, већ „општа ситуација у земљи“ и чињеница да је у Србију дошла „у најгором могућем времену“.

■ Уместо палми, празне радње

- Нисам могла да схватим толику инфлацију, беду, празне радње, ни то да немаш где да купиш храну... Било је грозно и ја се у Србију нисам, као други, заљубила на први поглед. Та љубав је дошла касније, тек при другом погледу, како ја то волим да кажем, прича Екатерина.

Ситуацију јој је отежавало и непознавање српског језика, па само она зна како јој је било када је кренула у Прву техничку школу, када су је „сместили“ у прву клупу и када је учила лекције напамет. Прича да, упркос свему, носи најлепше успомене из тог доба, јер је у школи упознала многе другаре, а са Јадранком Јоцић, која јој је била разредна, дружи се и данас. Иначе, каже да је за годину дана у потпуности савладала српски језик, а за две-три године научила и да правилно акцентује речи.

Некако у то време почела је и да се заљубљује у Србију, а када је Екатерина отишла 1996. године

у Београд, на студије, срела је и момка за кога се удала.

- Уписала сам се на Академију СПЦ, при Богословском факултету, на одсеку за штафелајно сликарство. Била је то новоотворена Академија и ја сам трећа или четврта генерација студената. То су, још увек, биле тешке и сиромашне године, па ми је мој отац Александар из Русије слао новац и захваљујући њему завршила сам факултет. Још једна интересантна ствар догодила се Катерини, која је на Академији, већ првог дана, упознала колегу Миљана Милетића, будућег сликара зидног живописа, фрескописца. За разлику од Србије, у Миљана се заљубила на први поглед и, на другој години студија, били су венчани. Живели су у изнајмљеном стану, заједно слушали предавања и, након дипломирања, отишли у Ниш, родни град њеног супруга. Тамо је Екатерина родила Теодору, која сада има девет година, и Луку, сада четворогодишњег „правог малог плавог Руса“.

Дабоме, млади брачни пар уметника, сликара живописа, тешко је долазило до посла. Времена су била тешка, па је Екатерина конкурисала где год је стигла.

- Никада у животу нисам помислила да бих могла радити као професорка, чак сам у пријавама наглашавала да не долази у обзир средња школа, али сам, ненадано, пре четири године, у октобру, добила позитиван одговор од Економске школе из Крагујевца. Сада

СЛИКАЊЕ ЖИВОПИСА У ЦРКВИ СВЕТЕ ПЕТКЕ У ВИНОГРАДИМА

кажем: овај позив не бих мењала нити за шта на свету.

Професорка Кудрјавцева Милетић каже да обожава своје ђаке, да са њима негује однос „пријатеља који има границе“ и да често организује разне акције, међу којима је било и одсликавање васкршњих јаја, од чије продаје су купили кућни биоскоп за малишане из Дечјег дома „Младост“.

■ Моје срце није подељено

Осим просвете, Екатерина ужива да ради иконе и, заједно са супругом, имају Иконописну радионицу „Милетић“.

- Потпуно сам одустала од световног сликарства и потпуно се по-

светила сликању живописа. Уживам док радим фреске и иконе. Иначе, Миљан и ја смо чланови УЛУПДС-а, имали смо доста изложби, а радили смо фреске и иконе у разним црквама, међу којима је и црква Свете Петке у Виноградима, неколико цркава у околини Новог Сада и Новог Пазара, а радила сам часме у манастирима у Драчи и Дивостину. Мада дипломираних сликара зидног живописа и иконописаца има мало, тешко се долази до посла, сетно закључује Екатерина.

Мада њена мама воли да каже како је Екатерина више Српкиња него Русиња, она не мисли тако. Сада, када је половину живота про-

ЕКАТЕРИНА КУДРЈАВЦЕВА МИЛЕТИЋ У САНКТ ПЕТЕРСБУРГУ 1999. ГОДИНЕ

Захваљујући Данијели Неђић у Крагујевцу већ две године постоји Центар комуникацијских вештина „Бизнис линк“, једини центар такве врсте на територији јужно од Београда. Фирма чији је Данијела власник и директор функционише као центар за обуку менаџера и будућих стручњака за менаџмент, али поред различитих видова тренинга нуди и индивидуална саветовања, тренинге намењене фирмама и нешто што је новост у Србији - коучинг.

Прва генерација полазника четворомесечне Пословне школе у „Бизнис линку“ дипломирала је прошле године. У центру је одржано и на десетине семинара, а у вештини комуникације обучили су и раднике у „Пиреус банци“, „Вуловић транспорту“, „Комерцијалној банци“, „Делта ђенералију“, „Велефарму“ и многим другим фирмама, као и запослене у јавној не профитном сектору.

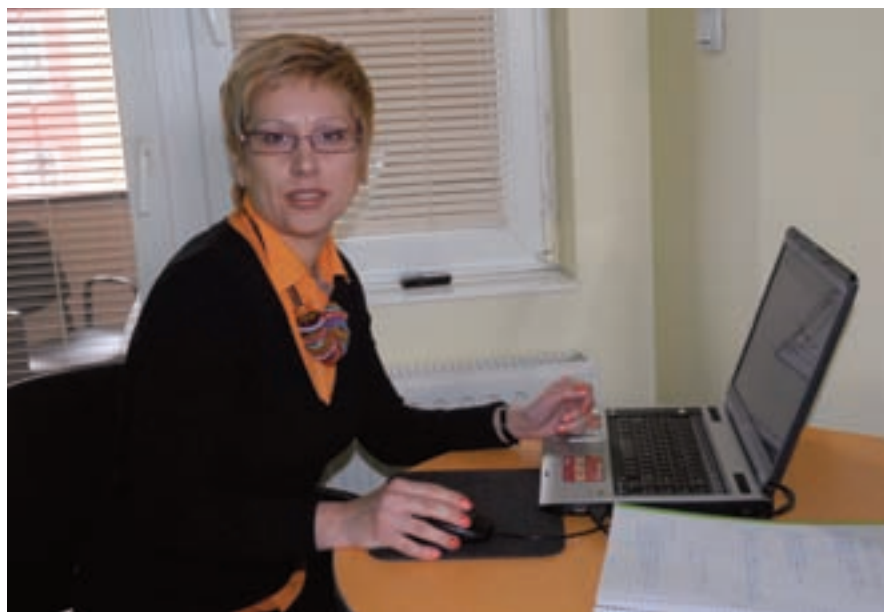
- Недавно смо склопили уговор и са овдашњом канцеларијом Међународне организације студената АИЕСЕЦ, па држимо тренинге и за студенте крагујевачког Универзитета, каже наша саговорница.

Данијела је по образовању дипломирани правник, али је само након три године одустала од адвокатске каријере:

- После три године рада у адвокатури укључила сам се у пројек-

ДАНИЈЕЛАН ЕДИЋ, В ЛАСНИЦА, „Б ИЗНИСЛ ИНКА“

Знање претворила у успех

ДАНИЈЕЛАС ЕИС АМАС ТАЛНОО БРАЗУЈЕ

те УСАИД-а и Европске агенције за реконструкцију, најпре као правни саветник, а затим и као тренер за пословну комуникацију. Ипак, похађање Лондонске школе за односе са јавношћу предста-

вљало је прекретницу и након завршетка ове школе у потпуности сам се посветила комуникацијима.

После година тренерског рада, Данијела одлучује да крене у са-

„Бизнис линк“, центар за обуку менаџера и будућих стручњака за менаџмент, једини такве врсте јужно од Београда, организује тренинге и у Црној Гори и Босни

мосталан посао и тада настаје „Бизнис линк“.

- Желела сам да стечено знање и искуство пренесем на што више људи који су заинтересовани да се усавршавају. Тим који, уз мене, чини још десет стручњака за различите области, који при том сви долазе из праксе, потрудио се да припреми програм обуке по међународним стандардима. Најпре смо кренули са пословном школом за односе са јавношћу, четворомесечним програмом обуке у оквиру кога полазници могу у потпуности да савладају све вештине комуникације, од вођења састанка, слања пословног писма до јавног наступа и презентације.

Тренинзи су конципирани тако да се велики део времена проведе у практичним вежбама, па се, на пример, за јавни наступ полазници уче тако што најпре припреме кратку презентацију, затим је ураде пре камерама и, на послетку, сви погледамо снимак уз коментаре где је полазник био добар, а где је грешио, објашњава Данијела, истичући да сваки од полазника по завршетку обуке одлази са „пакетом корисних алата“ које можед ап римењујеу пракси.

Желећи да се прилагоде и оним полазницима који због посла немају много времена, овог месеца кренули су и са тростатним тренинзима. Како управљати временом, превазићи стрес, решити конфликти или мотивисати запослене - само су неке од вештина преко потребних менаџера, које је могуће савладати на овим тростатним, „в ежбама“.

Има

вела у једној, а другу половину у другој земљи, воли да, као православна хришћанка, цитира мудраца из трећег века, који је рекао да „ниједна земља хришћанину није његова домовина и да је свака земља његова отаџбина. Његова земља је царско небеско“.

- Моје срце није подељено и не припада пола Русији, пола Србији. За сваку имам довољно љубави, каже млада уметница.

Пошто је дуго времена овде, усуђује се да говори о разликама између два народа:

- Не свиђа ми се што Срби не негују осећај националне свести, националног идентитета, па стално говоре „Такви смо ми, Срби, најгори на свету“, за разлику од Руса, који су врло поносни. Руска се деца одмалена тако васпитавају и још у основној школи уче да су руски писци највећи, уметници најбољи... Зато се ја трудима да својим ученицима, кроз веронауку, „пробудим“, а потом и негујем тај осећај.

Екатерина, потом, прича како земља у којој сада живи има толико тога што се у њеној домовини не може ни замислити. То да је у близини неког града планина, да је природа у Србији чаробна, да „на толико малом простору човек који живи у Новом Саду не може разумети Нишлије или Врањанце“, толико различитости – право је богатство. Зато је и разумљиво што је младу Русињу очарао Бора Станковић и што је, када је читала његова дела, помислила да гледа неки научно-фантастични филм. Још само кад би Срби послушали владу Велимира Николајевића да се „сложе, умноже и обоже“...

Екатерина нас моли да не заборавимо да напишемо како има много пријатеља, не само у Крагујевцу и Нишу, већ у целој земљи, и да је то, уз породицу, посао који ради и сликарство, чини срећном и задовољном. Једино се растури када дође у финансијски „бедак“, што је и највећи разлог што Милетићи нису били у Русији од 2004. године.

Мартиша ЦВЕТКОВИЋ

Занимљиво да на тренинге „Бизнис линка“ не долазе само Крагујевчани. Чињеница да ништа слично не постоји у овом делу Србије отворила им је пут, па су међу полазницима људи из Чачка, Краљева, Ниша, Смедеревске Паланке и других места. Фирма се за две године у тој мери проширила да предавачи често одлазе и држе предавања и у другим местима Србије, али и у Црној Гори и Босни и Херцеговини.

Радећи на стручном усавршавању својих полазника, наша саговорница не заповљава ни сопствено образовање. Прошле године магистрала је пословно комуникацију, пи-ар и адвертајзинг на Академији за уметност и конзервацију у Новом Саду. Данијела је, уз то, један од тренера у Бизнис старт ап центру, а фирма чија је власница у међувремену је постала члан Европског савета за менторство и коучинг Србије, Међународне асоцијације за пословно комуницирање и Друштва Србије за односе са јавношћу.

Марија ОБРЕНОВИЋ

Ову рубрику у склопу пројекта **ПРОБУДИ СЕ** суфинансира

МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ СРБИЈЕ

Узгреднице

Семинари за студенте

Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената организоваће овог месеца за студенте Универзитета у Крагујевцу низ радионица и мини-семинара. Радионице су конципиране тако да студентима омогуће боље сналажење на тржишту рада.

Прва у низу радионица, под називом „Како успешно аплицирати за стипендије за мобилност студената“, организована је јуче. Већ сутра студенти ће моћи да науче како да се представе послодавцу, напишу CV и мотивационо писмо.

Затим ће, 17. фебруара, бити одржано предавање „Научимо учити – методе ефикасног учења“, док је 19. и 24. планирана организација семинара „Како се представити послодавцу“ (Интервју за посао) и „Самообразовање до компетенција“.

Све радионице почињу у 13 часова и трају око 90 минута. Услед ограниченог броја места, потребно је да се заинтересовани пријаве унапред, и то посредством телефона 300-425 или електронским путем, мејлом или на веб сајту крагујевачког Центра за развој каријере www.razvojkarijere.kg.ac.yu.

М. О.

Београдска промоција
Народног календара

У просторијама Удружења Крагујевчана у Београду, 11. фебруара, одржана је промоција Српског народног календара за просту 2010. годину, самосталног издања крагујевачког новинара и публицисте Миодрага Стојиљковића. На промоцији је о традицији и значају ове писане форме код Срба говорио Саша Миленић, филозоф, песник и председник Скупштине града Крагујевца.

Стоиловићев „Српски народни календар“, сем црквених, верских празника, садржи и читаво обиље текстова везаних за нашу традицију, описе и начин обележавања народних обичаја, рецепте из „кухиња наших бака“ пригодне за славске и празничне трпезе, као и текстове о значају самих празника у нашем народу, малу школу веронауке и приче о српским институцијама зачетим у Крагујевцу, попут српског театра, устава, војног санитета, коњичког спорта...

З. М.

Помен храбрим
Британкама

Крагујевац је и овог 14. фебруара одао дужну почит др Елизабет Рос и осталим храбрим чланицама британске медицинске мисије, које су током Првог светског рата, у страшним данима епидемије пегавог тифуса, несебично помагале српском народу и заувек остале са нама. У организацији Града и Општинске организације Црвеног крста, ове године обележена је и 95. годишњица од смрти др Елизабет Рос, па су помену, који је одржан прошле недеље на Варошком гробљу, присуствовале многе високе делегације. Међу њима су били и чланови амбасаде Велике Британије, на челу са Стивеном Вордсвордом, амбасадором Велике Британије у Србији, затим амбасаде Аустралије, представници Међународне федерације Црвеног крста, Српског лекарског друштва, локалне самоуправе на челу са градоначелником Верољубом Стевановићем, Омладинске теренске јединице Црвеног крста „Др Елизабет Рос“ и многи други.

Комеморацији је присуствовала и Луиз Милер из Единбурга, која је говорила о улози британске медицинске мисије у Србији за време Првог светског рата, у којој су биле и храбра докторка из Шкотске Елизабет Рос, као и медицинске сестре Мејбл Диермер и Лорна Ферис, које су умрле од тифуса и сахрањене на Варошком гробљу у Крагујевцу. Крагујевчани са дужном пажњом негују успомену на ове хумане и храбре Енглескиње.

М. Ц.

Конкурси за незапослене

Подстицајне мере Националне службе за запошљавање допринеле су да у току прошле године посао добије 1.600 Крагујевчана. Ипак, на евиденцији је, према последњим подацима, укупно 23.511 имена. Неки од њих имаће прилику да се укључе у различите програме како би дошли до посла.

Наиме, Национална служба за запошљавање расписала је прошле недеље неколико нових конкурса, који би требало да допринесу смањењу броја незапослених.

- Поред „Прве шансе“, ту су конкурс за учешће у финансирању програма обуке за потребе послодавца, затим јавни позив незапосленим лицима за доделу субвенција за samozapošljavanje. Послодавци ће такође имати могућност да добију субвенције за отварање радних места. Ту је и конкурс за организовање и спровођење јавних радова, каже Љиљана Петровић, директорка крагујевачке филијале Националне службе за запошљавање.

Национална служба је ове године припремила и два потпуно нова програма, један се тиче незапослених лица ромске националности, а други интерно расељених.

- Субвенције за отварање нових радних места у једнократној износу од 160.000 динара одобравају се послодавцима који ће запослити до 20 лица ромске националности. Такође се ова средства могу користити за samozapošljavanje Рома, при том за њих неће постојати ограничење када је у питању делатност којом се баве, каже Љиљана Петровић.

Слични услови важе и када су у питању интерно расељена лица, односно избегли са Косова и Метохије, с тим што ће они моћи да добију 80.000 динара.

Сви конкурси отворени су до краја марта, док ће јавни позиви за Роме и интерно расељене бити закључени крајем априла. Детаљније информације о условима конкурса могу се добити у филијали Националне службе за запошљавање или на сајту www.nsz.gov.rs.

М. О.

Козе за манастир Саринац

На захтев монаха из манастира Светог Спаса Саринац у Великим Пчелицама, Градско веће донело је одлуку да из буџета издвоји 90.000 динара за куповину четири козе и једног јарца, потребних за исхрану манастирског братства.

Према речима помоћника градоначелника за област пољопривреде Снежане Живановић Катић град је и раније помагао овај манастир, донирајући новац за куповину пластеника и крава, а сада су се обратили за финансијску помоћ за куповину коза.

Иначе, обновљени манастир Саринац налази се недалеко од Великих Пчелица на платоу изнад Дуленске реке. Легенда о његовом оснивању повезује се са три сестре које су у XIV веку подигле у Левчу три манастира - Денковац, Ралетинац и Саринац.

До обнове, од првобитних грађевина, цркве и конака, очувани су само нејасни трагови темеља. Деведесетих година XX века почиње обнова, подизањем нове цркве и конака. Манастирски храм је скромних димензија, грађен у духу средњовековне рашке архитектуре. Обновљен је и гроб ктitora, који се, према веровању, налази десетак метара источно од цркве.

Г. Б.

Мајма на
новој
локацији

Организација спортских риболоваца „Магма“ пресељена је на нову локацију, у Улицу Милоја Павловића број 12 (занатско сокаче испод „Дон кафеа“), где ће за

своје чланове вршити замену старих и дистрибуцију нових риболовачких дозвола.

На истом месту ће се ускоро вршити и продаја риболовачког прибора по повољним ценама, а од 15. фебруара на тој локацији отворен је и риболовачки бифе,

где ће крагујевачки риболовци моћи да поседе и подруже се уз чашу пића и разговора, уз повољне цене.

З. М.

Акције добровољног
давања крви

У Крагујевцу су ове недеље организоване две акције добровољног давања крви. Градска организација Црвеног крста и Институт за трансфузију крви Србије организовали су, другу по реду, акцију добровољног давања крви. Акција добровољног давања крви у просторијама Црвеног крста уприличена је у оквиру кампање „Улепшајте дан себи и другима – дајте крв“.

Као промотер ове кампање укључио се и Клуб за мали фудбал „Економица“.

Друга акција организована је у Студентском центру, на иницијативу Клуба Домократске омладине у Крагујевцу. У акцији под називом „Фрка је, сад се покажи, дај крв“ учествовало је тридесетак Крагујевчана.

Прикупљене јединице крви намењене су особама које се лече у Клиничком центру у Крагујевцу.

М. О.

Обавезе града према здравственим
установама

Обавезе града према Дому здравља, Заводу за хитну медицинску помоћ и Заводу за стоматологију ове године износе 26,5 милиона динара и на нивоу су прошлогодишњих, утврђено је на седници Градског већа.

Тим поводом, на име уговора о обезбеђивању средстава за вршење оснивачких права над Домом здравља биће издвојено 18 милиона, Заводу за хитну помоћ 4,5 милиона, док ће Заводу за стоматологију бити одобрено четири милиона динара.

Средства су намењена за сталне трошкове, текуће одржавање и опремање објеката.

Г. Б.

Сусрет са предатором

Прошлог викенда ловачко удружење из Беле Паланке организовало је хајку на вука, лисицу и шакала под именом „Сусрет са предатором“, на којем је учешће узело преко 800 ловаца из читаве Србије. Наравно да је и наша ловачка регија била заступљена на таквом еминентном ловачком скупу и то са чак две екипе, једном крагујевачком и другом састављеном од ловаца из Брзана. Сусрет са предаторима био је успешан, јер је током хајке одстрелен по један примерак од сваке предаторске врсте.

Ова хајка била је и повод за потписивање свечане повеље о побратимству, коју су овековечили чланови ловачког удружења из Пожеге, ЛУ „Јастреб“ из Беле Паланке и „Ризница“, које је у име Друштва српско-румунског пријатељства потписао Света Мацаревећ, а ова ловачко-братимска тријагона неће се само ту зауставити, већ ће се сарадња, лов, дружење и братимљење ускоро „проширити“ и на партнере и сараднике из Бугарске, Мађарске и Словеније.

З. М.

НЕНАД ВАСИЉЕВИЋ О ГРАДСКИМ ПАРКИРАЛИШТИМА

Није центар за цео дан

Аутомобилом људи треба да уђу у ужи центар града по потреби, да обаве оно што имају и – оду. Зато се шири прва зона на улице Вука Караџића, Карађорђеву, Кнеза Милоша и Бранка Радичевића, са ограниченим временом паркирања на два сата, а све по студији Саобраћајног факултета, каже директор „Паркинг сервиса”

Пише Никола Стефановић

Проблем са хроничним недостатком паркиралишта једино би могао бити решен изградњом затворених гаража. Тиме би се и престало са праксом „где год видиш згодно место, ту паркинг посади“, као што је случај, примера ради, са мањим паркингом код „Лепа Брене“. Нити је асфалтиран, нити обележен, али се зато паркирање уредно наплаћује. Иако је реч о крупним инвестицијама, неспорно је да би се овакво улагање исплатило на дужи рок. До тада возачима остаје да се крију по „буцацима“ или да, као што већ многи чине, поране у „Роџа центар“. Док се и тамо не досете да поставе рампу.

Иако систем наплате путем СМС порука већ дуго функционише, и даље није мали број оних којима још увек није довољно јасан, па можемо да чујемо и овакве приче:

– Паркирао сам се испред општине, морао сам хитно да нешто узем од папира. Хтео сам да пошљем поруку са мобилног и да платим паркинг, али нисам знао како и шта треба да укучам, а и иначе не шаљем поруке. Пожурио сам до најближе трафике да купим картицу за сат времена, али им је нестало. Онда сам, пошто сам већ изгубио много времена, отишао да узем потребна документа и кад сам се вратио чекала ме је казна, прича земљорадник из Драгобраће.

Вероватно да ово није изолован случај. Заборави се код куће, а неко и не користи мобилни телефон. Да ли ће бити казне може зависити искључиво од тога да ли има паркинг-карата на трафикама, а дешава се да их нема баш онда кад су најпотребније.

– Не могу да кажем да нема жалби на систем наплате паркинга путем СМС порука, али их је све мање, с обзиром да је тај систем у функцији већ дуго. Претпоставка је да су грађани упознати са начином слања порука, мада не кажем да није могуће да има и оних који нису, каже Ненад Васиљевић, директор ЈКП „Паркинг сервис“.

У Београду, који већини других градова служи као репер, на паркиралиштима постоји и детаљно упутство како се шаље СМС порука и какве садржине она треба да буде. Рекло би се да се водило рачуна и о посети-

оцима који дођу у Београд из других места, где овакве наплате нема. Зашто то није случај и у Крагујевцу?

Табле какве постављамо преузете су из других градова и њихов је изглед у складу са студијом Саобраћајног факултета. И сами смо много пута вршили обавештавање путем флајера и медија. За оне који се тешко сналазе са СМС порукама остављена је алтернатива у виду паркинг-карата. Уколико буде оваквих проблематичних ситуација, увек смо позивали и даље позивамо грађане да нам се обрате како бисмо решили проблем. Покренули смо и инфо центар за све што је нејасно. Што се продаје паркинг-карата тиче, није тајна да смо имали великих проблема са дистрибуцијом. Највећи део тих карата је ишао у продајне објекте „Футуре плус“, која је имала својеврстан монопол, а није било довољно других објеката путем којих бисмо дистрибуирали карте до возача. Због тога смо започели ширење своје мреже продајних објеката, што чинимо и данас, те се тако карте сада могу купити на свим затвореним паркинзима, у објектима АТС и низу киоска и С.Т.Р., као и у нашем новоствореном објекту у Улици 27. марта. Са „Футуром“ смо потпуно прекинули сарадњу и пријавили смо потраживања од два милиона динара. Било је проблема и тога смо свесни, зато смо и били толерантнији у том периоду што се тиче санкционисања, док нисмо стабилизovali дистрибуцију.

Међутим, покушали смо да у трафици код Књажевско-српског театра, која је један од дистрибутера карата, купимо дневну паркинг карту за другу зону. По речима продавачице, те карте више не набављају јер је свуда у

околини прва зона, тако да за њима нема потребе.

Што се тиче мањих приватних киоска и продавница, на то не можемо утицати, јер они одлучују које ће паркинг карте набављати и ми им то што траже и прослеђујемо.

Станари имају могућност коришћења повлашћене картице за шта месечно плаћају сто динара. Да ли је таква наплата оправдана и легитимна, с обзиром да људи немају другу могућност и место да се парирају, а било је и жалби због тога?

Цена повлашћене картице је сто динара, није никада мењана и она је минимална. Не планирамо да је подигнемо, иако је то толико симболична сума да само покривамо текуће трошкове. Још прошле године сами станари су иницирали да вршимо наплату, мада програмом пословања то није предвиђено, конкретно је реч о

насељима „Бубањ“ и „1. мај“, где они нису могли да се изборе са корисницима који не станују у тим насељима.

Не могу да кажем да је било петиција од стране станара да преуземо бригу и наплату паркирања, али је било захтева преко месних заједница.

Може ли додељивање појединачних места за паркирање сваком станару и инспекцијска контрола бити једно од потенцијалних решења?

Сада има око 3.500 станара са повлашћеном картом, а укупно 4.400 паркинг места је под наплатом. То значи да је неизводљиво сваком станару доделити место, посебно ако се узме у обзир да су паркинзи испред зграда јавне површине и не припадају зградама. Било је мишљење и Одељења за саобраћај, дакле стручних лица, да треба ући на ове паркинге, а град је донео одлуке по којима све новозграђене зграде морају имати свој паркинг или гаражу, како не би дошло до још већег загушења у саобраћају.

Паркиралишта очигледно нема довољно, а прва зона се шири. Не мислите ли да постојање те „дрвене“ зоне такође кумује повременим гужвама, пошто су њене „најчешће жртве“ они који раде у центру, а живе на периферији?

Студија Саобраћајног факултета је препоручивала да се изврши зонирање да људи могу да уђу у ужи центар града по потреби, да обаве оно што имају и оду. Из тог разлога се и прва зона шири и на улице Вука Караџића, Карађорђеву, Кнеза Милоша и Бранка Радичевића, а по одлуци Одељења за саобраћај и Градског већа. Циљ је да се растереги саобраћај и грађани у већој мери упуте на коришћење градског превоза. Радили смо и анализе непосредно по увођењу поделе на зоне и показало се да се може наћи више слободних паркинг места него раније, а уколико неко ради у ужем центру, не мора да се паркира баш у првој зони, јер јефтине зона нигде није толико далеко да се не може тамо паркирати.

Једна солуција су и месечне и шестомесечне паркинг карте?

Да, постоје универзалне карте које важе и за паркиралишта са временским ограничењем, осим за затворене паркинге. На тај начин се, они који је имају, могу паркирати неограничено, уместо два сата.

Раније је било и проблема са местима за лица са инвалидитетом, па се дешавало да плаћају паркинг, а места која су им додељена буду заузета. Има ли побољшања на том плану данас?

Доста је урађено на том пољу, имали смо и састанке са удружењем младих особа са инвалидитетом, како бисмо саслушали њихове примедбе и предлоге, тако да сада и они имају могућност бесплатног паркирања путем повлашћених картица, а таквих је до сада издато преко 300. Они могу користити и општа паркиралишта, с тим да им се не гарантује слободно место, уколико није обележено. Крајем прошле године, Градско веће је утврдило нова паркинг места, али због временских прилика нисмо могли да обележимо, тако да ће то сасвим сигурно бити урађено почетком пролећа. Понављам, и они и сви други који сматрају да су на неки начин оштећени могу нам се у сваком тренутку обратити да заједно решимо неспоразуме ако их има.

САВЕТ ГРАЂАНА МЗ СТ

Муке збо

Пошто је Дејан Ристић напустио Српску напредну странку, а као њен члан је дошао на место председника Савета МЗ „Станово“, СНС тражи избор новог председника, док Ристић одговара да су њега бирали грађани

Повереништво Градског одбора Српске напредне странке изда-

ПРОПИСАН ИЗГЛЕД ГРАД

Иста у

Градилишна табла треба да буде правоугаоног облика, димензије два пута три метра, од поцинкованог лима, у одређеним бојама, а подаци на пластичној фолији

Градилишна табла треба да буде правоугаоног облика, димензије два пута три метра и изградњом је до детаља прецизиран изглед градилишне табле, која треба да буде истакнута на видном и приступачном месту, на улазу у градилиште, осветљена рефлектором.

Предвиђено је да градилишна табла треба да буде правоугаоног облика, димензије два пута три метра и изградњом је до детаља прецизиран изглед градилишне табле, која треба да буде истакнута на видном и приступачном месту, на улазу у градилиште, осветљена рефлектором.

Правилник прецизира да предњи део табле треба да буде светлосиве боје, задњи и бочни део табле у жутој боји, стубови носачи би требало да буду сиве боје, а сви подаци исписани словима црне боје на пластичној самолепљивој фолији, отпорној на оштећења.

Наравно, на табли треба да буде приказан објекат који се гради, али и назив, намена, величина објекта, број катастарске парцеле на

А Н О В О

ОГ ПРЕДСЕДНИКА

ло је налог својим представницима у Савету грађана МЗ Станово да смене актуелног председника Дејана Ристића и на чело Месне заједнице поставе напредњака.

Председник Савета грађана каже да се у овом случају ради о политичким притисцима и претњама, јер је Савет радио законито и рационално.

Он додаје да избори за савете грађана месних заједница, који су одржани прошле године, нису били страначки, већ су се кандидовали грађани. Ипак, признаје

да је 14 од 15 чланова савета, пре избора, имало подршку, односно били су из редова Српске напредне странке, коју је Ристић, потом, са још неколико чланова Савета, напустио. Међутим, пошто су њих изабрали грађани, од градских и републичких органа затражена је заштита од претњи и притисака.

За опозив, односно, расписивање нових избора у Станову потребно је прикупити 300 потписа грађана, но повереник Градског одбора СНС-а Радомир Николић наводи да се о томе није размисљало.

Ова странка је, сматрају, преузела одговорност за руковођење Становом и сасвим је нормално да жели увид у рад Савета грађана. С обзиром да је Ристић напустио странку, СНС сматра да је сасвим логично да тражи избор новог председника, из редова напредњака.

Странке су, подсећа Николић, спроводиле кампању, СНС је имао летке којима је јасно упућивао бираче на кандидате из својих редова. Да би програм који је политичка партија предизборно обећала и био спроведен у дело потребан им је председник од поверења. Чланови Савета грађана, који су и чланови те странке, треба међу собом да изаберу првог човека.

А. Ј.

ИЛИШНЕ ТАБЛЕ

целој Србији

којој се гради, као и имена инвеститора и одговорног пројектанта, њихова адреса, телефони и сајт.

Прописано је да се на градилишној табли налази и назив предузећа или предузетника који је израдио техничку документацију, назив извођача радова, име одговорног извођача радова и име особе која врши стручни надзор,

такође уз адресу, телефон и сајт. На табли мора да буде и број и датум решења којим је издата грађевинска дозвола и назив органа који је издао ту дозволу, односно број решења којим се одобрава извођење радова, као и датум почетка и рок завршетка градње.

А. Ј.

ПРЕДРАГ ГАЛОВИЋ, СРБОЉУБ ВАСОВИЋ И РАТКО ЈОВАНОВИЋ

УДРУЖЕЊЕ „КРАГУЈЕВАЦ НАШ ГРАД“

Искуство и добре намере

Око 130 Крагујевчана који су раније били градски функционери, директори или на други начин присутни у јавном животу пет година делују као непрофитна организација, с добрим намерама да поправља живот града, али без „увлачења“ политике

На помен имена Ала Гора неће се много људи сетити да се ради о бившем америчком политичару и председничком кандидату који је изгубио „добијене“ изборе против Буша млађег. С друге стране, многимима ће прва асоцијација на ово име бити – заштита животне средине, по чему се дотични господин последњих година прославио на глобалном нивоу, добивши чак и Нобелову награду.

Његовим стопама кренули су и многи други бивши државници, политичари, привредници, спортисти широм света. Међу њима је и око 130 Крагујевчана.

Наиме, већ пет година делује својеврсна непрофитна организација „Крагујевац - наш град“, коју чине некадашњи градоначелници, општински функционери, директори, начелници разних предузећа, спортисти, културни радници и други који су у неком периоду у блиској прошлости дали свој допринос у управљању градом, а сада су махом у пензији.

Ми смо, најпре, нестраначка организација и једино желимо да, колико можемо, помогнемо и дамо неко своје мишљење одговорнима, а све у циљу да град буде лепше и боље место за живот. Доста је наших идеја и прихваћено, наишли смо на позитивне реакције, али, нажалост, многе од њих нису до данас и реализоване, каже Србољуб Васовић, председник Скупштине удружења „Наш град“ и бивши председник општине. Правећи разлику између времена које је припадало њему и овог данас, Васовић каже да су се околности увелико промениле.

Елитно друштво

Крагујевац је био један од најјачих индустријских градова и производних центара у бившој СФРЈ. Данас се мање производи, а све је више тржних центара. Много тога у граду је изграђено од самодоприноса, што је данас тешко могуће, поготово ако се узме у обзир све што се десило на овим просторима и кроз шта је народ прошао. Ипак, мислим да се и данас као и тада, највише пажње посвећује инфраструктури и техничким зонама. Пројекат индустријске зоне на Корман пољу ми смо започели пре више од 20 година, а ето, сада је реализован. Можда бих могао као замерку да истакнем да се доста зелених површина искрчило, све да би се до-

шло до брзе зараде на повољним локацијама, а сутра се можемо горко кајати због тога.

Његов колега по функцији и почасни председник Удружења Предраг Галовић додаје да су чланови одлучили да политика буде у потпуности „одстрањена“ из овог, по много чему необичног „клуба“:

Веома водимо рачуна о томе ко може да постане члан удружења, а међу члановима има и научника, инжењера, лекара... Није нам стало до масовности, већ да то буде скуп људи који су од шездесетих на овамо радили за добро града и имају визију како треба да изгледа Крагујевац. Управо из тог разлога не делимо се по политичкој припадности, јер нам је циљ исти, а и у нашем статуту изричито стоји да чланови не могу да се баве политиком и учествују у раду организације. Може да буде члан партије, али да није на некој политичкој функцији, као и да не помиње политику у удружењу.

Председник УО удружења Ратко Јовановић подсећа на које су све проблеме до сада биле усмерене активности.

Имамо своје одборе за културу, урбанизам, заштиту животне средине... Скрнули смо пажњу надлежнима на мањкавости просторног плана којим нисмо задовољни. Такође смо дали предлог градским властима да се уложи примедба на план регионалне поделе, а доста смо пажње посветили и заштити културних добара, с обзиром да власти као да заборављају на легате, попут куће Ђуре Јакшића. Појавио се и проблем са „Заставиним“ фондом књига који броји око 25.000 наслова, а што „Фијат“ није преузео, тако да се бојимо да ће то завршити на отпаду, иако је реч о имовини која припада граду с обзиром да су велики део тих књига сами запослени доносили. Књажевско-српски театар је такође у врло лошем стању, при чему не мислимо на саму зграду, колико на вођење такве установе. С друге стране, покренута је изградња сеоских водовода и треба подсетити да су артезијски бунари у селима идеја која је потекла из овог удружења. Иначе, наш одбор за спорт припрема и публикацију о историји крагујевачког спорта.

Ову годину ће „Наш град“, пре свега, посветити борби за очување Груганског језера и уклањању дивљих сеоских депонија. У удружењу сматрају да је недопустиво да језеро буде туристичка дестинација, због чега ће пружити сву подршку ЈКП „Водовод и канализација“ да путем закона тражи заштиту:

Ни Нобел није недостижан

Питање воде је животно питање. Закона о водама има преко 30, али чему то кад се њима ништа не регулише, већ су „мртво слово“. Не смемо да заборавимо да је ово прилично безводно подручје, а Крагујевац је од безводног, постао водом најснабдевенији град и морамо сви да се потрудимо да то очувамо, упозорава Србољуб Васовић.

Предраг Галовић подсећа да језеро данас сви својатају, мада је Крагујевац откупио земљиште средствима из свог буџета и новцем грађана.

Ми немамо ново извориште и ако сви не предузмемо све могуће мере да сачувамо „Гругу“, мораће да се ограничи развој града. Сви ми старији се добро сећамо како је било 60-тих година прошлог века када смо имали воду два сата дневно. Уколико ништа не учинимо, сав новац који је уложен у „Гругу“ биће улудо бачен. Напомињем да је град откупио 200 хектара земље и заштити језеро 500 метара од обале, а као надокнада су изграђене три фабрике и хладњача на том подручју, где су запошљавани искључиво они чија је то земља била.

Други проблем којим ћемо се позабавити ове године је еколошка заштита сеоског подручја, где у 40 села, од укупно 64, нема никакве контроле и заштите пијаће воде, као и појава дивљих депонија које неретко директно утичу на загађеност вода за наводњавање и пиће, каже Галовић.

Као један од предлога који би могао бити решење је и изградња мини депонија на границама суседних села. Наравно, интензиван инспекцијски надзор је неопходан, с обзиром да су дивље депоније и након акција уклањања које је организовало ово удружење, опет ницале на истим местима.

Никола СТЕФАНОВИЋ

ЗАХТЕВ УДРУЖЕЊА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Опрез са приватизацијом

Циљ је да комунална предузећа подигну ниво искоришћења отпада, помиње се приватно улагање, али из КОМДЕЛ-а поручују: опрезно са приватизацијом комуналног сектора. Над водоснабдевањем, грејањем, управљањем отпадом, градским гробљима - локалне самоуправе морају задржати контролу

Пише Александар Јокићевић

Крајем прошле седмице у хотелу „Крагујевац“ окупили су се представници комуналних предузећа из скоро свих градова Србије, који су на седници Управног одбора и Скупштине Удружења комуналних делатности Србије (КОМДЕЛ) донели нови статут. Новоусвојени програмски документ, условљен новим законом о удружењима, поред осталог, дефинише нови приступ, односно модернизацију начина управљања комуналним отпадом у Србији. Циљ је да се ова област усклади са прописима Европске уније у области заштите животне средине и искоришћења отпада у хумане сврхе кроз процес рециклаже.

Према речима мр Драгољуба Грујовића, председника Скупштине удружења КОМДЕЛ и директора крагујевачког комуналног предузећа „Чистоћа“, дефинисан је јединствен начин прикупљања комуналног отпада, сепарације, термичке обраде и енергетског искоришћења, чиме ће се садашњи ниво од пет одсто искоришћења подићи на 30 одсто експлоатације комуналног отпада. Неопходно је улагање у нове технологије, едукација запослених, размена искустава.

Али, када се говори о неопходном развоју и улагању најчешће се помиње уплив приватног капитала у област управљања отпадом. Често се, још увек без јединствене стратегије, непрецизно и уопштено говори о приватизацији комуналног сектора. Пословно удружење комуналних делатности је на поменутом скупу усвојило значајну одлуку која може утицати на будући

статус ових предузећа - упућен је захтев да држава размотри нацрт Стратегије о моделима трансформације и приватизације комуналних предузећа у Србији који је, као предлог овог пословног удружења, усвојен још пре пет година.

■ Оклевање државе

Андрија Пензеш, председник Управног одбора КОМДЕЛ-а, иначе директор ЈКП „Чистоћа“ из Сомбора, наглашава да Удружење није против приватизације, али чињеница је да је неопходан опрез и да над базичним комуналним сервисима, као што су водоснабдевање, грејање, управљање отпадом, градска гробља, локалне самоуправе морају да задрже контролу.

- Прихватимо приватно партнерство, међутим, не на уштрб или штету јавног интереса. Добро знамо шта су потребе грађана, све то треба прилагодити социјалном, економском и осталим аспектима, а чињеница је да у приватном сектору преовлађује профит.

Наравно, у јавно-комуналном сектору је другачије, профит није на првом месту, ми смо, пре свега, сервис грађана. Систем је развијан 40-50 година, па из тог разлога сматрамо да се не могу приватизовати све делатности, каже Пензеш.

ДРАГОЉУБ ГРУЈОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ КОМДЕЛ-А

ОРГАНИЗОВАНА РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА

У КОМДЕЛ-у објашњавају да комунална предузећа нису монополисти, што се такође, често може чути. Реч је, у ствари, о природном монополу, а чињеница је да функционишу захваљујући субвенцијама, без економске цене услуга.

Треба рећи да је, када је реч о приватизацији овог сектора, прича поприлично дуга. Одбор Удружења за комуналну делатност Привредне коморе Србије још је 4. јуна 2003. године, на иницијативу јавних комуналних предузећа, донео одлуку да се приступи изради Студије о оптималним моделима трансформације и приватизације јавних комуналних предузећа у Србији.

На основу те одлуке у току исте године стручна служба КОМДЕЛ-а, Групација при Привредној комори, урадила је студију која на свеобухватан начин третира комуналну проблематику, а уједно даје оквир за конкретну трансформацију и приватизацију комуналних предузећа.

тизацију комуналних предузећа.

Прва јавна презентација студије одржана је априла 2004. године у Привредној комори Србије (ПКС), после чега је уследила ширира јавна расправа. На основу прихваћене Студије покреће се иницијатива Владе Србије за доношење Националне стратегије трансформације комуналних система у Србији.

Привредна комора била је спремна да, у сарадњи са Владом, учествује у изради Националне стратегије и концепта којим ће се дефинисати процедура за њено спровођење. Усвојени закључци Управног одбора ПКС достављени су ресорним министарствима, а 14. априла 2005. године одржана је и презентација студије. Међутим, и поред исказане спремности за сарадњу са надлежним министарствима на изради Националне стратегије, Влада Србије до данас није изнела ставове нити је предузела активности који прецизно дефинишу приватизацију овог сектора.

■ Учење на туђим грешкама

Иначе, кључни принципи и ставови из Студије базирани су на искуствима из високоразвијених и земаља у транзицији. Из постојећих ЈКП, тамо где за то постоји тржишна перспектива и технолошка заокруженост, треба издвојити некомуналне целине („филтрирање“ комуналних предузећа продајом делова или улагањем тих делова у нова предузећа која су спремна за тржиште). Локална самоуправа би после завршене трансформације задржала доминантну контролу над базичним комуналним сервисима, као што су водоснабдевање, даљинско грејање, управљање отпадом, градска гробља, док би у осталим комуналним сервисима било више простора за

ГРЕЈАЊЕ МОРА БИТИ ПОД КОНТРОЛОМ ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ

партнерство са приватним капиталом.

Постојећа комунална инфраструктура, водоводи, топоводи, депоније, не треба да буде „кандидат“ ни за продају нити за уговорни аранжман попут концесија, лизинга или франшизинга. Простор за концесије постоји само за потпуно нове инфраструктурне објекте, али и ту је потребна велика опрезност, нарочито код склапања међународних уговора и у сектору цена комуналних услуга. Основно је да општине после трансформације постојећих комуналних предузећа морају задржати доминантну контролу над најважнијим комуналним делатностима у којима, због специфичности капацитета, има највише елемената монопола.

С обзиром да се у пракси дешавају примери неконтролисаних трансформација комуналних система (што проузрокује тешке последице), потребно је да држава, у свом и интересу грађана, реагује одговарајућим мерама, како не бисмо чинили грешке попут Мађара, Румуна, Бугара (наведени су примери водовода у Будимпешти, изношења смећа у Софији). Услуге су неконтролисано поскупеле, није било другог решења, предузећа су уз велике напоре изнова подржављена.

„ЛЕГИТИМАЦИЈА“ КОМДЕЛ-А

Удружење за респект

Јавна комунална предузећа су још пре 12 година увидела да постоји потреба организовања комуналних система у пословно удружење. На крају оснивачке 1998. године удружење је окупило 34 јавна комунална предузећа, да би њихов број до данас порастао на стотину пуноправних чланица. У последње време и новонастала мешовита и приватна комунална предузећа показују све већи интерес за овакав начин удруживања. Удружење комуналних делатности Србије тренутно има и 26 предузећа придружених чланица из пратеће привреде.

Од почетка рада КОМДЕЛ, као групација у оквиру Одбора за комуналну привреду Привредне Коморе Србије, остваривао је тесну сарадњу са сродним удружењима комуналне привреде (Удружење водовода, Удружење пијаца Србије, Удружење топлана и Удружење за газдовање стамбеним фондом и грађевинским земљиштем). Данас је КОМДЕЛ не само цењено и од колега признато удружење у земљи, већ је члан регионалне асоцијације сродних удружења из Пољске, Чешке, Словачке и Мађарске, а успоставило је

билатералну сарадњу са удружењима из Црне Горе, БиХ, Румуније и Македоније.

Читав низ питања од значаја за пословање комуналних предузећа у надлежности је републичке законодавне и извршне власти: њихов статус, контрола цена услуга, пореска политика... Од почетних, често и безуспешних, залагања за укидање неких изразито рестриктивних прописа, сада информације, анализе и развојни концепти КОМДЕЛ-а користе и надлежне државне институције.

У оквиру развојне политике и усвајања нових технологија КОМДЕЛ-а, уз помоћ представника привреде, струке, научних институција и инопартнера, путем презентација, одржавања јавних манифестација (Сајам комуналне опреме), трибина и саветовања, обрађен је низ актуелних тема као што су: проблем третмана комуналног отпада - санитарне депоније, рециклажа, стандарди и нормативи из области јавне хигијене, консолидација комуналних система, оквири за националну стратегију третмана отпада, решавање проблема паса луталица, оптимални модели трансформације и приватизације комуналних предузећа у Србији, регионални центри за управљање отпадом у Србији...

Неки на маштовит начин, други тек невешто фломастером исписаним порукама о снижењима, трговци ових дана покушавају да на све могуће начине привуку купце

Пише Марија Обреновић

Написи као што су „бомба цене“, „тотална распродаја“, „распродаја до последњег комада“ или „цене доле“ ових дана су у скоро сваком излогу. Неки на маштовит начин, други тек невешто фломастером или, још горе, неписмено исписаним порукама о снижењима, тек како ко од њих најбоље зна и уме, трговци ових дана покушавају да на све могуће начине привуку купце како би ушли у радњу и нешто пазарили.

Под слоганом „купујте и уштедите до 50 одсто“ већина крагујевачких радњи током фебруара распродаје капуте, џемпере, чизме и обућу из зимске колекције како би испразнили рафове за наступајућу пролећну сезону. Најуспешнији у томе су свакако објекти у којим се продају познате

робне марке, чији су артикли у моменту када „фришки“ стигну у радњу за већину „мисона именица“. Тако се чизме које су коштаle 12.000 динара продају за трећину цене, џемпери од 2.000 до 3.000 коштају по 990 динара.

■ Купаћи костим у фебруару

Управо у је у радњама са фирмираном одећом и обућом ових дана и највећа гужва. У „Бату“ је, од када је прошле недеље налепљен натпис којим се оглашава попуст од 50 одсто, готово немогуће ући. Некима је, ипак, и преполовљена цена висока.

- Сачекају да снижење буде 70 одсто, коментарише старија Крагујевчанка излазећи из ове продавнице.

Снижења крајем сезоне дају могућност повољне куповине одевних предмета које је могуће носити годинама, нарочито уколико је реч о класичним комадима попут одела, капута или кожних ципела. Искусни купци углавном тако и купују – капуте пазаре у марту, а лепршаве летње хаљине и панталоне у септембру.

- Купујем на снижењима. Углавном ми натпис „снижење“ привуче пажњу па уђем у радњу, а уколико уз то налетим на нешто што ми је потребно или ми се допада купујем, каже Горан Кандић, кога смо затекли у „Роде центру“ са рукама пуним кеса из једне од радњи са спортском опремом.

Занимљиво је да се у појединим крагујевачким радњама тренутно могу наћи и купаћи костими, папуче и балетанке по

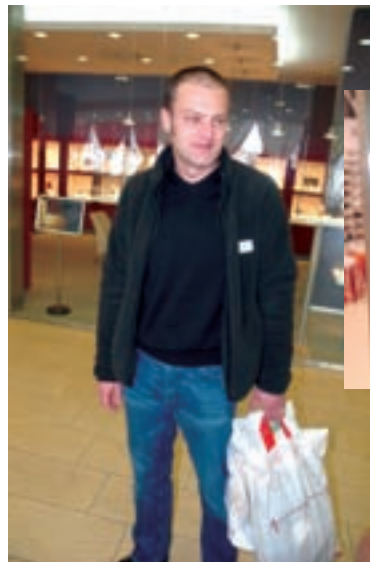
РАСПРОДАЈЕНА С ВАКОМК ОРАКУ

Скупо и у пола цене

изузетно ниским ценама, а то је гардероба која ће попричекати у ормару да би је поносни власник понео. Ипак, много већи је избор зимске гардеробе.

- Потражићу добре кожне чизме. Сада могу да се купе и за две-три хиљаде динара, а пошто је још увек снег могу да кажем да сам их купила у шпицу сезоне, шали се једна девојка.

Већина Крагујевчана се, изгледа, углавном облачи на распродајама. У шпицу сезоне купује се само оно што се мора као што су дечије ципеле. Међутим, и радње са дечијом гардеробом, попут „Цицибана“, „Тодора“ или „Енци мен-

ГОРАН КАНДИЋ РАДО КУПУЈЕ НА РАСПРОДАЈАМА

да ту ствар купе када почне сезонна распродаја, каже продавачица у једној од радњи у „Роде центру“.

■ „Кобајаги“с нижење

Зоран Николић из Националне организације потрошача сматра да је оволиком броју снижења допринела, пре свега, смањена куповна моћ Крагујевчана.

- Међутим, ту постоји још један моменат, а то је промена уредбе о комисионој продаји. Није могуће не приметити да робу по сниженим ценама не нуде само велики трговински ланци, као што је то било претходних година, већ и ситни трговци. У жељи да распродају робу до 1. марта, односно пре ступања на снагу нове уредбе о комисионој продаји, и они су се одлучили да сниже цене.

Наравно, своју улогу је овде одиграла и економска криза, па су се на снижењу нашли управо они производи којих се купци када немају пуно новца прво и одричу, а то су обућа и гардероба, каже Николић.

Изразе као што су „тотална распродаја“, „распродаја до последњег артикла“, „велико снижење“ и слично закон не познаје. То је, каже Николић, само игра

ДРАГАНА БЕРОЊА КУПИ КАД „НАЛЕТИ“ НА ОНО ШТО ЈОЈ СЕ СВИЂА

речи којом продавци покушавају да заинтересују купце да уђу у радњу.

- Законом је прописано само то да трговац на производу који продаје на снижењу поред истакнуте нове цене мора да остави и

стару, како би купац имао увид у то колико је снижење заправо у питању. Уколико то не учини то представља озбиљан прекршај.

Nepoznata konstrukcija na Trgu kod Krsta izazvala veliko interesovanje gradana Kragujevca.

Оно на шта се потрошачи најчешће жале нашој организацији је да се, иако је у излогу истакнуто да се ради о, на пример, великом снижењу, у одређеној радњи по нижим ценама продаје свега неколико артикала. Још једна од честих жалби је и да трговци огласе снижење до 50 одсто, а да се, заправо, по упола цене могу купити два-три производа, док су осталој роби у радњи цене умањене за десетак до 20 одсто. На жалост, закон овакве случајеве није узео у обзир па се ту мало шта може учинити, објашњава Николић.

Друго је, међутим, питање када се по сниженој цени продаје роба са грешком, односно, како закон то каже, роба са недостатком.

- Роба са недостатком се заправо не продаје на снижењу већ се цена смањује управо због постојања недостатка. Оваква роба мора да буде издвојена и при том трговац мора јасно да нагласи да се ради о роби са недостатком, али и да купцу покаже који је недостатак у питању. Уколико купац буде обманут или му не буде објашњено да се ради о роби са недостатком он такву робу може да врати. Заблуда је и да, уколико је у питању роба са недостатком, купац нема право на рекламацију. Ако је грађанин купио капут који има грешку на рукаву, а деси се да му се рашије шав на леђима он такав капут може и треба да рекламира. Продавац никако не може да одбије рекламацију у овом случају правдајући се да је потрошачу продата роба са грешком, прича даље наш саговорник.

Савет Зорана Николића и Националне организације потрошача купцима је да, без обзира на бројна снижења којим их трговци маме, ипак пре него што се одлуче за куповину прошетāju и по другим радњама. Неретко ће, наиме, наићи на то да се исти производ у другој радњи продаје по цени која је нижа од оне на снижењу. Често се, на жалост, дешава да трговци најпре цене дигну „у небеса“, а затим их „кобајаги“ снизе за који проценат.

„СИГУРНАК УЋА”Б ЕЗС ИГУРНИХП АРА

Злостављаним женама потребан посао

Доса дај ек розк рагујевачкоск лоништеза жртвепо родичногна силапр ошло2 00же на и деце, а да би се мањи број жена враћао мужуна силникуне опходнои м јео безбедити економскуси гурност.Тр ису за посленеу новоотворенојми нипе кари,„С игурнек уће”

Екоро да нема дана а да у „црној хроници” не буде објављена вест о жртвама породичног насиља, из којих је лако уочити да најчешће страдају жене и деца од „главе” куће. Наравно, Крагујевац није никакав изузетак, а прошле недеље су многе наше суграђане потресле две такве вести. Први случај породичног насиља збио се у Голочелу, када је пијани муж стигао увече кући и почео да туче жену, ударајући је песницама по глави и телу, вукући је за косу и, са ножем прислоњеним уз врат, претећи да ће је заклати и запалити кућу. Супруг је побеснео у тренутку када му је жена саопштила да је поднела захтев за раскид брака, јер више није у стању да трпи његово малтретирање и насиље.

И други насилник (Крагујевчанин) био је пијани супруг који је, после краће расправе у породичној кући, испребијао своју жену.

јој је помоћ указана у Клиничком центру. Разлог очевог злостављања кћерке је заиста бизаран: сурове шамаре „зарадила” је, наводно, због великог телефонског рачуна! Иначе, сумња се да је насилни отац више пута физички злостављао ову кћерку.

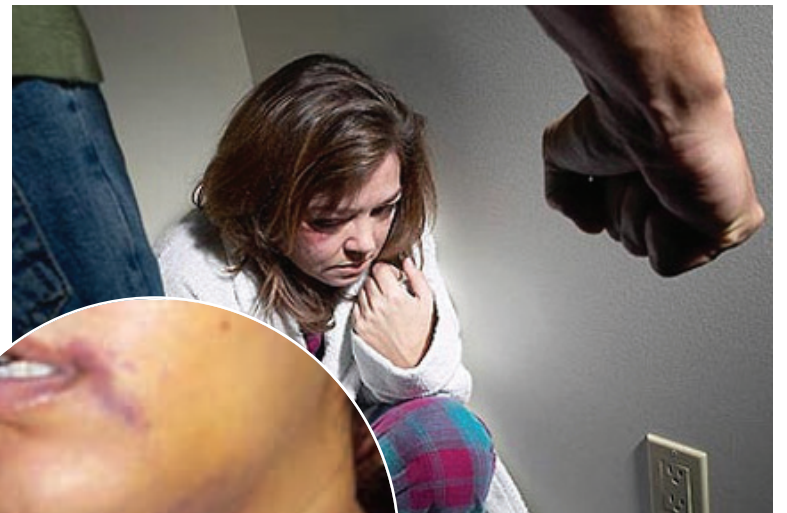
■ Помоћ ешкеВл адеи „А дре”

Овакви и слични случајеви насиља у породици били су разлог да се 2006. године у Крагујевцу оснује „Сигурна кућа”, склониште за жртве те врсте насиља. Без обзира на многобројне тешкоће које неминовно прате ова склоништа, а поготово на највећи проблем који је везан за обезбеђивање средстава, крагујевачка „Сигурна кућа” успела је да опстане и пружи заштиту злостављаним женама и њиховој деци. Захваљујући, пре свега, донаторима, али и ентузијазму чланица НВО „Оаза”, а последњих година и локалној самоуправи, склониште за жртве породичног насиља и даље функционише.

- За ове четири године, кроз „Сигурну кућу” прошле су укупно 202 особе, а само у току прошле године збринули смо 54 жртве, међу којима су биле 34 жене и 20 дечака и девојчица. Тренутно се у нашем склоништу налазе четири жене и двоје деце, прича Вера Симић, главна координаторка „Сигурне куће” у Крагујевцу.

Како је насиље у породици престајало да буде табу тема, и злостављане жене (које су, иначе, најчешће жртве) све су смелије тражиле заштиту полиције, лекара и стручњака из склоништа. Поред локације, која остаје тајна, било је неопходно обезбедити и средства за нормалан живот жртава у „кући”, што подразумева плаћање комуналија, хране, одеће, обуће... Уз помоћ донатора и разних пројеката, „Сигурна кућа” успевала је да се одржи. Највећу финансијску помоћ добила је од чешке Владе, која је прве године стопостотно „покривала” трошкове, друге године постојања са 70 одсто, а треће са 30 одсто издвајања средстава, очекујући да финансирање преузме локална самоуправа. Прошле године је рад „Сигурне куће”, поред Скупштине града, помогао и Фонд „А дра”.

- „Адра” ће нам обезбедити средства и до марта ове године, а после тога не знамо како ћемо даље. Свакодневно радимо на пројектима, са којима конкуришемо код разних институција и органи-

зација, али је економска криза погодила многе наше сараднике и донаторе, каже Вера Симић, која не губи наду да ће се „некако снаћи” и да ће крагујевачко склониште за жртве породичног насиља опстати.

■ Форнети зм инип екаре

То, уосталом, потврђује и отварање мини пекаре, у којој су посао нашле управе жене из „Сигурне куће”.

- Користили смо средства за запошљавање жена из маргинализованих група. Од града смо добили (неповратних) 300.000 динара, а преко Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља обезбедили смо кредит од хиљаду и по евра и тако набавили опрему за отварање мини пекаре, објашњава координаторка „Сигурне куће”.

После одговарајуће обуке, три су жене из склоништа запослене у овој пекари, која је почела да ради одмах после Нове године. У њој се праве коктел пецива (форнети), па би овим женама и те како значило да фирме које организују нека славља наруче пецива у мини пекари „Сигурне куће”, што могу учинити на телефоне: 302 - 866 и 065/612 - 04 - 90.

Вера Симић каже да је запошљавање жена, жртава породичног насиља, и њихово економско осамостаљивање и те како значајно, и скоро пресудно, при доношењу одлуке да се не враћају човеку који их је годинама злостављао.

- Када се у пореде неки подаци, види се, рецимо, да су злостављане жене прошле године дуже остале у „Сигурној кући” него раније, али је добра вест да се мањи број - тек једна трећина - вратио насилнику. Претход-

(и фирме) добре воље да код њих наручују пециво.

Ипак, успехом се сматра што се само једна трећина злостављаних жена вратила супругу и координаторка „Сигурне куће” сматра да су на то, између осталог, утицали и други фактори, поготово што су судови у случајевима породичног насиља били ефикаснији, а санкције оштрије. Осим тога, остварена је и добра сарадња са Центром за социјални рад, полицијом и здравственим установама, па ни резултатин исуи зостали.

На крају, позовимо и све суграђане који желе да помогну жртвама породичног насиља да то учине путем СМС поруке, коју могу послати на број 4892, размак, СИ, размак, порука, коју ће платити 30 динара плус ПДВ.

МаришаЦ ВЕТКОВИЋ

ВЕРАС ИМИЋ, КООРДИНАТОРКА „СИГУРНЕК УЋЕ”

Муж је тако јако ударио песницом у стомак да је жена пала на под, а он је наставио да је шутира. Колико је жестоко тукао најбоље илуструје податак да су јој лекари Клиничког центра, код којих је завршила због задобијених тешких повреда, морали да одстране слезину!

Ни најновија полицијска вест о породичном насилнику из Крагујевца није ништа мање забрињавајућа, а разликује се само по томе што овог пута жртва није супруга већ кћерка. Побеснели тата шамарао је своју петнаестогодишњу девојчицу тако да је она више пута ударила у зид, радијатор, шпорет и телевизор, вукући је за косу. У вест се каже да је отац тукао кћерку у присуству мајке која није реаговала, а несретна девојчица се онесвестила у школи, па

Вода је драгоценост,

трошите је рационално!

ВК
700А
Крагујевац

ВЕЧЕС ЕЋАЊАНА М ИНИМАКСА

Од легенде до заборава

Да би од заборава спасили легенду као што је прослављениху мориста, са тиричари ТВ в одитељМ иловани лићМ инимакс, чла новиУ дружењар агујевчана уБ еоградупо кренулисуси ницијативуд асе у станови награда „М инимаксовми крофон”, с ајтк ојић е презентоватиће гово пуси и здавањеса браних деламе ђук ојимај еи д оса дане објављена књигаМ инимаксовихпу тописа

Пише Зоран Мишић

Срби слове за народ који има кратко памћење (ако га и имају опште), али да вам је неко пре само пар година причао да једна легенда попут Минимакса може да буде скоро заборављена, отворено би му рекли - ала лажеш. На жалост, то је истина.

У циљу да се таква и толика неправда исправи, Удружење Крагујевчана у Београду организовало је прошлог четвртка, 11. фебруара, вече сећања на Минимакса. Иако Удружење често организује

сличне тематске вечери које имају циљ да отргну од заборава лик, дело и баштину познатих Крагујевчана, те вечери просторије удружења у Булевару деспота Стефана биле су претесне да приме све поштоваоце, пријатеље и сараднике Минимаксовог опуса, дела човека који је пре више од 40 година као сатиричар и радио и ТВ водитељ усковитлао ондашњу политичку, медијску и естрадну прашину својим британским језиком, употребом доброг вица или гега у тадашњим униформисаним и конвенционалним социјалистичким програмима, шастро „уживо”. Овај израз у нашим електронским медијима заживео је тек појављивањима Милована Илића Минимакса на нашем медијском небу.

Својим присуством бројни пријатељи и сарадници, попут Веље Жујовића, Дејана Патаковића, Ганета Миловановића, Јове Радовановића, Зорана Раковића, Карла Минића, Вање Булића, Жике Срећковића, Хранета Николића, Лалета Бојичића, Александра Чотрића, Миње Суботе, Биг Лалета, глумца Милана Милосављевића и Бранка Јеринића (који су те вечери говорили Илићеве афоризме) и многих других, одали су пошту човеку који је по слогану у емисији која га је прославила (минимум говора, максимум музике) добио надимак Минимакс. Он га је претворио у непоновљиви сатиричарски и одитељски ренд.

ЖикаО бретковиће дини даоч итуљу

Вечери сећања присуствовали су и Минимаксова ћерка Ана и трогодишњицу нукФ илип.

Ситуација у којој данас живимо јесте тешка, али заборав који је пао на Минимакса и његово дело је тотални пораз Србије и њеног сећања. Заборавити човека који је имао милионе обожаваљца, који је био гласач власти и политичара, непоновљиви забављач, то је стварно без преседана, каже Зоран Матовић, председник Удружења Крагујевчана у Београду.

На жалост, ову своју тезу он илуструје језивим чињеницама, попут оне да у архиви Радио Београда није сачувана ни једна једина његова култна емисија „Тач-

ВЕЧЕП ОСВЕЋЕНОМ ИНИМАКСУУ УДРУЖЕЊУК РАГУЈЕВЧАНУУ Б ЕОГРАДУ

БИЛИ СУ ПРИСУТНИ ЋЕРКА АНА И УНУК ФИЛИП

но у подне” („Туп-туп”), коју је радио пуне 23 године, или да је поводом петогодишњице од Минимаксове смрти једини који га се сетио (сем Удружења Крагујевчана) и дао му читуљу - Жика Обретковић, човек „са дна” од кога је Милован Илић направио јунака

својих емисија. Да би спречили да његово дело падне у заборав Удружење Крагујевчана покренуло је иницијативу да се сваког 5. новембра, на Минимаксов рођендан, додељује награда за радио и ТВ водитељство која би у знак сећања на њега носила име „Минимаксов микрофон”. Крагујевчани се надају да ће ову акцију подржати Радио Телевизија Србије, на чијим је програмима Минимакс деценијама радио, као и Скупштина рада Крагујевца.

Наградас ајти с абранад ела

Сем награде „Минимаксов микрофон”, Удружење Крагујевчана покренуће и сајт који ће на најбољи начин презентовати Минимаксово стваралаштво и омогућити савременицима да се подесете његове аутентичне духовности и врцао хумора, а будућим нараштајима да се упознају са Минимаксовим стваралаштвом. У томе Удружење очекује и помоћ од Министарства за културу и медија.

РЕЧ ПРИЈАТЕЉА

Заштој ео тишаоМ инимакс

Доста му је било света у којем је морао да смишља вицеове које нису разумели само они којима се ругао.

Није могао да поднесе оне који се нису скидали са малих екрана, а без њега би са телевизијом имали везе само као драги гледаоци. Није више могао да им буде водитељ ни до микрофона, а камо ли до места за које никад нису ни чули - Беч, Минхен, Париз... Мука му је било од политичара који су му се упорно потурали, иако су знали да их он туца искључиво у главу.

А онда је написао још неколико афоризама, пресавио табак, ставио га у цеп и одлучио да их покаже себи равнима: Стерији, Нушићу, Домановићу, Ђокићу.

Од тада је прошло пет година.

(Говор Лалета Бојичића, новинара, сатиричара и уредника „Вежа” на вечери сећања посвећеној Минимаксу)

ПРВИ НЕКОНВЕНЦИОНАЛНИ ВОДИТЕЉ

Минимум говора, максимум музике

Милован Илић Минимакс (1938-2005), водитељ, радио и ТВ новинар рођен је 5. новембра 1938. у Липници код Крагујевца. Основну и средњу школу завршио је у Крагујевцу. Студирао је Правни факултет у Београду. Каријеру је започео у листу „Вежа”, а 1960. године је прешао у Радио Београд.

Постао је познат као водитељ радио емисије „Минимакс”, суботом од осам до подне на Радио Београду седамдесетих година прошлог века. Била је то једна од првих емисија у којој је било доста забавне музике и у којој је Илић отелотворио своју водитељску максиму: „Минимум говора, максимум музике”. Минимакс је био међу првим српским неконвенционалним водитељима који је поред класичне најаве убацивао вицеове, доскочице и цинглове.

Са емисијама „Сутра је петак” и „Тачно у подне”, познатијом под називом „Туп-туп”, коју је водио 22 године, постигао је велики успех. Након укидања неких његових радио емисија, каријеру наставља на Телевизији Београд, где је водио емисију „Од главе до пете”. Када је и она укинута, од 1990. године једно време је на ТВ Политика водио забавну емисију под називом „Минимаксовизија”. Своје емисије („Минимаксовизија”, „Максовизија”, „Недеља код Минимакса” и „Фонто”) Илић потом ради за ТВ Пинк и Палму. По први пут је представио јавности бројне певачице и певаче, а најпознатија од њих је свакако Лепа Брена.

Аутор је неколико књига афоризама и песама, као и многобројних кolumна у разним листовима. Са супругом Биљаном имао је кћерку Ану и сина Владимира, а из првог брака има сина Игорa.

Такође, у плану је и издавање његових сабраних дела у десет књига, а у питању су, сем познатих афоризама и сатире, до сада необјављени рукописи које је у рукопису сачувао његов близак сарадник и пријатељ Веселин Жујовић.

Све ово требало би да сачува успомену на лик и дело непоновљивог водитеља и хумористе који је на особен и оригиналан начин у својим емисијама спајао неспоживо: шумадијски отворен и шетрети дух са јапанском прецизношћу, тачношћу и пословношћу у реализацији. Можда ће некоме звучати невероватно, али Минимакс никада и ништа није импровизовао у својим емисијама, а његови снопсиси и данас данас могу послужити као еталон како се прави, реализује и води радио или ТВ емисија.

МИНИМАКС У АНЕГДОТАМА

Цртањепр еко радија

О Минимаксу су кружиле и многобројне анегдоте. Неке од њих објавио је Мића Милорадовић у својој књизи „Ненаручене приче” - анегдоте о познатим Крагујевчанима. Ево једне од њих.

Као млад новинар Минимакс је водио ноћни програм у коме му је гост био познати карикатуриста Паја Станковић. Причали су о свему и свачему, па Минимаксу падне напамет сулуца идеја да им се јављају слушаоци и описују себе, а да ће их карикатуриста на основу тога цртати. Још их позове да за пола сата дођу на портирницу Радио Београда и узму карикатуру.

И деси се оно што се до тада никада није десило - слушаоци су се масовно јављали.

Шта је, у ствари, лудични Минимакс смислио? Кад слушаоци дођу на портирницу да преузму карикатуру, прво преда личну карту, коју портир дотури Паји Станковићу. Паја брзо нацрта карикатуру, дода је портину, а он је уручи задовољном слушаоцу. То је, ваљда, било јединствено цртање преко радија.

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

Mani

Za pravna lica i preduzetnike

brzo tačno profesionalno

tel/fax: (034) 337 270 (064) 680 36 42

Karadjordjeva 17 lokal 17

DR PAVIČEVIĆ

GINEKOLOŠKO - AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glavića 15

Tel/fax: 034 / 461 339 034 / 463 333

Mob: 063 / 619 436

Ginekološko-akušerska ordinacija

Genus femininum

mr sci dr RAKO LAZAREVIĆ ginekolog-akušer

Kralja Milana 11 br 58

Tel: 034 360 330

Mob: 065 360 360 0

e-mail: genus@sbk.co.yu

www.genusfemininum.net

SPECIALISTIČKA ORDINACIJA

Dr Nezmar

Dr Nedeljko UROLOGIJA

Dr Slavica GINEKOLOGIJA

Tel: 034 491 900

Fax: 034 430 900

Janka Veselinovića 41

Stomatološka ordinacija

Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661

Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme od 8-12h 17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA

PARODONT

Prim.Mr.sc.Š. Simić Dr Momčilo

Specijalista za bolesti usta i zuba

Protetika Hirurško lečenje rasklacenih zuba Hirurško usađivanje zuba - metalni implantanti Beljenje zuba - Beyond metoda

Maja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 466

ДУШАН ВЕЉОВИЋ, ПРИВАТНИ УГОСТИТЕЉ

Носталгија може бити и бу дућност

Потеру води Милан Пурић

Н ије мали број Крагујевчана који су у протеклим тешким временима, када су се стара радна места лако губила, а понуда нових била оскудна, били принуђени да сами смишљају чиме да се баве – како би преживели. Један од њих је Душан Вељовић, из чијег се кратког представљања види и „кривуда“ радни пут.

Ја сам дете Мирка и Наде Вељовић, професора математике, рођен 1955. у Крагујевцу. Са братом Бранком живим у породичној кући, муж сам и отац два детета. Тренутно сам приватни угоститељ, пре тога био сам радник „Аутобанке“ и монтаже Фабрике камиона до 94. године, а од тада сам мали човек у транзицији који тражи место за опстанак своје породице и своје деце у овим тешким временима.

Који део града ти највише лежи на срцу?

Нормално, Ердоглија, где сам рођен и провео читав век, али и део града од Фонтане до Парка са факултетима и средњим школама. Посебно око Гимназије, где сам провео најлепши део живота.

Шта је мали породични бизнис у овим временима?

То је покушај да се на најбезболнији начин преживи транзиција. Ко може нешто да направи да његова породица функционише нормално. Значи, да се прехране, да плати дажбине према држави на време. Најважније је да може да функционише без кредита. Ко узме први кредит већ је себи набацио омчу око врата.

Шта породица представља у твојем животу?

Моја породица је свесна ситуације у којој се налазимо. Превлазили смо проблеме које су нам донели евроинтеграција, глобализација, транзиције. Имали смо велике промене двехиљадите, које су у суштини испале велика шарена лажа. Главни процес од деведесете до двехиљадите био је растурање породице као основне ћелије друштва. То звучи као фраза, али је то чињеница, и у томе су донекле успели. То им је било потребно да би остварили циљеве, којих ми и нисмо били свесни и за неке ствари никад нећемо сазнати.

Шта су твоји родитељи пренели на тебе и брата, а шта ти преносиш на своју децу?

У овим тешким временима прво и основно је да поштење буде на првом месту. Поштење на другом и поштење на трећем. У односу према послу, пријатељима, својим најближима... Не можеш да превариш неког ко ти је далеко. Можеш само да превариш најближе око се-

Кад је први пут дошао у „Носталгију“, један мој друг је рекао: „Е, сад смо отворили кафану, купићемо цак брашна и нећемо бити гладни“. Желим и да-

лед ане гујемса мопо зитивнупр ичу

бе. Онда то повлачи консеквенце којих ти ниси свестан.

Зашто се зове „Носталгија“ твоја кафана?

То је носталгија за прошлим годинама, носталгија за градом кога више нема, носталгија за пријатељима којих више нема. Носталгија је увек за лепим тренуцима јер све што је у животу ружно тога се не сећамо. Носталгија је увек за лепим тренуцима. Био сам некада редовни посетилац свих угоститељских објеката, али од тридесет друге године не пијем, па је и то носталгија. Сваком Србину је у глави „дај да имам своју кафану“. Ја сам то дочекао. Не да уживам у њој, већ да радим и мучим се. Видим да и тако може да се опстане у овим суровим временима.

Да ли „васпитно“ утичеш на твоје госте?

Кад се појави гост кога не познајем, наступим тако да му прво сазнам особине и да га „отворим“. То радим и да га уклоним у амбијент кафане, који је заиста специфичан. Моји гости не конзумирају много алкохол, али ми је драго да у томе уживају. Преведено на мој речник, значи да што дуже трају као гости, а то значи и да што дуже живе, иако конзумирају алкохол.

Каже се да сваки угоститељ још са врата зна ко му улази у кафану. Знаш ли ти?

У деведесет одсто случајева знам. Овде у деведесет одсто случајева стари гости доводе своје пријатеље. Већ је направљена једна структура гостију како смо то замишљали. Кафана тако функционише и трудимо се да тако и остане, наравно уз по неко изненађење које знамо да превлазићемо. Увек гостима кажем да алкохол ником није донео добро. Ако желе да убију себе - то је то. Ако желе да убију породицу, онда је то коцка која, на жалост, данас цвета око нас.

Овде код тебе настаје и усмена крагујевачка књижевност, свугде окол су и слике. Да ли је твоја кафана и уметничка радионица?

Посетиоци кафане су и књижевници и сликари и новинари и сви остали. Интересантна је прича о-

пензионеру који је тек у пензији открио свој таленат и чије слике добрим делом красе зидове „Носталгије“. Моји гости кажу да су одушевљени колоритима тог члана удружења сликара „Свети Лука“.

Шта кафана представља за крагујевачки дух?

Кафана је институција, а да ли она има душу то зависи од гостију. Кафана је увек сегмент градског живота, не само у Крагујевцу. Некад се и изгуби онај прави шмек, па је, рецимо, култна крагујевачка кафана „Балкан“ увела суботом музику, што је за такву институцију незамисливо. После 50 година гости се сада селе у „Носталгију“ због атмосфере која је некад красила ту крагујевачку кафану.

У кафани се свашта чује. Да ли се чују и прве информације и како се оне коментаришу?

У овом тренутку имам поуздане информације везане за изградњу града и три изузетне локације: Плаза, Нелт и Глобал. То су велике инвестиције. У Нелту се „у грубо“ радови очекују до краја 2010., Плаза поново креће 15. априла, то је званична информација из кафане „Носталгија“ и сто посто тачна. Глобал такође креће са градњом. То нас радује, а за Фијат Застава, одакле никако да дођемо до праве информације, види се да се нешто ради, али вести су оскудне.

А шта је са кафанским анегдотама?

Има их доста, највише је везано за плаћање рачуна. Гости колико год да имају новца увек им је најтеже кад се плаћа. Ја им увек кажем: „Што више даш, мање се брукаш“. Тако је та доскочица ушла у свакодневни живот. То смо мало копирали од свештених лица која наплаћују без ценовника, па смо прихватили као успешан метод.

Колико си животних прича чуо. Да ли људи у кафани отварају душу?

Кафана је место где се највише отвара душа. Погодило се да баш данас у кафани имамо заиста леп догађај, јер се двоје који су се упознали у „Носталгији“ венчавају и настављају да живе заједно. Тако љубав рођена у позним годинама овде у кафани прераста у живот. Познанство из „Носталгије“ биће о-

вековечено. Сада се потврдила наша прича да жене у позним годинама кад донесу питу у „Носталгију“ и поделе је гостима, нађу себи партнера, наравно ако је пита добра.

Кад последњи гост увече напусти кафану, шта газда размишља?

Прва помисао је како да следећег дана поправим рад да би гости били још задовољнији. Мислим да ли је било пропустило тог дана и шта би од нових идеја могло да заживи следећег дана. Свако јутро на кафу и „реферисање“ долази мој друг Гиле, власник еминентне кафане „Два другара“, и разговарамо како да побољшамо рад и услугу на добробит и гостију и нас.

Шта је по теби крагујевачки дух?

То је вера и оптимизам да долазе бољи дани. Ми смо људи широког срца, желимо да све људе дочекамо пуна срца, а да ли у томе грешимо – не знам.

Постоји ли стари и нови Крагујевац?

Постоји, али новим урбанистичким решењима толико је то истумбано да више неће постојати. Кад булеваром од хале пођемо Змај Јовином, идемо новим Крагујевцом, а онда на пола улице скренемо у Гушићеву и нађемо се у Охриду, где су улице два метра широке. Кад дођемо до цркве и скренемо у Даничићеву, опет Охрид, и опет два метра широка улица, где нам буквално терасе падају на главу. То је ваљда зато што немамо главног градског архитекту.

Како се Крагујевац уопште мења?

Крагујевац се мења нагло. Од седамдесетих до деведесетих брзо се развијао због Заставе. Деведесетих је развој био захваљујући другој највећој фабрици, а то је Универзитет. Људи нису свесни колико је за град важно што сваке године хиљаде младих људи долази овде да студира. Ту је и Клинички центар који покрива територију од два милиона становника. Битно је да се људи који долазе уклопе у крагујевачки миље.

И како тај процес тече?

Тако што остају они који се могу уклопити, а они који се не уклапају одлазе. Овде у „Носталгији“ покренута је иницијатива да се направи клуб Крагујевчана који би имао петнаестак хиљада чланова, од тога хиљаду активних.

Како би волео да изгледа Крагујевац у коме ће живети твоји унуци?

Не знам да ли ћу то дочекати. Волео бих, пре свега, да имају радно место. То је најважније за нормалан живот. Ја сам зато и започео овај посао. Ако не би радили у државној служби, што је најбоље, бар да имају посао који ће им омогућити уљудан живот и који ће они моћи да унапреде, па да, на пример, отворе туристичку агенцију.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Добио сам много. Образовање и начин живота, а дао сам му целог себе. Живео сам искрено, без увијања и без лажи. Један мој друг, фонетичар Радио Београда, рекао је кад је први пут дошао у „Носталгију“ : „Е, сад смо отворили кафану, купићемо цак брашна и нећемо бити гладни!“ Желим и даље да дајем само позитивну причу.

ИСПРАВКА: У прошлом броју „Крагујевачких“ у рубрици „КГ дух“ објављен је разговор са Жељком Трифуновићем и у уводном делу грешком је написано да он ради у Студентском културном центру као организатор програма. Пошто господин Трифуновић никада није радио, нити сада ради у СКЦ-у. Извињавам се СКЦ-у, господину Трифуновићу и читаоцима.

НОВИ ПРАВИЛНИК О ПРОМЕНИ НАЗИВА УЛИЦА

Ништа без сагласности грађана

Све пунолетне особе могу иницирати измену назива улице, под условом да у њој станују, а коначну одлуку доноси Скупштина града, уз сагласност надлежног министарства

Крагујевчани који нису задовољни називом улице, или насеља у коме живе, могу их променити у складу са новом процедуром коју је одобрило Градско веће. Иако су називи градских улица, током своје историје, мењани по неколико пута, тек на прошлонедељној седници Већа донет је Правилник о поступку и начину одређивања и промени назива улица, тргова, градских четврти, заселака или делова насељених места на територији града. Ова област први пут се уређује на тај начин, иако је Закон о локалној самоуправи „дозвољавао“ да се и раније донесе овакав правилник. За грађане је, међутим, најбитније да, сада, све пунолетне особе имају могућност да поднесу иницијативу за промену назива улица, као и сва правна лица и предузетници који у њима станују.

Да би се покренула иницијатива за промену назива улица, неопходно је да постоји више од

50 одсто потписа грађана сагласних са иницијативом, али који и станују у тој улици. Дешавало се да неко ко уопште не живи у тој улици предложи промену назива, док грађани који у њој живе и не знају да је поднет захтев за промену назива њихове улице. То је био основни разлог што се приступило доношењу овог правилника, каже Славица Томић, помоћник секретара Скупштине града.

Новим актом детаљно је уређен поступак, од подношења иницијативе до доношења скупштинске одлуке.

Да би скупштински одбор прихватио предложену иницијативу, најпре мора да утврди њену основаност и тачност података, након чега се доноси предлог решења и, потом, доставља Градском већу. Коначну одлуку доноси Скупштина града, а по прибављеној сагласности Министарства за послове локалне самоуправе.

Колико ће трајати процедура промене назива улице зависи

највише од тога по коме или чему улица добија назив. Након покретања иницијативе, приступа се разним проверама - почев од тога због чега се мења стари назив улице, преко утврђивања колико је пута мењан назив, па све до разлога због којих се то поново чини. Уколико сви тражени подаци брзо буду достављени, скупштински одбор ће у кратком року донети нацрт решења. До сада нису били прописани рокови, па је процедура трајала прилично дуго, али мислим да ће убудуће цео поступак трајати знатно краће, објашњава Славица Томић.

Као и до сада, све трошкове везане за постављање табла са новим називом улица и бројева сноси Скупштина града, док трошкови промене адресе у личним документима падају на терет грађана.

На питање да ли постоји могућност да, ради лакшег сналажења приликом промене назива, остану и табле са претходним именима улице, као што је то учињено у Београду, Славица Томић каже да постоји могућност да се, уколико се појаве нове иницијативе током примене правилника, могу пронаћи места у изменама и допунама правилника.

Г. БОЖИЋ

УЛИЦА ЉУБЕ ТАДИЋА

За сада - само име

Да би се одужили великану српског глумишта, свом суграђанину Љуби Тадићу, Крагујевчани су након смрти глумца решили да његовим именом крсте нову улицу, која је требало да буде просечена у центру града и паралелна са улицама Николе Пашића и Светозара Марковића.

Оваква одлука донета је када је продата парцела преко пута Ватрогасног дома, где се некада налазио „бувљак“, за јавну гаражу. Улазак у гаражу био је предвиђен из улице која је, за ту намену, требало да се просече из Улице Зорана Ђинђића, са изласком у Улицу Николе Пашића, поред зграде Уреда. Испоставило се, међутим, да се инвеститору више исплатило да на том месту сазида пословно-стамбене објекте, мада се није одустало од намере да се направи нова улица, која је тада већ била крштена у Љубе Тадића

Улица је укупне дужине 350 метара, ширине осам метара - са тротопарима, а пројекат је био готов још у марту 2006. године. Процењена вредност радова тада је износила осам милиона динара. Према речима директора Предузећа за изградњу града, Слободана Крунића, потписан је и уговор са „Нискоградњом“ о извођењу радова али, због нерешених имовинских односа, ни после пет година Љуба Тадић није добио своју улицу.

Наиме, на месту где треба да пролази улица налазе се два објекта, чији власници нису задовољни понуђеном накнадом, па је овај предмет завршио на суду. Пошто спор траје већ дуже време, у међувремену, на углу будуће улице и Зорана Ђинђића, направљен је стамбено-пословни објекат. Пројектант је добио услове за градњу са пројектованом улицом, због чега је накнадно мењао пројекат. Зграда која је направљена по том идејном решењу и у коју је инвеститор уложио милион евра, има два лица: у њу се може ући из Улице Зорана Ђинђића, док се у бројне локале и подземну гаражу улази из Улице Љубе Тадића. Како та улица ни до данас није просечена, власници локала му муче да уђу у њих, а гараже не могу да се користе. У Предузећу за изградњу тврде да је градња улице неизводљива док правосудни органи не заврше свој део посла, тако да ће, како ствари стоје, од ове улице постојати само име.

ПОЛИЦИЈА

Крао ЦД плејере

Крагујевачка полиција је код Игора Весковића (25) из Крагујевца пронашла 10 ЦД плејера, украдених из путничких возила. Због постојања основа сумње да је извршио ова кривична дела, против њега ће бити поднета кривична пријава.

Постоје основи сумње да је Игор Весковић, у последњих неколико месеци, из паркираних возила у Крагујевцу одузимао ЦД плејере и касније их продавао

такси возачима и другим суграђанима.

Имајући у виду да се за сада не знају власници свих украдених предмета, као и појединих ЦД плејера украдених у ранијем периоду, Полицијска управа у Крагујевцу позива оштећене да се, ради евентуалног препознавања, јаве у Дом полиције, Ул. Светозара Марковића бр. 41, канцеларија бр. 30, или на телефон 502-161.

Румунима отказан боравак

Рачански полицајци, 12. фебруара, у месту Поповић у овој општини, затекли су четворицу држављана Републике Румуније у недозвољеној трговини. Том приликом од Шандора Гоге (1982), Псабе Моцсела (1980), Золтана Моцсела (1981) и Јаноша Фаркаша (1975) одузета је роба коју су продавали (10 моторних тестера и већа количина ножева) и предата тржишној инспекцији.

Због некористићења боравак у одобреној сврси, Полицијска управа у Крагујевцу је румунским држављанима отказала боравак, са забраном повратка на територију Републике Србије у трајању од шест месеци.

Продавао хероин

Крагујевачка криминалистичка полиција лишила је слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Вишег суда спровела Александра Божовића (28) из Крагујевца, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога.

Постоје основи сумње да је Александар Божовић, од половине 2009. и у 2010. години, уживаоцима у Крагујевцу продавао хероин. Претресом стана који је изнајмио у центру Крагујевца, полиција је пронашла најлонску кесу у којој се налазило 74 грама хероина у каменом стању. Мешањем ове дроге са другим супстанцама добија се три пута већа количина хероина за употребу.

У стану и у јакни коју је Божовић имао на себи пронађена су четири пакетића и ручно направљена цигарета (цоинт), са укупно четири грама марихуане, новац у износу од 120 евра и 4.000 динара, за који се сумња да потиче од продаје опојне дроге, као и две дигиталне вагиче коришћене за мерења ваге хероина.

Истражни судија је, након саслушања, Божовићу одредио притвор.

Убио пса

Припадници Полицијске станице у Лапову лишили су слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда у Крагујевцу спровели Предрага Којичића (50) из Лапова, због постојања основа сумње да је извршио кривична дела убијање и мучење животиња, недозвољено држање оружја и експлозивних материја и изазивање опште опасности.

Постоје основи сумње да је Предраг Којичић, 11. фебруара 2010. године, хицем из малокалибарске пушке, коју је неовлашћено посе-

довао, недалеко од своје куће устрељио пса. Којичић је пуцао у животињу, иако се у њеној непосредној близини, у истом правцу, налазило неколико радника ЈП „Железнице Србије“, чиме је угрозио њихову безбедност и изазвао општу опасност. Зрно којим је убијен пас ударило је и у паркирано путничко возило.

Претресом Којичићеве куће, полиција је пронашла малокалибарску пушку из које је пуцао, ваздушни пиштољ који је такође поседовао без одобрења и ловачку пушку, власништво његовог брата.

Тукао супругу

Крагујевачка полиција јуче је лишила слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда спровела Ч. Ј. (44) из Крагујевца, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело насиље у породици.

Постоје основи сумње да је Ч. Ј. 3. фебруара 2010. године, у поподневним сатима отишао у стан невенчане супруге са којом не живи у заједници, почео да виче на њу, а након тога је подигао са столице и

ударио песницом по лицу. Даље малтретирање спречио је њихов син који је у међувремену наишао.

У Клиничком центру у Крагујевцу констатовано је да је жена задобила лаке телесне повреде.

Иначе, против Ч. Ј. су, због насиља над невенчаном супругом, у 2006. и 2009. години већ подношене кривичне пријаве.

Истражни судија му је, након саслушања, одредио притвор.

Батине због телефонског рачуна

Истражном судији Основног суда полиција је спровела Д. Н. (41) из Крагујевца, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело насиље у породици.

Постоје основи сумње да је Д. Н., 11. фебруара 2010. године, у вечерњим сатима, петнаестогодишњу кћерку, због наводно великог телефонског рачуна, шамарао у стану, тако да је она више пута главом ударила у зид, радијатор, шпорет и телевизор. Том приликом је кћерку вукао за

косу, а све се дешавало у присуству мајке која није реаговала. Наредног дана девојчица се у школи онесвестила, па јој је помоћ указана у Клиничком центру у Крагујевцу, где је догађај и пријавила полицији.

У Клиничком центру је констатовано да је задобила лаке телесне повреде.

Основано се сумња да је, последњих месеци, Д. Н. више пута физички злостављао петнаестогодишњу кћерку.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ИВАН ВИДОСАВЉЕВИЋ, ГЛУМАЦ

Игра на џешојарцу

Најбоље је када немате великих очекивања - а све што се деси након тога је успех. Таква је била ситуација са монодрамом „Дневник једног лудака” А онда је стигао позив за фестивал у Бакау и све се променило, каже наш саговорник

Разговарао Мирослав Чер

На Дан Театра, 15. фебруара, Књажевско-српски театар доделио је признање уметницима који су обележили претходну годину. Тако је Статуета Јоакима Вујића припала Миодрагу Табачком, Прстен је понела Драгана Бошковић, театролог, а није било тешко закључити да ће годишњу награду Театра добити Иван Видосављевић. Он је ово признање заслужио на Међународном фестивалу монодраме „Оне Ман Схоњ Гала Стар”, који се средином прошле године одржао у румунском граду Бакау. На Фестивалу је у такмичарској конкуренцији учествовало осам представа из исто толико земаља, а Видосављевић је освојио две награде.

Одлуком стручног жирија додељена му је награда за најбољег

глумца, „Оне Ман Схоњ”, а одлуком жирија младих награда за најбољег глумца „Штефан Јордаке”.

Најзанимљивије у свему је што је те две награде освојио монодрамом „Дневник једног лудака”, која је своју премијеру имала пре чак четири сезоне. Од тада до данас Иван је ову монодраму извео 50 пута.

- Ова награда значи ми у сваким смислу. На срећу, још увек могу да се „провучем” као млад глумац - тако да је ова награда стигла на време да делује стимулативно. Исто тако, значи и као потврда у матичној кући и као потврда на међународној сцени, започиње разговор Иван Видосављевић, члан драме најстаријег српског театра.

Ова прича има срећан крај, међутим, почетак „живота” ове драме је био поприлично трновит. Утисак је да је твоја монодрама била у „запећку”?

Можда и јесте, али није ми то сметало. Мислим да је то нормалан пут једног дела. Нарочито када се узме у обзир да један озбиљан, класичан текст рађен са великом дозом авангарде. А таква уметност увек теже пролази - или се деси или не. Најбоље је када немате великих очекивања, а све што се деси након тога је успех. Таква је била ситуација са овим Гогољевим текстом.

КОНЦЕРТ ГРУПЕ „НЕЈКИД”

Цез са најразноврснијим примесама

Београдски цез састав „Нејкид” одржаће у суботу, 22. фебруара концерт у Кутији шибица СКЦ-а, с почетком у 22 часа. Овај бенд настао је 2005. године развивши се из променљиве поставе пријатеља који су редовно цемовали и правили квалитетну музику више од 5 година. Први јавни наступ имали су пре четири године на фестивалу „Умбриа Јазз Балканиц Њиндоњс 064”, након чега су уследили бројни наступи по београдским клубовима, али и гостовања у Србији, Хрватској и Словенији.

Музика групе „Нејкид” у основи је цез са најразноврснијим примесама. Иако врло сличних интересовања, сви чланови долазе из различитих музичких позадина доносећи са собом лични печат и свој допринос богатом и разноврсном звуку групе. Свој пр-

” И данас имам треми пред играњем тог Гогољевог текста. Тежак је за играње, тежак је за гледање, а публика је ту да обаопосао заједно са мном

Иако је можда представа, како ви кажете, прве две године била у запећку, ипак је то период када сам је заиста много играо. И имао сам публике, али најбоља реклама за сваку представу је, како то наш народ каже, „од ува до ува”. И баш то се десило.

На неким извођењима на Малој сцени било је и по 120 људи, једва се дисало.

А онда су уследили позива са фестивала.

Да. Најпре сам наступио на Фестивалу монодраме у Земуну, али у ревијалном делу. Ту ме је охрабрила критика да је велика штета што нисам наступио у такмичарском делу. Потом је уследио наступ на фестивалу у Питештију, где сам на крају прегласан за награду са три према два. Искрено, изненадио сам се, али ту су већ почела велика очекивања. А онда је стигао позив за фестивал у Бакау. Наиме, неко од организатора тог фестивала гледао је моју монодраму у Питештију и уз лепе

критике стигао је позив. Дакле, тај пут је заиста био тежак и напоран и ваљало је веровати.

Иначе, и данас имам велику трењу пред свако играње те монодраме.

Једном сте рекли да квалитет представе много зависи од интеракције са публиком.

И данас мислим да је тако. Тешка је за играње, тешка је за гледање, а публика је ту да обави посао заједно са мном. Ово није комедија, већ тешка драма, зато је потребна повратна реакције публике. На комедијама чујете смех и знате да ли сте на правом путу. Овде смеха нема.

Зато и имам трењу. Да ми данас неко понуди овај текст вероватно бих одбио. Не верујем да бих се ухватио у коштац. Пре четири године све се одиграло стихијски, али тада нисам имао бројне ангажмане.

И то је занимљиво. У Театру сте већ четири године, а имали сте само пар већих улога!?

- Тек неколико година сам у сталном ангажману, али радим још од 1996. године, најпре у Београду, највише у „Бухи”, а у Крагујевцу играм хонорарно од 2003. године, у представама „Ромео и Јулија” и „Реквијем”.

Некако сам се на самом почетку каријере помирио са тим да играм, како се популарно каже, на „петопарцу”. То није лако, нескромно ћу да кажем да сам постао експерт за такве улоге и не падају ми тешко. Волим такве изазове, а још ако помажем колегама и целој представи - тим боље. Те мале улоге су ми, уствари, и помогле да урадим ову монодраму, јер нисам тада био превише заузет ангажманом.

Будимо искрени, у позоришима у Србији се увек ради уз помоћ штапа и канапа - ако глумац нема довољно ангажмана нека уђе у свој пројекат. За почетак бар ће радити оно што жели - за почетак скромно опреми представу, па ако то ваља касније је лако доћи до пара, средити костиме, сценографију и све остало.

У глумца нико не верује, колико он сам има поверења у свој таленат. И увек ће се наћи неко да му помогне. Ни ја нисам сам, иако је реч о монодрами, дошао до ових награда и признања. И те како сам имао велику помоћ и подршку својих колега.

ви албум, под називом „Ноиз” објављују крајем 2007. године, а први сингл са албума „Циганска” нашао се на топ листама бројних радио станица, а најдуже се задржао на радију Б92 и радију „Студио Б”.

УКРАТКО

Први европски Фејсбук фестивал поезије

Први европски „Фејсбук” песнички фестивал биће организован у оквиру 16. међународног салона књига у Новом Саду, који се ове године одржава од 4. до 9. марта. Песници који желе да учествују на фестивалу могу послати фејсбук поруку до 25. фебруара на профил ЕФПФ БКЦ, са насловом „Пријава за фестивал”, а у садржају поруке личне податке (име, презиме, адреса, телефон) и једну необјављену песму на матерњем језику, која ће бити објављена у заједничком зборнику радова (песама учесника фестивала) у издању Банастког културног центра. Зборник ће бити промовисан на следећем фестивалу.

Програми Америчкој кујка

„Амерички кутак” припремио је за овај месец богат програм за све генерације. У петак, 19. фебруара, у просторијама у Улици Зорана Ђинђића 10 гостоваће Кетерин Кокта из америчке амбасаде, која ће одржати предавање под називом „Genre Painting: Scenes from Everyday Life”, а у уторак, 23. фебруара, сви који су заинтересовани да боље науче енглески језик могу да учествују у радионици. На њој ће се „разрађивати” употреба идиома у енглеском језику, о чему ће говорити Памела Крид.

Конкурс за Мајску изложбу

Уметнички савет Удружења ликовних уметника и дизајнера Србије (УЛУПУДС) расписао је конкурс за излагање на 42. Мајској изложби, чија је тема „Хармонија, или тежња ка њој”, као и у пратећем програму „Креативна кошница”. Годишња изложба чланова УЛУПУДС-а планирана је од 7. до 28. маја у Музеју примењених уметности у Београду.

На изложби могу учествовати само чланови и кандидати УЛУПУДС-а и УПИДИВ-а, а сваки учесник може да конкурше са највише два рада или целине.

Аутори који су конкурисали за 42. Мајску изложбу могу конкурисати и за пратећи програм, а његов основни циљ је да аутори на активан начин презентују делатност, пројекте, замисли, идеје, округле столове и провоцирају разговоре.

Конкурс је отворен до 22. марта, а уредно попуњену пријаву и ЦД са радовима треба доставити у УЛУПУДС, Терзије 26 /2, 11000 Београд - културно Дијани Милашиновић Марић (од 10-14 сати). Сајт је ulupuds.org.rs.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 18. фебруар, 18 часова
Галерија Народне библиотеке
Представљање часописа „Наш траг” из Велике Плана
Гости: Милан Р. Симић, главни уредник, Драган Станковић, уредник рубрике „Шах и уметност” и Милош Ивановић, историчар

Четвртак, 18. фебруар, 20.30 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Сан или привиђење”
Редитељ Бојана Малкановић
Удици
Народно позориште Стерија, Вршац

Субота, 20. фебруар, 12 часова
Позориште за децу
Прва реприза представе „Успавана лепотица”
Редитељ Живомир Јоковић

Субота, 20. октобар, 22 часа
Кутија шибица СКЦ-а
Концерт групе „Нејкид” из Београда

Понедељак, 22. фебруар, 20.30 часова
Кутија шибица СКЦ-а
„Љубав и мржња на филмском платну”
Предавања на филмске теме (Филмски правци, историјат, редитељи, жанрови, фотографија, монтажа)

Уторак, 23. фебруар, 20 часова
Галерија и Арт кафе галерија СКЦ-а
Изложба стрипа „15 година лесковачке школе стрипа, 60 година стрипа у Лесковцу”

Среда, 24. фебруар, 18 часова
Позориште за децу
Представа „Успавана лепотица”
Редитељ Живомир Јоковић

Према Програму распореда и коришћења средстава намењених за програме и пројекте у култури, који је Градско веће на последњој седници усвојило, за те намене одобрено је укупно око 17 милиона динара. Та средства биће распоређена најпре за нереализоване обавезе по конкурсима из прошле године, у висини од 791.000 динара за „Корак“, „Липар“ и витраж на Старој цркви.

Највећи део колача добиће издавачка кућа „Кораци“ за реализацију издавачких пројеката у овој години, а за њих је намењено тачно пет милиона и 750 хиљада динара.

За суфинансирање свих осталих програма биће утрошено осам и по милиона динара. Односно, за књижевну издавачку програму милион и 600 хиљада, за историјско-издавачку програму 750.000, за музичке скоро три ми-

СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА У 2010.

Мало пара, пуно жеља

Од 17 милиона динара за суфинансирање програма у области културе највећи део припаће издавачкој кући „Кораци“. У овој години град ће помоћи и ликовне активности галерија „Рима“ и разне издавачке и музичке програме

лиона, за сценско-филмске мање од два милиона, за ликовне нешто преко милион и за остале едукативне програме 205.000 динара. Град Крагујевац ће ове године, другим речима, помоћи издавање књига Слободана Павићевића, Милана Николића, Зорана Петровића, Слободанке Луковић, Мирка Демића, Ненада Кебаре, Жиже Марковић, али и издавање часописа „Липар“ и едиције „Првенац“.

Од музичких програма град ће, између осталог, суфинансирати Интернационални фестивал уметника хармонике са 400 хиљада, „Рефрак“ са пола милиона, „ШДФ“ са 180.000, док ће, рецимо, за поставку опере „Травијата“ бити издвојено само 450 хиљада динара.

За историјско-издавачке пројекте 250 хиљада ће добити Центар САНУ, а Клуб „Видосав“ пола милиона за монографију „Видосав Стевановић“.

Подршку за свој рад на позоришним и филмским програмима за ову годину добили су и Никола Степковић, за кратки анимиран филм „Приче из баште“, Војин Васовић за филм „Убиј за мене“, Клуб „Видосав“ за продукцију представе „Ирена Дубровна“, као и Саша Пилиповић за гостовање у Русији и Куби.

Занимљиво је да је за ову годину средства добила и Галерија „Рима“, изложбени простор који је обележио ликовни живот у прошлој години, за своје ликовне програме и то 550 хиљада. Од осталих ликовних програма град ће подржати активности УЛУС-а и ЛУК-а.

М. Ч.

НЕКАДАШЊИ ИЗГЛЕД „ПИОНИРА“

СНИМА СЕ

Прича о Радивоју Кораћу

Међу филмовима који ће ове године добити подршку државе нашао се и документарни филм Гордана Матића „Жућко - прича о Радивоју Кораћу“

Филмски центар Србије одлучио је да суфинансира шест мањинских копродукција од укупно 17 приспелих на конкурс, као и 23 домаћа документарна, кратка и анимирана филма, који су изабрани на одвојеном конкурсима међу укупно 139 пријављених пројеката. Износ конкретне финансијске подршке биће накнадно одређен - у зависности од укупно расположивих средстава за подршку кинематографији. На основу конкурса за суфинансирање мањинских копродукција за 2010. годину, биће суфинансирани филмови „Ноћни бродови“ хрватског редитеља Игора Мирковића, „Панк није мртав“ Владимира Блажевског, „Браћа“ Михаеле Кезеле, „Веспа“ Диане Гро, „Тхе Скопје“ групе редитеља и „Краста“ Срђана Вулетића.

На основу одвојеног конкурса, одлучено је о суфинансирању 14 домаћих документарних, четири кратка и пет анимираних филмова. Између осталих, документарци који су добили подршку су и „Једна жена и један век“ чувеног редитеља Желимира Жилника, као и „Школа филма“ Николе Лоренцина.

Подржан је и документарни филм „Жућко - прича о Радивоју Кораћу“ Крагујевчанина Гордана Матића. Занимљиво је да ће улогу наратора у овој причи о нашем чувеном кошаркашу имати други славни кошаркаш млађе генерације Александар Саша Ђорђевић.

Поред њега, у филму ће се наћи и Бора Станковић, Иво Данеу, Дражен Далипагић, Ранко Жеравица, Петар Сканси, Винко Јеловац, Јосип Ђерђа, Владе Дивац, Миша Чермак, али и Миња Субота, Јелена Жигон, Добрица Ђосић, Бата Живојиновић и сви они који су на различит начин били у контакту с популарним Жућком.

М. Ч.

НАГРАДА ЗА „ДАШАК“

Пао и Хонолулу

На Међународном филмском фестивалу у Хонолулуу на Хавајима кратки филм Војина Васовића награђен престижном наградом

Кратки играни филм младог крагујевачког редитеља Војина Васовића „Дашак“ награђен је „Златном наградом Кахуна“ за стваралачку изузетност на Међународном филмском фестивалу у Хонолулуу на Хавајима.

Тај фестивал нарочиту пажњу посвећује независним филмским ствараоцима, а додељује такмичарске награде и друга признања у неколико категорија за најбоље игране, кратке игране, документарне, анимиране и друге филмове.

Ово је још једна награда у низу за Васовића и „дашковце“. Да подсетимо, за мање од шест месеци овај филм добио је неколико награда на међународним фестивалима, а вероватно су најважније „Златни светионик“ у Њу Џерзију и признање на фестивалу „Ерли брд“ у Софији, где је освојио награду за најбољи страни филм и најбољу фотографију.

Филм „Дашак“ сниман је по мотивима приповетке италијанског писца Луиђија Пирандела о малој средини која пропада, у којој свако свакога познаје, у којој се ништа не дешава и у којој се не доноси никакве одлуке. Чак се поуздано не зна ни да ли је то место тек почело да се гради или је готово напуштено. Филм је сниман на више локација, у неколико овдашњих кафана, у кругу „Заставе“.

М. Ч.

ДРУГА ЕПИЗОДА „ШУМАДИЈСКОГ БЛУЗА“

Први биоскопи, Балкан, корзо

У другој епизоди документарне серије „Шумадијски блуз“ подсетићемо се шта су Крагујевчани 1958. године, када је биоскоп „Пионер“ отворен, волели да гледају од филмова, сазнаћемо и о манифестацији „Ми против ТВ уторка“, првим филмским снимањима у граду, али и чути чаршијске приче о „Балкану“, Старој Колонији, корзоу...

Документарна серија „Шумадијски блуз“ Владимира Пауновића, у продукцији НВО „Миленијум“, претпремијеру има четвртком од 21 час у Дому Омладине, након чега се одржава јавни час Микичине школе рок музике, док је медијско приказивање на РТК недељом од 18, а реприза је суботом од 11 часова. Серија се приказује у оквиру године обележавања модерне Србије у Крагујевцу, под покровитељством Града Крагујевца и Министарства културе.

У СЛИЦИ И РЕЧИ

Извођењем представе Ђорђа Милосављевића „Контумац“ у режији Жанка Томића и свечаном доделом Јоакимових награда, Књажевско-српски театар обележио је 175. годишњицу оснивања

Представљена монографија о животу и делу Мирка Бабића прошлогодишњег добитника Јоакимове награде

Статуета Јоаким Вујић, која се додељује за изузетан допринос развоју позоришне уметности, уручена је сценографу Миодрагу Табачком

Сретењску светковину обележио концерт Сање Илића и групе „Балканика“, под називом „Србија у срцу, земља, људи“, на Бачком тргу испред Прве крагујевачке гимназије

Обележавању јубилеја крагујевачког позоришта присуствовао и министар културе Небојша Брадић

Право на питања и коментар

Заслужене зараде,
„Крагујевачке” бр. 40

Мислим да је ваш читалац Ненад Поповић, реагујући на текст „Још мало па пола милиона” (колико месечно зарађују два крагујевачка лекара који раде интервентну кардиологију), у много чему поприлично претерао, видећи у њему само „врло дискутабилне вредносне ставове који се промовишу и јако прозаичан популизам”. Није ми јасно зашто тврди да је чланак заснован на тези „они се богате, а народ умире од глади”, као ни на „гласинама, инсинуацијама и полуинформацијама”, када је новинарка користила званичне податке и објашњења о зарадама поменутих лекара од директора Клиничког центра г. Павловића.

Сматрам да новинарка, пишући о зарадама двојице лекара и њиховог тима, што јој је била тема (о којој се, заиста, са различитим коментарима, прича и у стручној и у „чаршијској” јавности) није довела у питање њихову стручност, вештину, рад, континуирано усавршавање и ентузијазам, као ни захвалност пацијената, уштеде друштву (што јој, овога пута, и није била тема текста)... Не видим ни да је промовисала тезу да њихове зараде треба да буду као и „обичних” специјалиста из других области, на осталим одељењима Клиничког центра, где се, треба ваљда и то рећи, такође спасавају животи неких људи, такође у драматичним и често тежим условима.

Отуда ми нису јасни разлози зашто се г. Поповић толико и тако иронично острвио на вашу новинарку, приписујући јој много тога чега у тексту апсолутно нема, изводећи закључке за које нема повода ни основа, чак је оптужујући за „играње темом здравља и живота пацијената”?!
Чињеница да се у потпуности слажем са основама вредносног система г. Поповића не даје право ни њему ни мени да забранимо новинару, било ком другом појединцу или јавности да поставља и одређена питања, износи дилеме и коментарише конкретну ситуацију, сам или уз помоћ надлежних (у конкретном случају директора Клиничког центра и в. д. директора крагујевачке филијале Републичког завода за здравствено осигурање).

Мени се, рецимо, чини потпуно сувислим питање о основаници норме за коју поменути лекари остварују регуларну плату (500 категоријација) и њиховом реалном учинку (1.700 месечно), због чега је њихова зарада, претпостављам, месечно три пута већа од „плате”. Ако они, врло успешно, могу да остваре толико компликованих и захтевних интервенција на срцу, зашто је норма „свега” 500 и јесу ли њу одредили бар толико стручни људи као и наша два лекара? Сложитије се, претпостављам, да је разлика између 500 и 1.700 огромна и да та дисперзанца, сама по себи, тражи одговор.

Такође, не видим ни што је непристојно поставити питање умора, односно свакодневне „фит” форме лекара који толико премашују норму и то везати са могућношћу њихо-

ве евентуалне грешке, као ни да ли средства која издваја РЗЗО треба усмерити и за обуку њихових колега, како би се посао равномерније поделио, јер шта ако, сплетом разних околности, ниједан од њих не може да ради неколико дана?

Ни трунчицу не сумњајући у изузетну обученост, вештину, знање и стручност наша два млада лекара, ничим не оспоравајући да су њихове зараде од 480.000 месечно легалне, свесрдно их подржавајући да остану у Крагујевцу и све нешто ценећи да лако и сама могу запасти у њихове руке, ипак стајем у одбрану права да се о томе пише и са отвореним питањима и дилемама, јер то јесте задатак новинара. Злонамерност је већ нешто друго, али ја је нисам видела у поменутом тексту.

(Име и адреса
познати редакцији)

Неопростиве грешке у преводу

Недавно сам сазнала да се, у оквиру крагујевачког часописа Липар, издаје троброј посвећен поезији писаној на енглеском језику, тачније превод поезије, својеврсна антологија англоамеричког песничтва од XIV до средине XX века. Ово издање, иначе најављено као епохално, одмах ме је заинтересовало, будући да је енглеска и америчка књижевност моја ужа специјалност, а уз то се бавим преводилаштвом. Пошто живим у Новом Саду, покушавала сам од пријатеља да сазнам нешто о антологији, где се може купити и по којој цени. Када сам на крају дошла до те информације, замолила сам пријатељицу да ми набави књигу (по цени од 700 динара, у СКЦ-у).

Како сам у датом тренутку радила на преводу поезије Ен Секстон, америчке песникиње која је мало превођена на овим просторима, замолила сам другарицу да ми прекуца неке њене песме, како бих имала некакав узорак превода, док не дођем сама до антологије и у целисти је проучим. Напомињем да о преводиоцу не знам ништа сем тога да се ради о песнику који се бавио преводњем са руског језика. Када сам прочитала његове преводе песама Ен Секстон била сам запрепашћена.

Испрва нисам веровала у грешке (усуђујем се рећи: кардиналне грешке) у преводу, промашен тон и недоследности у преводу које су одавале велико незнање. Навешћу пример који најбоље осликава докле иде произвољност овог превода: песма која је у оригиналу насловљена са The Truth the Dead Know (Истина коју знају мртви), преведена је као *Истина смрт је сад*, па сам имала потешкоћа и да препознам о којој песми је реч. Као што видите, разлози за то су нејасни, бојим се да преводилац не прави разлику између енглеских речи know (знати) и now (временске одреднице у значењу: сада), те речи death која значи смрт и the dead у значењу мртви, тачније, бојим се да је начинио недопустиву грешку.

Песма која је пуна суицидалног, рецимо, у његовом преводу, комична. У једном делу *drooling at the mouth-hole* преведено је у стилу како *слина цури кроз усни отвор*, што не само да не постоји у оригиналу, већ

Петиција директору „Енергетике”
Николи Петровићу

Решите проблем топлификације Златиборске улице

Топлификација Златиборске улице у Месној заједници „21. октобар” рађена је 1991. године и по пуштању у рад било је прикључено шест домаћинстава. Не знамо са којим је капацитетом пројектована мрежа, али пуштањем у рад мреже свих шест домаћинстава имамо је одлично грејање.

Током 1992. и 1993. године прикључена су и остала домаћинства, па је грејање постајало све горе. У међувремену су неке зграде дограђиване, надограђиване, уређена су и два нова објекта, тако да се са првобитних шест домаћинстава број корисника грејања стално повећавао и самим тим проузроковао све слабије грејање. Грађани Златиборске улице су појединачно, било писаним или телефонским путем, обавештавали „Застава енергетику”, а почетком 1994. године су доставили и петицију коју су потписала сва прикључена домаћинства.

Ваши радници су излазили на терен, мерили температуру, уочили недостатке, али се на томе све и завршавало. Нека домаћинства нису плаћала рачуне за испоручену топлотну енергију јер, једноставно, рачуни су долазили као да је грејање нормално, а не изузетно лоше. „Енергетика” их је утуживала правдајући се да нека домаћинства имају уграђене пумпе, да испуштају воду итд. што, наравно, није било тачно.

О томе је писао и дневни лист „Политика”, јануара 1997. године, након чега је тадашњи директор Марин Ивошев поднео кривичне пријаве наводећи да поједини грађани испуштају воду, али је епилог тих пријава била смена господина Ивошева.

Директор Варјачић је такође покушавао да реши проблем, где је било у почетку побољшања, али на крају се све вратило на исто, тј. на изузетно лоше грејање. „Независна Светлост” у издању од јануара 2000. године пише о проблему у чланку „Хладно као на Златибору”, али је на томе све и остало.

Октобра 2007. године, из нама непознатих разлога, врши се само делимична реконструкција топловодне мреже улице и то само до куће тадашњег одборника

је и биолошки-физиолошки тешко замислио.

Навешћу још једну кардиналну грешку: реч *stillborn*, која значи *мртворођени*, преведена је као *мирно рођени*. То показује да преводилац не познаје ни основан вокабулар енглеског језика, па је питање како би превео енглеску реч за мртву природу *still life*, вероватно као *миран животи*. Овај пример наводим да бих показала ниво неразумевања које производи нетачан и произвољан превод.

Даље, у истој песми, реч *vegetable* (поврће) преведена је као *зеленило*. Очигледно је да преводилац има потешкоћа у увиђању изнијансираности у значењу која постоји између речи *зелен*, *зелениш*, која се користи да значи неке врсте поврћа, и *зеленила*, што је реч која у српском језику означава природу.

У једној од најпознатијих песама Силвије Плаг (у оригиналу *Daddy*, у преводу *Тата*), преводилац се константно служи речју *Јеша*. Наведена реч је јако маркирана и употребљавана се као поспрдан израз за Јеврејина, слично као што се за Афроамериканца користи реч *Црна*. Међутим, оправдање за коришћење речи *Јеша* не постоји, јер те маркираности у оригиналу нема. У оригиналу песме стоји реч *Jew*, што је

Скупштине града Крагујевца Горана Стојковића из броја 11, који је за време свог мандата на скупштинским седницама говорио о проблемима грађана у Златиборској улици. Том приликом остале су четири куће до којих није извршена реконструкција и то под бројевима 10, 12, 14 и 17. Када смо реаговали на ту делимичну реконструкцију, добили смо уверења од Вас и од г-дина Милошевића да ће остатак улице имати добро грејање и да је реконструкција урађена по налогу градоначелника Верољуба Стевановића.

Међутим, ни после делимичне реконструкције није било побољшања грејања, ни у делу улице где је извршена реконструкција, нити у осталом делу.

Врхунац свега био је 12. јануар 2010. године, када је у Златиборску улицу стигао ровокопач, камион и око 15 радника „Енергетике” на челу са г-дином Милошевићем. Тад је домаћинству Горана Стојковића промењена целокупна цевна мрежа (од главног развода до подстанице у дужини од око 20 метара и постављене су цеви од 5/4 за зграду од 120 квадрата, исто као и за суседну зграду у броју 13 од 360 квадрата). Господин Милошевић је изјавио да се ради по налогу директора Николе Петровића (постоје сведоци). Не знамо ко је платио ту инвестицију (сумњам на „Енергетику”, што се може проверити у радном налогу). Када смо се телефонски распитивали у „Енергетици” о радовима у улици, речено нам је да се само мења око 2,7 метара цеви, што је апсолутна лаж, али сумњам да то и пише у радном налогу.

Не упуштамо се у то зашто је ко заслужан па се раде такве делимичне реконструкције, то вероватно знају бивши и садашњи шефови „Енергетике”, већ тражимо да и ми имамо нормално грејање.

Захтевао од Вас да нам доставите на увид пројектну документацију Златиборске улице, документацију и налоге на основу којих су вршене реконструкције мреже и разлоге за те реконструкције.

Такође, захтевамо да се и у осталом делу улице изврши реконструкција мреже и да се Златиборска улица повеже са Дурмиторском. Не можемо више трпети да господин Милошевић једном домаћинству смањим на вентилу проток, да би друго домаћинство имало боље грејање, нити ћемо више пуштати ваше раднике да мере температуру у кућама јер све куће нису од истог материјала и немају све изолацију.

Стиановници Златиборске улице
(следе потписи 14 стианара)

МАРКЕТИНГ КРАГУЈЕВАЧКЕ
333 111, 333 116

Наша спортска разноврсност. Сјајно се крећемо, још боље тапкамо у месту!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

САТИРА

Опет нисмо имали среће. Добили смо владу какву заслужујемо!

Раде ЈОВАНОВИЋ

Карикашџура Горан МИЛЕНКОВИЋ

Позитивне резултате наше политике не можемо да вам покажемо из техничких разлога. Покварио нам се микроскоп!

Драјан РАЛИЧИЋ

За сваки случај

- Да ли сте за то да по хитном поступку усвојимо резолуцију којом најоштрије осуђујемо Бурске ратове? И први и други и сва кршења хуманитарног права и међународних конвенција током њих? - питао је на седници кабинета први министар ојек олеге.

- Молим, господине председниче. Ми сматрамо да би требало да осудимо Пунске ратове и још неке, ако их је било. Иако ратни злочин, са елементима геноцида не застарева, са том резолуцијом више не сме да се чека. То је наш став као коалиционог партнера у влади - објаснио је први вицепремијер. - Знате, ради равнотеже, некасеу својед верезолуције!

Премијер се сложио климањем главе, а министри из редова две партије гласовима су подржали предлогесв ојихше фова.

- Нелогично је да се улица Мајке Јевросиме налази у једном делу града, а улица њеног сина Марка Краљевића у сасвим другом. Ко је за то да их спојимо и да улице са овим именима буду једна поред друге? - питао је премијер, а подигнутим рукама сви присутни министри дали су му за право.

- Драго ми је што гласате, „ни по бабу ни по стричевима“ - задовољно је констатовао председник владе и дао реч министру пољопривреде.

- У Новој Каледонији појавила се опака заразна болест, позната у нашем народу као кромпирова златица. Пошто постоји и опасност да, кад-тад, ова пошаст стиг-

не и у нашу земљу и направи штету домањем кромпиру, предлажем да што пре набавимо из увоза хербициде у вредности од седам милионае вра.

Предлог је усвојен без и једног гласа против. Једино је министар спољних послова питао, за сваки случај, где се налази Нова Каледонија.

Министар саобраћаја предложио је затим да влада купи луку у Беринговом мореузу, на обали Чукотског ора.

- Ако једног дана тамо буде изграђена лука и ако буде понуђена на продају на тендеру, мислим да би из стратешких разлога свакако требало да уђемо у тај посао - уверавао је министар своје колеге, а они су га, уз такву аргументацију, б езрезервно одржали.

Пошто је и овај предлог једногласно усвојен, премијер је рекао да ће, поред њега, на конференцију за новинаре ићи вицепремијер и министри пољопривреде и саобраћаја.

- Причајте новинарима о сваком аспекту и појединости ових стратешких, историјских и судбинских одлука! Детаљно образложите због чега смо их донели и зашто је то у државном и националном интересу!

И не дозволите им да се неко сети и пита зашто смо подигли цене горива и струје! - поручио је премијер,з асв акисл учај.

АлександарЧ ОТРИЋ

- Ја видим да ситуација ништа не ваља, а у влади тврде да је све у најбољем реду. Дошло, дакле, време да човек више не може да верује ни својим очима!
- Ми смо окренути искључиво нашој будућности. Гледамо како да преживимо сутрашњи дан.
- Сахранили су и државу и народ! Толико о њиховом креативном раду док су били на власти.
- Сад кад нам више ни Бог не може помоћи, најважније је да се ослонимо на сопствене снаге.
- Нисмо одолели политици штапа и шаргарепе. Појели смо и једно и друго!

Драјан РАЛИЧИЋ

Рођендан

Моја пријатељица ових дана треба да прослави свој четрдесети рођендан. Можда је прослава погрешна реч у овом случају али ми, ипак, очекујемо, добру журку. И, право да вам кажем, велики ми је проблем да се одлучим шта да јој поклоним. Жени у тим годинама треба много. Али ништа од тога не може да се купи.

Кад имаш четрдесет налазиш се у међупростору који се зове "ни вишак, ни још". Заправо, ниси нигде: ниси више млад, а ниси још ни стар. Дакле, паника. Када сам хтела да утаначим детаље око већ споменута журке, сачекала ме је „паљба“ са друге стране жице: „Немој да вам падне на памет да ми певате оне деље песмице. Баш сам депресивна и грозно се осећам. Види само како је тмурно и депресивно време. Мислим, немам ја фрку од одвих година, ал' живот некако брзо пролази за мој укус“.

Срећом, рођендан је једини дан када са својим пријатељима размишљам колико нам је година, шта смо урадили и докле смо стигли. Осталих дана у години углавном немамо времена за те глупости. Сећам се свог осамнаестог рођендана. Тада сам била сигурна да сам коначно постала одрасла и озбиљна особа, одговорна за свој живот и поступке. Пошто су догађаји који су уследили то демантовали, померила сам границу одрастања за 25. рођендан. И тада је било густо. Тридесети сам дочекала ужасно заљубљена, али у тешкој депресији јер сам, у међувремену, иако то можда више нисам ни хтела, заиста постала креатор сопственог живота. Деценија је брзо протутњала и убрзо сам стигла до 40. рођендана. Нисам се осећала као клецава старица, била сам на почетку сазнања да промене у мом животу тек предстоје и да онај прави лаганим, али сигурним корацима хита ка мени. Одједном су сви, без грешке, почели да ме ословљавају са „госпођо“, а када се неком и омакне „госпођице“ помислим да ме озбиљно зафркава. Почела сам да бришем фотографије на којима изгледам старије, а оне друге моментално да рамим. И дивим се како добро изгледам у тим годинама. Да се не лажемо, није то много година. Али је довољно, и право је време, да се човек мало опусти. У сваком смислу.

Познајем неке људе који кад зађу у пету деценију праве будалу од себе. Жене преко ноћи скрате све своје сукње, утегну се у неке корсете, на лифтинге одлазе као на пијаца, а о силиконима размишљају као о замени пломбе у зубу. Можда се оне осећају као да им је седамнаест, али Лолита пролази још само у њиховој машти. Не помаже ту много хирург - све госпође и даље изгледају потпуно исто. Носе своја лица без израза, говоре напумпаним уснама без великих гримаса, не смеју се и имају младалачке груди које се поново оклембесе, па све изпочетка. И велико је мучење, јер педесет је педесет, ма колико да се замаскираш.

Мушкарцима је нешто лакше. Они кризу средњих година превале евентуалним одласком у теретану, куповином новог аута и правом Лолитом на месту сувозача. Њима је то сасвим довољно за подмлађивање. Имам једног пријатеља који се ближи педесетој, купио је брзи мотор и пустио косу. Сваки пут кад га видим престравим се и умрем од смеха, у исто време, јер је сед и чупав, а перчин му одвратно стоји. Али, нема помоћи. Ваљда мора нешто да лепрша док се вози снажна машина.

Драстичнији је случај једног доктора, који је те фазе ауто-Лолита-мотор превазишао, па је затезао капке и напунио уста. Ужасно се намучио, али вредело је. Чак неколико месеци!

Надам се да ћу наследити опуштени став своје мајке, која је сада у много озбиљнијим годинама. Стари достојанствено и давно је схватила да на буцмастом лицу има мање бора.

А, онај рођендан који следи преживећемо и моје другарице и ја, јер ћемо већ сутрадан имати толико обавеза да нећемо имати времена да мислимо како живот брзо пролази. Срећом, рођендани су само једном годишње.

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

ДЕДИЦЕ, ЧИНИ МИ СЕ ДА ЈЕ ОВДЕ МАЛО ХЛАДЊИКАВО. ГДЕ СЕ ПУШТА ГРЕЈАЊЕ?

ТО ТИ ЈЕ НАПОЉУ, ИЗА КУЋЕ.

САМО, БУДИ НЕЖАН СА РУЧИЦОМ. НЕМОЈ ДА ЈЕ МНОГО СТЕЖЕШ, ДА ТИ НЕ ИЗАЂУ ЖУЉЕВИ!

АНАБЕЛАБ АСАЛО, списатељица:
- Сину сам дала име Сергеј по Сергеју Јесејину, омиљеном песнику мог покојног тате. Надам се да ће и мој малишанпо статипе сник.

ВУК БОЈОВИЋ, директор београдског ЗОО врта, о једном несвакидашњемслу чају:

- Јарцу који у врту дуго живи, има свој харем и бројно потомство – преко ноћи су порасле сисе, као код козе, од којих је једна пуна млека. Можда је то предзнак да Србија нико не може ништа, јер они и јарца могу да помузу.

ЉУБИША РИСТИЋ, режисер, некадаи стакнути функционерЈУ Л-а:
- Тада сам могао да постављам министре, амбасадоре, у правнике позоришта...О дсв ега тогони штани сам радио. А данас сви имајуса мој едан став:чи мсе д окопају власти,од махс тану напу то нимако оји идеолошкини суса њима.

СНЕЖАНА БАБИЋ, певачица:
- Правим најбољу гитарицу на свету, али ја нисам домаћица, већ жена, и то права.

ТОМИЦА МИЛОСАВЉЕВИЋ, министарз дравља:
- Мени је врло важно шта јавност и грађани мисле, али нећу дати оставку док ми не истекнем андат.

МАРКОЖИ ВИЋ, глумац:
- Ја сам мушкарац просечног изгледа. Мене су жене једино заводиле у пет ујутру у неком клубу. С обзиром на количину алкохола, то ин ијен екиу спех.

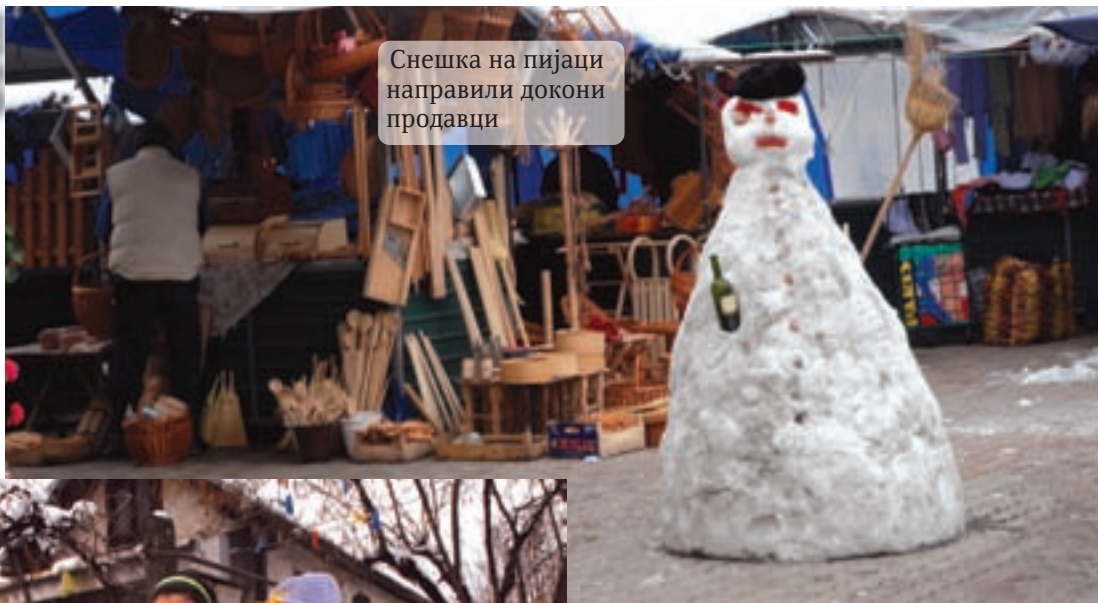

МИЛАН СТАНКОВИЋ, млада звезда „Гранда“:
- Волим лепо да изгледам, а и посао којим се бавим захтева од мене оригиналан имиџ. Кад год изађем у јавност, желим да будем дотеран, па због тога некад ставим пудер и маску.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица, на питање да ли ће за трећи брак правити екоп осебнов енчање:
- Нећу, јер сам други брак склопила чак четири пута, између осталог у Лас Вегасу и Доминиканској Републици, а у Београду сам имала два црквена венчања.

ЗОРИЦА БРУНЦЛИК, певачица:
-Те левизија „Пинк“д обила је име по боји мојек осе.

Снешка на пијаци направили докони продавци

Јованина снешка са лисичијим крзном

Снешко са рекетима и тастатуром дело Милана Николића Тесле

hattrick **ћоше**

Смоговци са Лепенице

Менаџер „Смоговаца“ Милан Радивојевић Микса (33), рођен у Крагујевцу где живи, ради и бави се Хеттриком и дан данас. Завршио је за менаџера у трговини, оженио се и ради у приватном предузећу „Гранд трејд“. Толико о генералијама, јер је Микса, својеврсни хеттрикашки феномен наше Регије а, видећете и зашто.

- Једног врелог августовског дана, 2007. године пријатељ и менаџер клуба Крагујевац позвао ме је да покажем своје умеће у овој прелепој игри. Елем, ја пристадох и показах како је и то могуће, да се менаџер и клуб не помере из „бетон“ лиге пуних осам сезона, а како стоје ствари и девета нам се „смешка“, искрен је менаџер који је свој клуб „крстио“ по некада култном роману Хрвоја Хитреца и истоименој серији, на шта је итекао поносан.

На питање да ли му је омиљени „смоговац“ Буцо, одговара да су правом менаџеру сви играчи, као што су родитељу сва деца, подједнако драги, али ипак издваја Бранимира Чуљка.

- Чуљак је у тиму, скоро од самог почетка. У свим тешким и пресудним мечевима показао је, доказао и оправдао моју љубав и поштовање према њему, тепа му Микса.

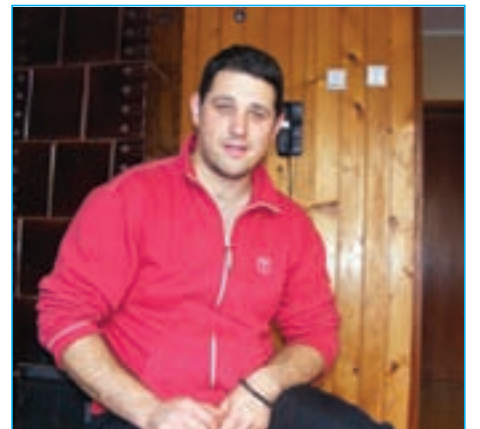
Пак, на питање, како је успео да све ово време проведе у Шестој лиги, без помака, одговара поштено.

- Није било лако одрадити свих осам сезона у Шестој лиги али сам се изборио некако са свим недаћама менаџерског посла и ево ме и данас ту, као на почетку, само са знатно бољим тимом и у нади да ћу и ја једног дана осетити слат Пете лиге, па ко зна, можда једног дана и неке још јаче, тврди он и по оној народној спорторепортерској „нада последња умире“.

До тада, променио је тренинг плејмекинга који је „упражњавао“ пуних осам (не)успешних сезона и од ове се „бацио“ на крила „па шта му Бог да“.

Учесник је и престижних, чаршијских РД Купова али како сам каже „није се ту нешто показао“, а како знајемо и неће - јер је због нехотичног заказивања пријатељске утакмице доспео на Вељину „црну листу“ што значи крај такмичења у Купу „Црвених ђавола“.

Активан је и на форуму а оун допринос давао је и на скуповима у „Балкану“ али то је већ за неке друге приче.

125 ГОДИНА ШКОЛОВАЊА ЗАНАТСКОГ КАДРА У КРАГУЈЕВЦУ (5)

Добар кадар Вечерње занатске школе

Тек у марту 1922. године донет је Закон о занатским школама који обавезује све власнике занатских радњи да своје шегрте упућују у вечерњу школу, која је у Крагујевцу почела да ради пре доношења Закона – 1921. године. Њу је до почетка Другог светског рата завршило 2.256 ученика

Проф. Миливоје Петровић

Занатство се непрестано развијало, и поред Артиљеријско-техничког завода (који је имао чисто војни карактер), било је носилац производне делатности, не само до краја деветнаестог, већ добрим делом и у првој половини двадесетог века. Да би лакше и успешније решавали своје проблеме, занатлије су се организовале у еснафе (у Крагујевцу су нађени подаци о најстаријем еснафу, папуцијском – 1842. године, па абацијском 1857.).

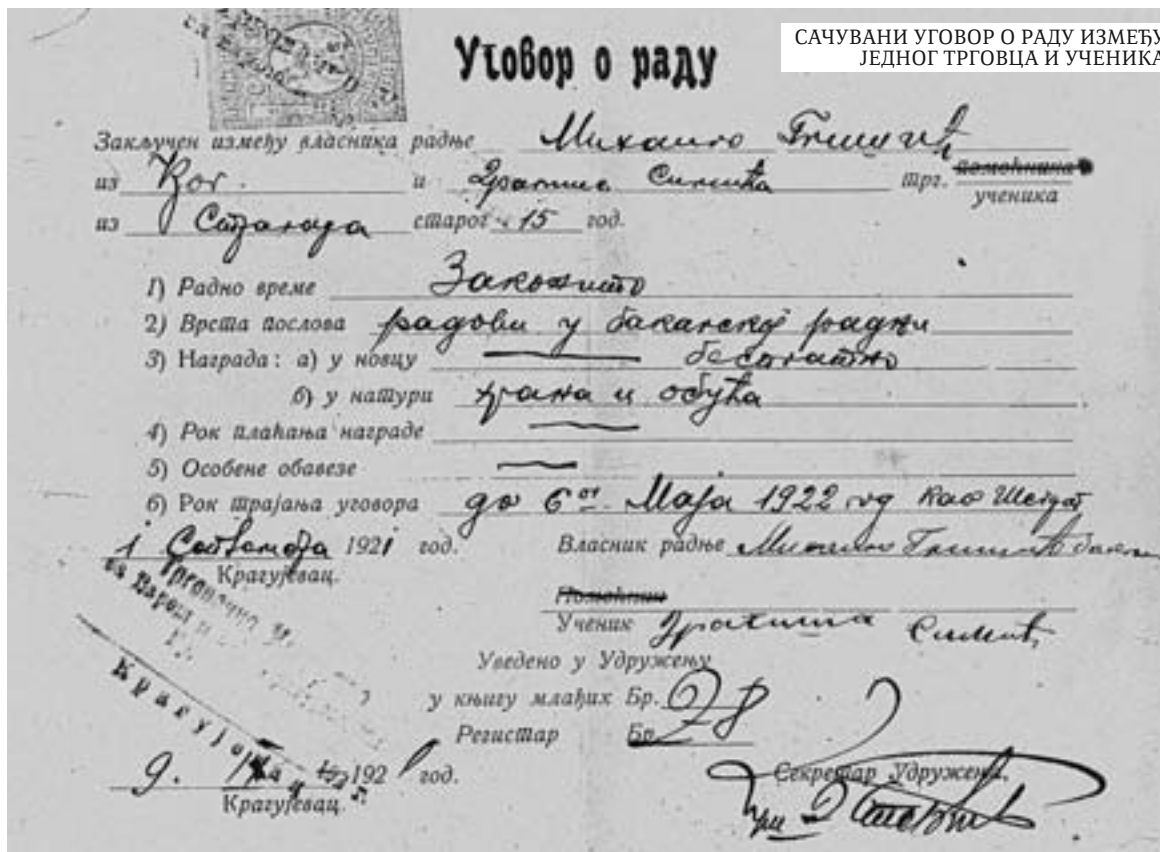
Занатлије су појединачно и у својим еснафима бринули о оспособљавању младих, па су и своју децу често уводили у тајне заната. Када процене да је неко већ оспособљен, полагао би калфенски испит, а када проведе потребно време рада у занатској радњи као калфа и процени се да је оспособљен за мајстора, приступа испиту код комисије коју оснива еснаф за полагање мајсторског испита. Са положеним мајсторским испитом може да отвори самосталну занатску радњу.

Читаваг деветнаестог века није било никаквог прописа о организованом учењу заната и припремању кандидата за полагање испита. Тек 1899. године министар народне привреде Краљевине Србије Симо Лозанић прописао је „Општа правила о уређењу занатско-трговачких вечерњих и недељно-празничних школа”. Она су била исцрпна и одрађивала су правце и суштину образовања младих занатлија и трговаца. Али, то су била правила, а не закон, па се нису ни у једној средини до краја поштовала, већ се део одредаба примењивао само при отварању школа.

Школовање постаје обавезно

У Србији је 1910. године донет Закон о радњама који више не предвиђа организовање заната (као и трговине и меанцилука) по еснафима, већ су основане коморе и то занатска, трговинска и угоститељска. Но, како је еснафско удруживање имало дубоке корене, у струковним организацијама годинама су решавани готово сви проблеми, то се еснафи нису распали, већ су сачувани као организације (металци, кожари, грађевинари, пекари...) и као такви укључивали су се у коморе. Тако су коморе представљале неку врсту споне између занатства, односно њихових органа, и органа државних власти.

Међутим, већ тридесетих година двадесетог века индустријска производња почела је да потискује занатски облик рада, неки занати су осетили јачи удар индустријски произведене робе на тржишту, па су појединачно струковна еснафска удружења смањила број чланова. Отуда

је настао нови облик организовања занатства, од 1933. године постоји Занатлијско удружење Крагујевац, које заменује еснафски облик организовања занатства.

Без обзира на ове промене, занатство је у Крагујевцу и даље представљало врло снажан привредни потенцијал. То потврђује податак да је 1936. године у Крагујевцу било 637 занатских радњи, највише из металске бранше – 184 и прехранбене бранше са 104 радње, а најмање је било занатлија у преради хартије и графичара, са свега 11 радњи. Сем тога, то је била јака и чврста организација која је имала и своју занатлијску банку (срушена бомбардовањем савезничке авијације у пролеће 1944., а била је преко пута „Крста”, испод кафане „Македонија”). Затим, изградили су за оно време велелепни Занатски дом, где је касније био хотел „Дубровник”, а пројекат је урадио тада водећи архитекта Раде Милосављевић.

Међутим, образовање занатског подмлатка на савременији начин у Крагујевцу, као и у читавој Србији, доста је каснило. Тек марта 1922. године донет је Закон о занатским школама, који обавезује све власнике занатских радњи да своје ученике на занату (шегрте) упућују у вечерњу школу. У Крагујевцу је и пре доношења овог Закона била основана вечерња занатска школа. 1921. године, али она није покренула власнике занатских радњи да своје ученике усмере ка школи. Зато Занатска комора Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца упозорава Занатску комору да се њено чланство придржава новог Закона. Пошто је Занатска комора у Крагујевцу била оснивач вечерње занатске школе, то је својим члановима упутила упозорење, чију садржину преносимо:

„Министарство трговине и индустрије актом својим бр. 2214 од 31. августа обавестило је Комору да се према чл. 12. Закона о занатским школама од 30. марта 1922. године не допушта полагање помоћничког испита занатским ученицима који нису завршили општу занатску школу ако иста постоји у месту где је занат учио”.

На основу овог дописа Занатска комора у Крагујевцу скреће пажњу

власницима занатских радњи које држе ученике „било мушког било женског пола да су дужни и обавезни према Закону о радњама своје ученике редовно упућивати у школу.”

Како ни услови за оснивање школе и рада у њој нису били најповољнији, у једном писму Занатске коморе, као оснивача, упућеног градској управи, тражи се да се у учioniце уведе електрична струја, јер школа ради увече и има слабо осветљење. Одговор је био да нема довољно средстава предвиђених буџетом.

Из ових и сличних података види се да школа није баш добро прихваћена ни од самих власника занатских радњи, ни од органа локалне самоуправе. То се може тумачити са два разлога. Прво, школа је тек основана и није стекла потребну афирмацију ни код чланства Занатске коморе ни код органа локалне самоуправе. Друго, преко 70 година оспособљавао се занатски кадар без похађања школе, па су постали добре и угледне занатлије.

Добар избор наставника

Без обзира на ове почетне тешкоће (без којих ни једна школа није основана), Вечерња занатска школа у Крагујевцу савладала је све отпоре и већ 1924. године, када су први ученици стигли до полагања калфенског испита, изашло је 159 кандидата, од којих је педесетак било из оближњих места, где није било вечерњих школа, и ти кандидати нису били дужни да уз пријаву за испит приложе и сведочанство о завршеној вечерњој занатској школи.

Учење заната било је за ученике врло тешко. Власници занатских радњи од ученика су захтевали целодневни рад у радионици, а увече да радионицу почисте, уреде и сложе прибор и алате. Уз то су морали да пораде и доста послова у самом дому власника занатске радње. Најтеже је било

доношење пијаће воде за коју се морало дуго чекати у реду крај малобројних јавних чесама са оскудног трмбаског водовода.

Због свега тога, одлазак у школу (три пута недељно увече) било је за њих право олакшање, прилика и да се друже, а пре свега да слушају предавања изванредно добро изабраних наставника, учитеља и професора. И сами ученици су осећали свој врло тежак и често понижавајући положај, па су се некада са пркосом односили према средини која их окружује. Неуредно су се облачили, пушили, добацивали другарицама из других школа, па их често и вређали, олако су улазили у туче, правили инциденте на улицама и слично.

Но, како је време протичало и они су сазревали, постепено се одрицали својих „шегртских ђаволија” и постајали све уљуднији.

Управе Занатске коморе, сачињене од најугледнијих и најозбиљнијих занатлија, сагледавале су све ове настраности, па су се и саме трудиле да њих буде што мање, а све више правилног развоја занатских ученика. Зато су у школу бирали најiskusније професоре, наставнике и учитеље за предаваче у школи, при чему су нарочито рачунали и на њихов васпитни утицај.

Директор ове школе све до 1937. године био је Душан Трипковић, а професор Никола Кузељ, Драгослав Милојевић, Квинтилијан Томов, од учитеља Милоје Весели-

ДУШАН ТРИПКОВИЋ БИО ЈЕ ДИРЕКТОР, А НИКОЛА КУЗЕЉ ПРОФЕСОР ЗАНАТСКЕ ШКОЛЕ

новић, Драгић Поповић, Велимир Петровић, Ђакон Бошко Живадиновић.

Наставни план испочетка је био доста оскудан, али се он из године у годину усавршавао. Разуме се, свака измена је подразумевала сагласност Министарства трговине и индустрије. Већ 1932/33. школске године он се прилично уобличио и предавани су ови наставни предмети: Српски језик, Рачуница, Геометрија са геометријским цртањем, Слободно цртање, Земљопис, Физика са механиком, Хемија са технологијом, Кореспонденција, Књиговодство, Теорија рада, Кројење и шивење само за текстилну струку, Стручно цртање, Хигијена и Гимнастика. Оцењивали су се још и владање и вредноћа.

Овакв наставни план примењиван је све до 1937. године, када се појављују и два нова предмета: Законодавство и Наука о држави. Законодавство се углавном односило на онај део норми које су регулисале занатство (као што се у трговачким школама односило на трговину).

При приступању ученика полагању калфенског испита (када мора да поднесе и сведочанство о завршеној вечерњој занатској школи) полагао је следећи испити: Рачуница, Књиговодство са кореспонденцијом, Законодавство и Наука о држави (као један предмет), Наука о материјалу, Основи физике и хемије, Стручно цртање, Национална географија са привредном и Историја домовине (све као један предмет), Српски језик и Веронаука.

За успешније и темељније учење професори који су радили у овој школи написали су три уџбеника и то: Душан Трипковић „Механичку технологију” и „Познавање робе”, а Панта Анђелковић „Хемијску технологију”. Тако су професори ове школе (иако хонорарни) допринели учењу наставне садржине и ученицима осталих школа Краљевине.

Две хиљаде калфи и мајстора

За стицање звања мајстора није било никаквог вишег течаја. Они који су желели да стекну звање мајстора морали су сами да се припремају. Њима то и није било изузетно тешко. Завршили су основну школу, Вечерњу занатску школу, полагао испит у занатској школи, полагао испит за звање занатског помоћника – калфе, радили најмање три године као занатски помоћници, па су се тако и оспособили за самосталан рад и припремање испита.

За полагање и калфенског и мајсторског испита испитну комисију су сачињавали један судија, један професор и један мајстор из занимања које кандидат жели да полага.

Оспособљавање занатског кадра, како за звање занатског помоћника – калфе, тако и за звање мајстора, обухватило је од 1919. до 1941. године 2.256 кандидата за звање калфе, од којих су 179 испит полагао пре доношења Закона о занатским школама и нису били обавезни да похађају школу. За звање мајстора завршило је 2.515 кандидата, од којих 248 без завршене вечерње занатске школе. То је у сваком случају био велики кадровски потенцијал. Тај потенцијал се уклопио у укупни развој занатства у Крагујевцу и околини, а добар део је нашао посао у Артиљеријско-техничком заводу.

Почетком Другог светског рата (као што је био случај са осталим занатским школама) прекинут је рад вечерње занатске школе. Удружење занатлија је распуштено, занатски дом изузет, исто као и зграда занатлијске банке (коју је узео за смештај дела своје породице Марисав Петровић, где му је приликом бомбардовања и погинула старија ћерка). Тако је почетак рата истовремено био и крај занатског образовања у Крагујевцу.

Наставиће се

СКАНДИНАВКА

13	ЧУВЕНИ ЕТИОПСКИ МАРАТОНСАЦ	ФРАН- ЦУСКО МУШКО ИМЕ	ТЕРЕН, ДЕМАЊЕТИ	ГРАД СА СЛИКЕ ПОКРАЈИМ КРАГУ- ЈЕВЦА	СПОРТСКО БОРИ- ШЕШТЕ	ИРЕЖА ЗА ЛОВ ТУНА	ИМЕ ФИЗИЧЛАРА ЉУДИ	ЧЕДОМИР ИЛИЋ	ИМЕ МУЗИЧЛАРА ТАРНЕРА	ПРАЧОВЕК ИЗ НИШНЕ
БОЛЕСТИ ОД АСТМЕ										
ДРЖАВА У КОЈОЈ ЈЕ ГРАД СА СЛИКЕ										
КОЈА СЕ ОДНОСИ НА ЕРОТ- СКУ ОСЕТ- ЉИВОСТ								КАРП МАЉДИН ПОСЕДО- ВАЊИ		
2 ИЛИ СЛОВО АБЈУКЕ			ИСПАНСКО МУШКО ИМЕ						АРМИЈА СТАНОВ- НИК ВЕЛИКЕ ГРЧКЕ	
ЕНЕРГИЈА		РАДНИК У УЉАРИ					ИМЕНА ИЛИ ПОСЛОВА			
ЕДИНАС- КИ БАЈАР КЛАУС		ЖИТЕЉ СТАМА		ПОРОДИЦА ГРАДИТЕЉ ВИДЛИВА			СВЕТО- НИЦЕ БОГА БАХА			
РЕКА У САВОЈНИМ ПРИТОКА БОЈИ				ДРАГИ КА- МЕН (ТУР.)		ДРЖАВА (ФРАЈ)	ДРАМСКИ ПИСАЦ ЖАН			
НАША ПОП-ГРУПА				МИРУШКЕ ЦЕРНИЦЕ						
				НАДОБУ						
ИМАЈЕ ИМЕТАЛ								ИСПИТНА КОМИСИЈА		
АМЕРИЧКА ГЛУМИЦА								РАДЕ ЈОРЂИЋ		
КНИЖИЦИ СВЕШТЕ- НИКА, АТИС										ЕНГЛЕСКИ ПИСНИК ВЕЛИАМ

КЛАСИЧНА УКРШТЕНИЦА

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15							16						
17				18		19		20					
21				22		23		24					
25				26		27		28					
29				30		31		32					
35				36		37		38					
40				41		42		43					
45				46		47		48					
49				50		51		52					
54				55		56		57					
59				60		61		62					
63				64									

ВОДОРАВНО: 1. Главни град Узбекистана, 8. Врста воћа, 15. Стручњак у оптици, 16. Блуд, неморал, 17. Није крив, 18. Врста листопадног дрвета, 20. Варијанта имена Боривоје, 21. Доктор, 22. Мужјак краве, 24. Грађевински пословођа, 25. Име песника Жупанчића, 26. Биљка махунарка подесна за јело, 28. Ауто-ознака за Бор, 29. Америчка глумица, Деми, 30. Својеручно (скр.), 31. Град у централној Србији, 35. Симбол ербијума, 36. Пркос, 38. Време проведено на раду, 39. Билијарски штап, так, 40. Фудбалски клуб из Ниша, 43. 17. и 26. слово, 44. Врста птице грабљивце, 45. Ономотопеја лавежи, 46. Главна артерија, 48. Десна притока Неретве, 49. Врста медитеранског хрста, 52. Мограњ, 53. Одломљени комад стене, 54. Наша бивша стонотенисерка, Мирјана, 56. Трећи степен неког броја, 58. Уручити, 59. Становница северних предела, 61. Житељ старог Сумера, 63. Велико спортско здање, 64. Врста синтетичке тканине.

УСПРАВНО: 1. Апарат за мерење телесне температуре, 2. Дотеривање тканине, 3. Пацов, 4. Бесан, лут, 5. Евлија Челебија (иниц.), 6. Изнад, преко, 7. Лимени дувачки инструмент, 8. Број (скр.), 9. Острво на Јадрану, 10. Старогрчки баснописац, 11. Свраб, 12. Руски писац бајки, Иван, 13. Паразитски инсекти, 14. Сеоско подручје, 19. Атлетска бацачка справа, 23. Течај, 26. Река у источној Босни, 27. Срба, бес, 30. Снови, 32. Спорт Каспарова и Карпова, 33. Справа за мерење јачине чула слуха, 34. Комад дрвета за ложење, 36. Особа са телесном маном, 37. Место на Пашману, 41. Чланица Европске уније, 42. Иранов "омиљени" сусед, 44. Дрвена седла, 47. Удружење великих фирми, 48. Оперска певачица, Маријана, 49. Штампa (стр.), 50. Остатак, 51. Једна карташка игра, 55. Холивудска филмска компанија, 57. Потомак Холанђана досељених у Јужну Африку, 60. Немачки предлог, 62. Име старије глумице Вест.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лакши						НИВО ТЕЖИНЕ: тежи					
		7			3	6		5		3	9
6			4		2	7		3	9	4	
	5	2		1	6	8					9
			1	7		3	8	6			8
	7	8			5	9	5				8
2	6		8		5			1	9		2
	2		5	8		1	6	8	2	6	
	3	1			9		7				5
8		6			4					5	7
								5	9		8

МАГИЧНИ КВАДРАТ

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

- Крах, слом,
- Име фудбалског тренера Дујковића,
- Грабљење, отимачина (мн.),
- Део нишана пушке,
- Врста ароматичног вина,
- Житељ Сиња,
- Становници Тракије.

СЛОВОГИ: А, МА, МА, МЕ, МИР, НА, НИ, НИН, ЊА, ЊА, О, ПАСТ, ПО, ПРО, РА, РАЧ, РЕ, СИ, ТИ, ТО, ТРА, ЧА.

1	2	3	4	5	6	7

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: ада, фин, ове, рор, исо, благовести, еур, сартид, с, анализн, скот пек, ф, поса, алатн, рм, мара, ро, обична, мик, логотипија, арим, сити, з, псков, мд, ашока, кафа, копир папир. **САЂЕ:** 1. бакљада, 2. тристан, 3. надница, 4. наркоза, 5. слаткиш, 6. кадрови, 7. чистина, 8. шналица, 9. спонзор, 10. крсташи, 11. нови сад, 12. имовина, 13. алмеида, 14. водопад, 15. заставе, 16. психоза, 17. штапови, 18. лептири, 19. моделар, 20. девојке, 21. јоханес, 22. алма ата, 23. скитање, 24. радикал, 25. јамајка. **КОНАЧНО:** батина има два краја.

КОЊИЋЕВ СКОК: Зло је ко не зна, а учити се не да.

СУДОКУ: а) 561-734-298, 984-162-375, 237-985-164, 128-473-956, 675-891-432, 349-526-817, 456-219-783, 713-648-529, 892-357-641; б) 273-519-864, 149-862-275-568-473-912, 381-795-246, 456-238-791, 792-641-538, 834-157-629, 627-984-153, 915-326-487.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ

Име јунака Дизнијевих цртаних филмова из пописа распоредите у мрежу испуњајте тако да у обележеним пољима добијете име још једног јунака који је претпрошле године прославио свој 80. рођендан (види слику).
ВУЧКО **ФАЛИНА**
ДАМБО **ГУСАРИ**
БАМБИ **ШИР-КАН**
ЉУТКО **ФИГАРО**

Градско веће, на основу Одлуке о расписивању јавног позива за пријаву Програма рада удружења пољопривредних произвођача са територије града Крагујевца број 312-12/10-V од 11.02.2010. године, упућује

ЈАВНИ ПОЗИВ

за пријаву Програма рада удружења пољопривредних произвођача са територије града Крагујевца

I Позивају се удружења пољопривредних произвођача, са седиштем на територији града Крагујевца, чији чланови имају пребивалиште и производњу на територији града, да поднесу пријаву Програма рада за 2010. годину, у циљу избора удружења којима ће се одобрити средства из буџета Града за 2010. годину.

Средства ће се једним делом одобравати као бесповратна, а 30-50% од вредности добијених средстава Удружења ће вратити кроз пољопривредне производе специфичне за производњу чланова удружења, како би исти били додељени корисницима у области социјалне заштите на територији Града.

Ако члан удружења, односно члан његовог домаћинства, у тренутку подношења Пријаве, има доспеле, а неизмирене обавезе према градској Дирекцији за робне резерве (буџету града), Удружење не може остварити право на добијање средстава.

II Образац пријаве Програма рада удружења, преузима се у Одељењу за пољопривреду, зграда Дома синдиката, улаз Радничког универзитета IV спрат.

Удружење уз Пријаву треба да достави следећу документацију:
- доказ о регистрацији удружења,
- списак чланова удружења са адресама и ЈМБГ,
- извештај о раду Удружења за 2009. годину,
- извештај о наменском трошењу средстава добијених из буџета Града за 2009. годину, са пратећом документацијом.

Неблаговремене и непотпуне пријаве неће се разматрати.

III Пријава Програма рада удружења предаје се у затвореној коверти, са назнаком „пријава програма-не отварај“, на адресу: Град Крагујевац, Градска управа за привредне ресурсе, Одељење за пољопривреду, Трг Слободе 3.

IV Рок за подношење Пријава је 26.03.2010. године.

СТАНОВИ	
Ердоглија 43.4 м ² , II сп, цг	40.000
Ердоглија 54.5 м ² , II сп, цг	49.000
Ердоглија 56 м ² , II сп, цг	45.000
Ердоглија 56 м ² , II сп, цг	49.000
Ердоглија 59 м ² , II сп, гас	56.000
Ердоглија 66 м ² , III сп, цг	60.000
Ердоглија 67 м ² , IV сп, цг	64.000
Ердоглија 80 м ² , II сп, цг	70.000
Мала вага-палилуле 45 м ² , III сп, лифт, цг	43.000
Мала вага-палилуле 54 м ² , II сп, гас	59.400
Мала вага-палилуле 55 м ² , II сп, гас	50.000
Вашариште-Озон-парк 44 м ² , I сп, та	38.000
Озон-парк 30.7 м ² , I сп, цг	42.000
Озон-парк 31 м ² , III сп, та	35.000
Озон-парк 33 м ² , II сп, гас	34.000
Озон-парк 35 м ² , IV сп, та	40.000
Озон-парк 66 м ² , IV сп, гас	66.000
Звезда 28.9 м ² , приз, та	26.000
Звезда 44 м ² , VIII сп, цг	37.000
Звезда 44 м ² , III сп, лифт, цг	40.000
Звезда 57 м ² , II сп, цг	45.000
Виногради 310 м ² , 5.5 а.	160.000
Звезда 260 м ² , 3 а.	70.000
Ердоглија 115+32 м ² , 5.5 а.	90.000
Ердоглија 200 м ² , 3.5 а.	100.000
Вашариште-Сушица 44 м ² , 3.2 а.	34.000
Вашариште-Сушица 60 м ² , 2.44 а., гас	60.000
Ерсоница 78 м ² , 5 а.	50.000
Јабучар 68+24 (пот.), м ² , 10.5 а.	32.000
Јабучар-петровац 200 м ² , 5 а.	65.000
Шумарице 65 м ² , 8.1 а.	90.000
Шумарице 200+под, 40 м ² , 4 а.	80.000
Шумарице 360 м ² , 13.25 а.	45.000
Станово-М пчелице 100 м ² , 3.12 а.	договор
Станово-М пчелице 200 м ² +подр., 4 а.	80.000

ComTec

ibarskih rudara 3
Tel. 30 48 80, 30 11 15

ovlašćeni distributer Canon

you can Canon

Delovanje servis

GV TV

Tel. 034 331 408

IGRAONICA ČIGRA

ORGANIZUJEMO:
Proslavu rođendana -100 dinara
Žurke, Kreativni boravak dece
Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanoг junaka 18
(до „Трнава“)
Услужни телефон
034/32 00 32 | 064/14 12 848

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna lica i preduzetnike

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 337 270
(064) 680 36 42

Karadordeva 17
LOKAL 17

Мали огласи

Продаја
Услуге

МАЛ кућа на малом плацу, за мале паре. Кућу поклањам, а плац наплаћујем.
Улица Боровоја Дробњаковића 2, код гробљанске капије.

ЧАСОВИ из физике и математике, професор. Телефон: 319-141, 064-21-72-151.

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узраси. Часови у току школске године и припремна настава за упис у математичку гимназију (СМ). Студенти (март, април). Пријемни (средње и више школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефони: 034-360-202, 063 – 77-11-002, Арсић.

ИЗДАВАЊЕ
ИЗДАЈЕМ двоипособан нов стан код болнице, 53 квадрата, лукс намештен, телефон, кабловска, интерфон, гас, клима, лифт, видео надзор. Телефон за информације: 062 - 419-500.

16.2.1990 – 16.2.2010.

Љиљана Пауновић

учитељица
ОШ „Мома Станојловић“

Породица Пауновић

natura

VODOMATI I ČAJNIK

Besplatni vodomati za domaćinstva i dostava vode na kućnu adresu!

Pravnim licima uz vodomat i negaziranu slabomineralnu vodu nudimo i bogat asortiman osvežavajućih napitaka i kafa.

Knjaz Miloš Natura d.o.o. Beograd, Batajnica
Majora Zorana Radosavljevića 366
Besplatni info broj: 0800-000008
office@knjaznatura.co.rs
www.knjaznatura.co.rs

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ програм
од 18. до 24. фебруара

18. фебруар

Ч
Е
Т
В
Р
Т
А
К

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија: Кућа седам жена р.
10.00 Кухињича р. 10.30 Путујуће приче р.
11.00 Серија: Под сунцем Сен Тропеа р.
11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињича,
12.35 Ван оквира р.
13.00 Серија: Кућа седам жена
14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм-Пингвини осветници,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Опчињени р.,
18.00 Крунисана здања,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм,
20.00 Станје ствари, 21.00 Опчињени,
22.00 Хроника 2, 22.30 Серија: Под сунцем
Сен Тропеа, 00.00 Вести, 00.30 Хит дана.

19. фебруар

П
Е
Т
А
К

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија: Кућа седам жена р.
10.00 Кухињича р. 10.30 Витафон р.
11.00 Серија: Под сунцем Сен Тропеа р.
11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињича
12.35 АБС шоу р, 13.00 Серија: Кућа седам жена,
14.00 Станје ствари р.
15.00 Цртани филм, 15.30 Криминал у Русији р.
16.00 Вести, 16.05 Опчињени р.
17.00 Хроника региона "Моја Шумадија"
18.00 Један предмет, 1000 прича,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм,
20.00 Преломна тачка,
20.30 Раскршаћа,
21.00 Опчињени, 22.00 Хроника 2,
22.30 Серија: Под сунцем Сен Тропеа,
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

20. фебруар

С
У
Б
О
Т
А

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Цртани филм,
09.35 Радознало огледало р,
10.00 Кухињича р, 11.00 Шумадијски блуз р.
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Шумадијски праг р.
13.00 Зоо хоби, 13.30 Крунисана здања р.
14.00 Викенд програм,
15.30 Кућица у цвећу,
16.00 Вести, 16.05 Филм: Горе у вили,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Цртани филм, 20.00 Лек из природе,
20.30 Крунисана здања р.
21.00 Концерт РТК, 21.45 Хит дана,
22.00 Хроника 2, 22.30 АБС шоу,
23.00 Филм, 00.00 Вести,
00.30 Хит дана.

21. фебруар

Н
Е
Д
Е
Љ
А

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Цртани филм,
09.35 Интеграције р.
10.00 Кухињича р
11.00 Радознало огледало
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг,
13.00 Агро дневник, 13.30 Шумадијске
зимске игре, 14:30 Путујуће приче,
15:00 Снимак одбојкашке утакмице,
16.00 Вести, 16.05 Филм,
18.00 Док.прог. Нокаут,
18.00 Док.прог. Познати парови,
18.50 РТК Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Цртани филм, 20.00 Стаклено звоно,
20.30 Интеграције, 21.00 Концерт РТК,
21.45 Хит дана, 22.00 Хроника 2,
22.30 Култура, 23.00 Филм,
00.00 Вести, 00.30 Хит дана

22. фебруар

П
О
Н
Е
Д
Е
Љ
А
К

08.45 Најава програма, Хит дана,
09.00 Вести, 09.05 Серија: Кућа седам жена,
10.00 Кухињича р.
10.30 Један предмет, 1000 прича р.
11.00 Серија р. 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињича,
12.35 Стаклено звоно р.
13.00 Серија: Кућа седам жена,
14.00 Снимак утакмице р,
15.00 Цртани филм, 15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Опчињени р.
17.00 Мозаик, 18.00 Витафон,
18.15 Не газдуј, 18.30 Мобил Е,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Цртани филм, 20:00 Спорт,
21:00 Опчињени, 22.00 Хроника 2,
22.30 Серија: Под сунцем Сен Тропеа
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

23. фебруар

У
Т
О
Р
А
К

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 t
10.00 Кухињича р.
10.30 Плаћен термин-Витафон р.
11.00 Серија: Под сунцем Сен Тропеа р.
11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињича,
12.35 Агро дневник р,
13.00 Серија: Кућа седам жена р,
14:00 Спорт р, 14:30 Друга страна р,
15.00 Цртани филм, 15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Опчињени р.
17.00 Мозаик, 18.00 Свет на длану,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм,
20.00 Патрола 92, 20.30 Суграђани,
21.00 Опчињени, 22.00 Хроника 2,
22.30 Серија: Под сунцем Сен Тропеа,
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

24. фебруар

С
Р
Е
Д
А

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија: Кућа седам жена р.
10.00 Кухињича р.
10.30 Приче са острва р.
11.00 Серија р. 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињича,
12.35 Култура р, 13.00 Серија: Кућа седам жена,
14.00 Патрола 92 р, 14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Опчињени р, 17.00 Мозаик,
18.00 Путујуће приче р,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Комунални сервис, 21.00 Опчињени,
22.00 Хроника 2, 22.30 Серија: Под сунцем Сен Тропеа р.
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

"Уточниште"

субота,
23:00
>>>>

www.rtk.co.rs

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

Nova programska šema
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.00, a repriza subotom u 14.00

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 08.10, 11.10, 12.10, 18.15 i 22.55 best of subotom u 09.30

SPORTSKO OKO

Kratka forma, najaktuelnija dešavanja iz sveta sporta, radnim danima u 11.20, 15.55, 17.55 i 22.15

MORAVSKA MISIJA

Svet kulture, premijerno subotom u 18.30, repriza ponedeljkom u 13.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljak 20.00h, repriza 12.30h

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.00, repriza petkom u 12.30

AMORE LATINO

Najgledanija španska tele novela Premijera ponedeljak – petak 17.00, repriza narednog dana u 10.15

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona, svakog radnog dana, TAČNO U 09.00!

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

ŠARP

Nova serija na programu premijera radnim danima u 23.00, repriza narednog dana u 07.10

OPRA VINFRI

U novom terminu svakog radnog dana u 16.15h

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

PRODAJA ZAVRŠENIH USELJIVIH STANOVA
 Informacije: 034 337 702, 063 606 369

Potrebna lokacija u centru

Struktura stanova: 22m² 24m² 36m² 38m² 46m² 67m²

Opremljenost stanova:

1. PVC petokomorna stolarija VEKA - Nemačka	8. Cevna mreža za vodu REHAU - Nemačka
2. Aluminijumske roletne sa termoizolacijom	9. Klima uređaj - split sistem
3. Grejanje na gas - gasni kotlovi HERMAN - Nemačka	10. Interfon i video nadzor
4. Aluminijumski radijatori FONKITAL - Italija	11. Sigurnosna vrata
5. Uvozna keramika grve klase	12. Kablovska televizija i internet
6. Hrastov parket (Slavonski hrast)	13. Nužno svetlo (u slučaju nestanka struje)
7. Bežumna kanalizacija REHAU - Nemačka	14. Podzemne garaže i parking mesta

Lokacija: Braće Poljaković 23

OD SADA NA 4 LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
AKUMULATORI

ULJA
 PLETENI LAMPULI I NAPADNA TELA
 AUSPUH "KILLER"

GUME
 PUTNIČKI PROGRAM
 TERETNI PROGRAM
 POLJOPRIVREDNA I
 MOTORCIKLI I BICIKLI

BESPLATNA MONTAZA!

1. JANKA VEŠEVIĆIĆA 72, 334 430 008
 2. AČIHOVA 86, BEOGRAD, 011 371 371
 3. ČUKIĆA MIROSLAVA 140, KALA TAGA
 4. ŽIVANKA RISTIĆA 134, BEOGRAD

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
 ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Пословнице:
 Кнић 510 - 197
 Рача 751 - 262
 Баточина 842 - 311
 Лапово 853 - 710

Благајна у центру:
 7 – 18 сати – радним данима
 7 – 13 сати – суботом

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 - 200
 Дежурна служба 335 - 195
 Прикључци 307 - 368
 Пријава стања и рекламације 370 - 300

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje. U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi - štednja, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti.....

Credy mreža

KRAGUJEVAC

Kanjiža	Gornji Milanovac
Novi Sad	Čačak
Beograd	Lapovo
Smederevo	Batočina
Sopot	Knić
Šabac	Zaječar
Borča	Rekovac
Smederevska Palanka	Bajina Bašta
Mladenovac	Užice
Velika Plana	Kraljevo
Kladovo	Kruševac
Negotin	Vrnjačka Banja
Valjevo	Zlatibor
Arandelovac	Trstenik
Ljig	Niš
Svilajnac	Vranje
Bor	Bela Palanka
Lazarevac	Pirot
Topola	Aleksandrovac
Rača	Dimitrovgrad

CREDY BANKA
 www.credybanka.com

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

СаноКГ
 servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
 Elektrokalkulatora
 Laserske i matricne štampače
 Reciklaža glava i toner kasete
 Prodaja novih i recikliranih
 fotokopir mašina

KNEZA MIHAILA 55
 Tel. 336 620; 302 919; 065 618 74 99

GAČA dekor

AI PVC STOLARIJA
 izrada nameštaja od pločastih materijala

Kreditiranje kupaca Teslina 21
 Tel. 034/380 822 063/393 587

DR ALARM

UGRADNJA
 SERVIS
 PROJEKTOVANJE
 ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antica 4
 Tel-Fax 302 380, 063 605 318

MITEL MONT

Veleprodaja
 maloprodaja i
 ugradnja elektro
 materijala

Vladimira Boljevića 6b
 Tel. 034-301-133,
 061-940-371-737
 e-mail: mitelmont@ptt.yu

MARMIL tende
 www.marmil.rs

Tende, Venecijanski, Trakaste zavese,
 Rolo zavese, AL i PVC roletne,
 Suncobrani, Garažna vrata,
 Harmonika vrata, Kamionske cirade,
 Digitalna štampa

Vladimira Rolovića 20
 34000 Kragujevac
 Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM

Kolor C1
 Jovana Ristića 111
 034 330 432

Kolor C2
 Kneza Mihaila 56
 034 300 181

Kolor C3
 Vladimira Rolovića 14
 034 340 301

Boje Lakovi Fasade

Бесплатан превоз за увек поручене
 Радино и недељом

РУКОМЕТ

ПРОЛЕТЕР-Р АДНИЧКИ 34:34

Отешена мбод

ЗРЕЊАНИН - Хала: "Кристална дворана". Гледалаца: 250. Судије: Кнежевић и Лончаревић (Београд). Седмерци: Пролетер 6/5, Раднички 4/1.

Искључења: Пролетер 6, Раднички 1 4м и нушта. ПРОЛЕТЕР: Бојдано-вић, Миладинов 4, Манић 9, Кнежевић 7, Бјелица, Белић 1, Сл. Димићрић,

Сл. Димићрић, Голубо-вић 1, Локић 11, Трумбе-шаић 1, Миситија, Коље-вић, И лић. РАДНИЧКИ: Злашано-вић, Ђукић 4, Павловић 4,

Милошевић 3, Миширо-вић 3, Тица 7, Божовић 4, Милосављевић, Радој-чић 3, Илић 3, Милинчић, Милић, Босић 3, Пеширо-вић.

ЈОШ ЈЕДНА КАПИТЕНСКА ИГРА МИТРА ПАВЛОВИЋА (4)

САМО секунд делио је рукометаше Радничког од тријумфа у Зрењанину. Таман на толико пре последњег звиждука, судије су домаћину "засвирали" седмерца, из кога је и проистекао коначан скор - 34:34. Реално, два бода на пролећној премијери била би к'о наручена, али ни овако није се за жалити. Јер, ривали "црвених" у борби за макар пето место нису се прославили у овом колу, а ни њима неће бити лако када се буду дметалиса П ролетером.

И, да не будемо нескромни, за истину је рећи да се резултат током целог сусрета кретао у оквирима егала. Чак су домаћи на почетку изненадили наше рукометаше, повели са 5:1, а и пред крај полувремена имали су предност од 15:12. Међутим, голман Радничког Петровић ве-зао је три узастопне одбране, што је омогућило његовим саиграчима да искажу своје реализаторске способности и на одмор оду са голом вишка - 15:16. Потом се углавном играло гол за гол. Нико није успео да поведе за више од два разлике, које је у једном тренутку имао баш наш тим, па се у финиш ушло потпуно равноправно. Нажалост, иако је Пролетер имао чак и играча мање у пољу, па је избацио голмана и увео играча, у последњем нападу је успео да изнуди пенал. И тако изједначи.

Сличан сценарио не очекује се у недељу, када ће Крагујевчани дочека-ти екипу Прибоја. С обзиром на тренутну форму, "тапију" на нове бодове имају управо "црвени".

В. У. К.

РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

Куп је наш

РУКОМЕТАШИЦЕ Радничког Лепенице КГ победнице су Купа западне Србије. У финалу су се показале бољим од Металца из Горњег Милановца, додуше после продужетака, резултатом 41:39. У регуларном току, скор је гласио 32:32.

Захваљујући томе, Крагујевчанке су се пласирале у осмину финала Купа Србије, где ће им ривал бити суперлигаш, београдска Црвена звезда. Сусрет ће се играти у хали "Језеро", највероватније 28. фебруара.

В. У. К.

СТОНИТЕ НИС

Факс убрзава ка елити

ПРВИ меч у пролећном делу првенства Прве лиге, после прескоченог првог кола због непарног броја тимова у првенству, Факсовци су успешно одрадили. На свом терену савладали су београдску Фонтану бедљиво, са 6:1.

Пун допринос унела су сва тројица наших играча, Мујић, Ђукић и Михаиловић, остваривши по две победе. Једини „кикс“ направио је најмлађи, Михаиловић, изгубивши од Ц удравића.

После десет кола на врху табеле издвојио се двојач у коме су ИМТ из Београда и Факс са великом разликом у бодовима, па је, иако до краја такмичења има још седам кола, наш представник готово сигурно, с обзиром на снагу конкурената, обезбедио супелигашки пласман.

У наредном колу следи гостовање у Бегечу и лагани сусрет са „фењерашем“, Чардом код Браше.

М. М.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА-В ОЈВОДИНА 2:3

Пречани сена сладише

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 700. Судије: Јовичић и Манојловић (Београд). Резултати по сетовима: 21:25, 25:23, 21:25, 25:20, 11:15.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Илић 2, З. Јовановић 19, Чуйковић 24, Стевановић 7, Максимовић 9, Р адовић 3, Пан шелић (либеро), И. И вовић 4, Пе шковић 7, И. Ј овановић, Ойачић, Ј. И вовић.

ВОЈВОДИНА: Л. Чубрило 1, Мрдак 21, Вемић 4, Ивовић 14, Пешировић 13, Радић 7, Шкундрић (либеро), К ајур, Му шачија, Ми росављевић, Ж ивановић, Н. Ч убрило.

ДВЕ изузетно добре партије, везане победама над београдским „вечитим“ ривалима у прва два кола мини лиге за првака држава, бачене су у воду у утакмици са Војводином на свом терену. Форма је неочекивано „бућнула“ у „Језеро“, па су Новосађани искористили прилику и, као прва екипа ове године, однели победу из Крагујевца. Чињеница да у саставу није било најбољег играча лиге у јануару Владимира Чедића због повреде колена, не може бити оправдање, јер је, у претходна два меча, недостајао такође један од носилаца игре, Константин Чупковић.

Од почетка је мирисало на „наопако“. Успавано, безвољно и са доста комотности шампи-

они су ушли у дуел. Војводина, не толико квалитетна, хтела је да се надиграва, па су тај полет и жеља, чини се, били најзначајнија превага. Прва два сета, готово истоветна покретању резултата, донела су различит исход, сходно снажљивости екипа у финишу, мада ни утицај Та лијен ијеб иоз анемарљив.

У трећи Боба Ковач ушао је са прегрупписаним снагама, са три примача, док се Зоран Јовановић вратио на средњака, позицију на којој је стекао препознатљиво име у српској одбојци. То је можда променило распоред на терену, али никако и приступ игри. И даље је било пуно грешака, неодмерених, запрепашћујуће непрецезних смечева, тако да помака није било.

ДА Л' БЕЗ ЧЕДЕ ОСТАЛИ НЕ ВРЕДЕ

Новосађани су већ у четвртм сету били „виђени“ победници, но неразумљиво попуштају, помало притешњени добрим сервисима од стране домаћина, па успевају да прокоцкају вођство од 17:21. Домаћин је кренуо боље у тај-бреку, имао предност од 6:4, но серија грешака доводи до 0:4, преокрета у резултату и лагане обете В ојводине.

Тако, после само недељу дана уживања у ливорикама на врху табеле, шампион се враћа на другу позицију, чекајући грешку Црвене звезде, најлућег ривала за коту један пред плеј-оф. У четвртм колу ривал је Партизан, овога пута у Београду.

М. М.

WIENER STÄDTISCHE ЛИГА

3. КОЛО (мини лига): Раднички Креди банка - Војводина 2:3, Партизан - Црвена звезда 1:3.

Црвена звезда 17 14 3 46:17 42
Раднички К. Б. 17 14 3 47:18 41
Војводина 17 9 8 32:31 27
Партизан 17 9 8 32:33 24

4. КОЛО (мини лига): Партизан - Раднички Креди банка, Војводина - Црвена звезда.

(Ж)ШУ МАДИЈА -РАДНИЧКИ 1:3

Очекивано

Иако су забележиле победу, наравно очекивану, у дуелу са једном од две далеко најслабије екипе у лиги, одбојкашице Радничког највероватније неће испунити овогодишњи такмичарски циљ. Пласман у плеј-оф далеко је миљама, а шансе су у промилима, дакле зависе од склопа резултата друге екипе у последњем колу.

Резултат у Аранђеловцу, у дуелу са Шумадијом био је 1:3, по сетовима 26:28, 25:16, 15:25, 9:25. Тешко су се на овој хладноћи загрејале изабранице Милована Турнића. Једва су добиле први, глатко изгубиле други, а „радну температуру“ постигле су тек затим, па су ривала просто самлеле на терену.

У суботу, од 19 сати, у сали ОШ „Станислав Сремчевић“ следи сусрет последњег кола лигашког дела. Гост је убедљиво најбоља екипа и већ виђени суперлигаш, Раднички из Београда.

М. М.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

П Е Т А К

ФУТСАЛ: Економица - Рушче (Врање), хала „Језеро“ (18.30)

С У Б О Т А

КОШАРКА (Ж): Раднички - Спартак (Суботица), хала „Језеро“ (13.00)

ОДБОЈКА (Ж): Раднички - Раднички (Београд), сала ОШ „Станислав Сремчевић“ (19.00)

Н Е Д Е Љ А

РУКОМЕТ: Раднички - Прибој, хала „Језеро“ (18.00)

Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

